

С А Д Р Ж А Ј :

I	<u>Опште у вези с оснивањем Библиотеке и Музеја О. г. Б. и петогодишњицом њиховог постанка</u>	1-8
	а/ Опште у вези Библиотеке О. г. Б.	1-3
	б/ Постанак и развој градских библиотека	3-5
	в/ Градски музеји, њихов постанак и улога (рацио, сврха)	5-8
II	<u>Оснивање Библиотеке и Музеја, услови за успех рада</u>	8-14
	а/ Оснивање Библиотеке и Музеја (иницијатива)	8-9
	б/ Значај организације и буџета у животу библиотека и музеја	9-14
III	<u>Стање Одељка 1929. год</u>	14-24
	а/ Библиотека 1929. табеларни исказ купљених и поклоњених књига, имена дародаваца, научна библиотека о Београду, намештај, употреба Библиотеке	14-18
	б/ Прикупљање музејских објеката, поједине колекције и главне принове	18-21
	в/ Табеларни исказ музејских објеката у 1929, општи и појединачни	21-22
	г/ Уметнички предмети музејског карактера који припадају О. г. Б. а који су и након оснивања Музеја остали ван музејских колекција	22-23
	д/ Уз буџет за 1929. и 1930	23-24
	ђ/ Нацрт Правилника	24
IV	<u>Стање Одељка 1930</u>	24-34
	а/ Кредит установа, набављање књига, списак часописа, откупљивање приватних библиотека ..	24-26
	б/ Постављање нових чиновника	26
	в/ Одобрење Правилника	26
	г/ Табеларни исказ намештаја	27
	д/ Дечја библиотека, набављање музејских објеката нарочитим обзиром на децу	27
	ђ/ Музеј 1930. табеларни исказ, главне принове ..	28-29
	е/ Предлози за зграду установа и прва селидба ..	29-30
	ж/ Дародавци Библиотеке 1930.....	30-31
	з/ Предлог буџета за 1931, штампани радови, дародавци музеја, рестаурација слика, понуђени објекти, корицење књига	31-33
	и/ Селидба установа	33-34
	Прва	
V	<u>Стање Одељка 1931.</u>	34-65
	а/ Опште о стању Одељка 1931.	34-35
	б/ Освећење установа 11. I 1931.	35-38
	в/ Општа организација установа, дечја читаоница и читаоница одраслих	38-39
	г/ Рад канцеларије 1931. опште, статистика уписа, стање благајне, статистика чланова по професијама	39-42
	д/ Читаоница одраслих читалаца, радно време, статистика посетилаца и прочитаних књига, изложба књига каонајбоља пропаганда добре књиге, научна секција	42-45

ђ/ Дечја читаоница 1931. Опште о деци - читаоцима, интимна веза између дечјег библиотекара и деце, дечја села и њихов значај за пропаганду добрих дечјих књига, прошлост Београда као стална тема Приповедачких часова Библиотеке, статистика посетилаца и прочитаних књига, имена најбољих читалаца	45-47
е/ Стање кредита 1931., обавезни примерци, дародавци Библиотеке 1931., израда нацрта законских чланака јавних општинских библиотека у нас	47-50
ж/ Музеј 1931, принове по збиркама, табеларни исказ приновљених објеката, нарочито значајне принове: уметничке слике, скулпторски радови, модел Доситејево Велике школе, рељеф Београдске тврђаве	50-57
з/ Нове збирке: збирка рукописа, дародавци Музеја (Ђорђе Вајферт)	57-60
и/ Изложба књига и планова старог Београда 19. априла 1931, збирка фотографија, понуђени објекти, посебни радови: нови грб, научна и службена путовања, предлог буџета за 1932, штампани радови	60-65
VI Стање Одељка 1932.	65-80
а/ Опште, прослава прве годишњице: изложба слика старог и новог Београда наших савремених уметника и изложба књига	65-66
б/ Рад канцеларије 1932, број експедираних докумената, статистика уписа нових чланова, благајне, статистика нових чланова по професијама, упоредне статистичке табеле за 1931. и 1932, дародавци Библиотеке, стање инвентара ствари	66-70
в/ Читаоница одраслих читалаца 1932, радно време, изложбе књига и села, чиновници читаонице, статистика посетилаца, прочитаних књига и списак највише читаних књига	70-71
г/ Рад Дечје читаонице 1932. Опште. Активност Библиотеке: Конкурс за најбољу књигу и дечја села. Статистика посетилаца и прочитаних књига	71-73
д/ Главне принове Музеја 1932. Табеларни исказ, општи и појединачни	73-75
ђ/ Преузимање збирке г. Вајферта, главна деоба добијених слика и планова	75-76
е/ Нови Правилник, стање каталога, IV Редовна изложба - Изложба слика и планова из збирке дародавца Музеја г. Ђорђа Вајферта, 19. IX 1932. Друга селидба установа (из Краља Петра 26 у Косовску 39), нова постављења, понуде, научна путовања, предлог буџета за 1933, штампани радови	76-80
VII Стање Одељка 1933.	80-98
а/ Селидба установа из Кр. Петра у Косовску ул., тешкоће селидбе, адаптација просторије и дефинитивно сређивање установа	80-82

б/	Рад канцеларије 1933, број експедованих аката, статистика уписа чланова, стање благајне, чланови Библиотеке по професијама, упоредна статистика уписа од 1931. до 1933, стање благајне од 1931. до 1933, инвентар ствари, стање кредита 1933, дародавци Библиотеке	82-85
в/	Читаоница одраслих читалаца. Опште. Шта је највише читано, статистика посетилаца и прочитаних књига	85-87
г/	Дечја читаоница, активност Библиотеке: села и конкурси и самоактивност чланова: зидне новине, имена најактивнијих деце-чланова, статистика посетилаца и прочитаних књига	87-88
д/	Музеј 1933. Сарадња с престоничким музејима	88-93
ђ/	Главне принове, дародавци Музеја 1933. табеларни исказ музејских збирки 1933, општи и појединачни	93-96
е/	Понуђени објекти, објављени радови, предлог буџета за 1934.	96-98
VIII Стање Одељка 1934. године од 1. I до 1. VII		98-129
а/	Опште у вези с Библиотеком и Музејем, поједине збирке и књиге Библиотеке, општа карактеристика рада с децом и одраслим читаоцима, дародавци, значај њихових поклона за развој установа	98-101
б/	Прослава трогодишњице (одржана 19. I)	101-102
в/	Рад канцеларије 1934, стање инвентара архиве, статистика уписа нових чланова, стање благајне, чланови по професијама. Хитне потребе: коричење књига, дародавци Библиотеке у 1934	102-107
г/	Шема класификације књига Библиотеке с назнаком броја књига по појединим групама: Општа шема, шема класификације музичких дела; класификација књига научне библиотеке о Београду; класификација дечјих књига, деоба филмова и диапозитива	108-111
д/	Читаоница одраслих читалаца 1934. Опште стање, потреба нових књига, статистика посетилаца, прочитаних књига, највише читане књиге	111-113
ђ/	Дечја читаоница, осврт на рад Редакционог одбора "Зидних новина", дечје седнице, села, извод из дневника дечјег библиотекара, статистика посетилаца, прочитаних књига, највише читане књиге	113-118
е/	Музеј 1934, табеларни исказ збирка Музеја од 1929. до 1934. Збирка фотографија документи из одбране Београда 1914-1918.	118-119
ж/	Попис уметника који су заступљени у Музеју О. г. Б. с ознаком њихових радова према врсти и техници	119-124
з/	Табеларни исказ уметника заступљених у Музеју О. г. Б. с ознаком броја радова (по мотиву и техници)	124-127
и/	Посебни радови у 1934. години. Библиотекарски конкурс	127-129

ПЕТОГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ БИБЛИОТЕКЕ И МУЗЕЈА О.г.Б.

-1929-1934-

I.

И физичка и правна лица (појединци, породице, државе, села и градови) с највећим поносом указују на културне тековине, културне заоставштине. Тежња према култури, стваралачка културна воља не покрива се увек са стварним могућностима, приликама места и времена и отуд често долази, да и најнапреднији духови народа, у извесну епоху не могу ништа створити, или да једва и с муком деломично остварују своје племените замисли и намере. Па ипак не само велика културна достигнућа, већ и ове неостварене манифестације воље, и ако се нису развиле у гранзиозан план, ипак су од великог значаја и интереса. Развој и остварење културне мисли црпе у већини случајева своју храну из ових скромних зачетака, који вежу постањак идеје и њено остварење у једну хармоничну целину.

Развој и историја градова којима се данас посвећује све већа пажња, воде нас на овом путу кроз нарочито занимљив круг истраживања, који се богато наплаћује задовољством и научним значајем што га доноси свако откриће.

+

+ +

Рачунска година 1933 има за Библиотеку и Музеј О.г.Б. нарочити карактер, јер се поклапа с петогодишњицом од дана њиховог оснивања и с трогодишњицом од дана њихова освећења.

Главни је задатак установа да служе с једне стране као средиште образовања и самообразовања путем књиге, и, с друге стране,

да се у њима прикупљају сви значајни документи и поједини објекти који се односе на прошлост Београда, у којима та прошлост долази до видног изражаја, који сведоче о његовом савремено развијеном друштвеном и културном животу. Свака од минулих година нешто је допринела у означеном правцу.

Оснивање ових двеју установа јавља се као резултат идеје која вуче свој корен из много ранијег времена, којој налази=мо траг још на прелазу из средњег у нови век, кад је један високо културан владалац први пут у Београд пренео не само своју престо=ницу, већ у исто време тежио, да Београд подигне до високог културног центра какав раније никад није био. Идеја се касније, у једном или другом облику, испољавала увек, кад су то прилике омогућавале. Про=лазећи кроз разне фазе и попримајући онај конкретан облик, који је највише одговарао приликама времена, идеја је постепено дошла и до најновијег доба, узимајући онај облик ког налаже и траже савремене прилике, савремене културне и друштвене потребе. Нарочито је сазре=ла после рата, у време које је-као контраст највећем рушењу и уни=штавању што га човечанство памти, - истакло потребу највећег зидања! Из сваког згаришта, пепела диму се нове вредности; из згаришта ве=ликог Светског рата, дигле су се нове државе, које су, ослобођене својих окова, изражиле своју пуну манифестацију. Настојање нових држава на културном пољу добија израз у схватању, да НЕМА НАЦИО=НАЛНОГ ПРЕПОРОДА БЕЗ КУЛТУРНОГ ПРЕПОРОДА. Ово се схватање може ис=таћи као гесло већине нових држава. Истакнуте је у једној од зема=ља које је, уз јуначку српску земљу, највише страдала-малу и на=предну Белгију. У културну обнову земаља, нарочито славенских држа=ва уложен је огроман труд и напор. Новоосноване или "препорођене" културне установе, нарочито библиотеке и музеји, добили су своју одређенију физиономију, коју је у целости одредила улога, која им је припала у културном препороду народа.

Оснивање и пораст јавних библиотека, градских и других научно-просветних и стручно-просветних музеја део је вели=ког друштвеног покрета за ширење знања у широке народне слојеве, који је постепено ухватио дубоки корен у осамнаестом и у почетку деветнаестог века. О свим овим установама, чији се значај белодано утврдио, које су се учврстиле у животу већине народа, објављено је

много радова из пера признатих стручњака, учењака и јавних радника. Проматрање установа у стварном животу, као и сви ови стручни радови, и проучавање друштвених прилика уопште, учвршћују уверење, да нарочито у наше доба кризе и уздрманог друштвеног живота треба све учинити, да се овај рад, који је с толиким разумевањем и смислом отпочет пре два века, подржи, даље унапреди и развије.

Славенски народи, који су се у већиним случајева населили у крајевима с богатом културном и историјском прошлошћу, душевно надарени, били су свим овим околностима и природом одређени, да у основу и развој своје културе, свог културног живота, унесу нарочити смисао и схватање. Оно што су на том пољу дали до данас, даје право на тврдњу, да би био постигнут највећи успех, да се историјске прилике нису, на жалост, тако често против њих окретале, и, у великом броју случајева, уништавале све сјајно постављене основе. Др. Бенеш, Цвијић, руски и пољски мислиоци, с правом су и у новије време дали пун израз овом схватању и уверењу, показујући у исто време путеве којим се мора ићи, да се садашњост и будућност упуте правим смером.

+

+ +

Библиотеке су постојале још у доба, кад су се писале прве књиге на папирусу, а и пре тога (Нинива, Библиотека Краља Асурбанипала). Од тог њиховог далеког постанка до наших времена, оне су, у вези с напретком технике израђивања књига, с променом друштвеног живота, прошле кроз ра не фазе, употпуниле се и развиле издвојили су се поједини типови од којих сваки одговара својој намени, извесној одређеној потреби. Поред старих манастирских и приватних библиотека, библиотека појединих корпорација и научних колегија, нарочито универзитета, почињући од осамнаестог века, развиле су се народне, а за тим јавне градске, сеоске и обласне библиотеке. Разлика између ова два типа је једна и одређена. Народне библиотеке су ризница свег духовног богатства извесног народа. У њима се, у правилу, на основу унапред утврђених законских прописа, бесплатно прикупљају све књиге и повремени листови, који излазе на језику извесног народа, књиге сродних народа, и све књиге које су од важности и значаја за општу културу и специјално за културу

и познавање одређеног народа. И ако је приступ у ове библиотеке у главном сваком слободан, ипак моменат јавности није њихова главна ни одлучујућа ознака, јер њихов главни задатак не само у служењу широким народним слојевима. Ту улогу врше јавне библиотеке, које се могу означити као најмлађи тип нововеког библиотекарског покрета за ширење знања у широке народне слојеве, вршења пропаганде добре књиге, нарочито васпитања омладине и деце у љубави према доброј књизи, у борби против штетне "шунд" литературе. То је тип библиотеке за које је моменат јавности одлучујући које свој рад протежу у свим правцима, а нарочито на друштвено-педагошком пољу. Отворене по цео дан, придржавајући се начела, да иду к читаоцу и онда, кад читаоц не иде к њима, с фанатичним особљем, које непрестано настоји, да се усаврши у свом раду марљиво тражећи и проналазећи нове методе—јавне библиотеке воде своје порекло из демократске Енглеске и Америке где су се развиле и учврстиле. Студ су прешле у све европске земље, где сваки дан све више напредују и учвршћују се, тако да се данас на јавне градске библиотеке у Енглеској, Белгији, Француској, Немачкој, Чехословачкој показује као на дивне примере савршене организације и оваплоћење културности ових народа.

Општине су у свим земљама после рата добиле нарочиту улогу. Њихова брига и настојање обухватили су читав низ проблема који су раније били препуштени приватној иницијативи или сасвим случајним моментима. Интерес према културним питањима и раду на културном пољу постао је у раду и у програму општина исто тако важан као што су важне и све остале акције које се врше у интересу моралног и духовног усавршавања грађанства, правилне апровизације, станбеног питања, социјалне заштите деце, убогих и немоћних, решавања радничке незапослености и друге многобројне појаве које даномице заузимају све важније место.

У законодавству о јавним библиотекама нарочито се истичу белгијски и чехословачки закони. Чехословачки је закон ставио у дужност свима градским и сеоским општинама, да оснују своје јавне, сваком доступне библиотеке, чији се буџет мора равнати према броју становника и општем пореском оптерећењу. ⁺ Белгијски закон

⁺ Одлучни мотив код доношења закона било је уверење, да ће се баш путем општинских библиотека, које у густој мрежи обухватају целу државу, постићи максимални успех. — Данас општинских библиотека има у Чехословачкој републици 15.355, док укупни број књига у тим библиотекама износи 5.444.884.

предвиђајући у извесном случају(ако то тражи 1/5 бирача) и облига= торно оснивање општинских библиотека, подупире покрет великим суп= сидијама од стране саме државе и обилатим моралним признањем што се на основу овог закона даје сваком јавном раднику на овом пољу.

И ако код нас још није донет закон о јавним библио= текама(немамо закона ни за друге библиотеке), ипак су поједине оп= штине у нашој држави, благодарећи личној иницијативи и културној во= љи њихових претставника, показала извесно старање у том правцу, које достиже и веома завидан степен стварне организације. У вези с из= радом нашег новог закона о општинама, и закона о градским општина= ма, специјално, по налогу Суда О.г.Б., израђен је у овом Одељку још 1931 предлог законских чланака о обавезном оснивању градских и сеос= ских библиотека код нас који је Суд скупа с осталим својим предло= зима намеравао поднети Народној Скупштини израдујући жељу, да они у тој формулацији уђу у закон о општинама.

+

+ +

Свакако постоји оправдана нада, да ће будући закон о градовима предвидети потребне норме у овом смислу. То се да закљу= чити и из интереса, који према свим овим питањима показује и Нацио= ради^{ради}нални савез градова који у духу и интенцијама Међународног Савеза. На првом конгресу Југославенских библиотекара, који је одмах након оснивања Југославенског библиотекарског друштва одржан 1931 у За= гребу, у тачци 5 резолуције изражена је потреба обавезног оснивања јавних градских и сеоских библиотека у читавој нашој држави.

+

+ +

Иако што библиотеке вуку своје порекло из давнине, тако су од давнине постојале и поједине историјске и уметничке збирке. Љубав према старини, колекционирање, уметнички осећај и љубав према уметности и лепом уопште, прирођени су човеку. Још у најстаријим едиктима римских едила постојали су прописи о заштићивању старина;

сјајне су биле галерије што су их у доба препорода уредили поједини владари и могућници. Нови елан у овај рад унело је ново доба, кад су, почињући од осамнаестог века, оснивани нови музеји у којима се прикупља и излаже све што је од значаја по живот народа; кад су донети нови закони о заштити старина и појединим предметима уметничке вредности; кад су музеји, уз научни, добили и широки васпитни значај, кад је сваки докуменат, сваки архитектонски и културни споменик добио своју праву вредност, а веза с прошлошћу постала једна од најјачих компонената у развијању љубави према народу, граду и сваком поједином месту.

Поред разноликих типова библиотека постоје и разни типови музеја, културно-историјски, природњачки, стручно-просветни, али и унутар једне те исте, или сродне групе музеја, могу постојати извесне разлике, које се у првом реду односе на њихов обим, на обухваћену територију. Једни су општи, народни, други локални, градски или сеоски; затим, чисто специјални: етнографски, војни, црквени, универзитетски, музеји појединих културних или уметничких удружења, школски и слични. Сви ови музеји могли би се у извесном смислу схватити, као део народног музеја у ком мора бити прикупљено све што се односи на манифестације његовог градског, сеоског, религиозног живота. Али нити је могуће замислити тако огроман народни музеј, нити би такав народни музеј одговарао својој сврси. Док би посетиоци тако огромног народног музеја често пролазили потпуно индиферентно поред извесног предмета, који је од највећег значаја за грађанина извесног града, села, дотле би тај исти објекат, изложен у месту на чију се прошлост односи, био од огромног значаја, велике научне и васпитне вредности. Исто тако и поједини објекти који спадају у црквени, војни и сличне музеје долазе до свог пуног изражаја и научне вредности тек у вези с осталим објектима те врсте и морају према томе бити смештени у свој специјални музеј. Градским музејима припада данас нарочити значај.

Француски песник Бодлер каже у својим многоцитираним стиховима, да је облик града подложнији променама од саме човечје душе - *La forme d'une ville est plus mutable, hélas, que le cœur d'un mortel.....* Везани за прошлост с хиљаду веза, градови су, почињући од 19 века, а деломично и раније, оснивали своје градске му-

зеје с оним истим заносом с којима су у старом и средњем веку поједини могућници прикупљали разне уметничке ствари по храмовима, црквама и манастирима; који је деловао на Александра Великог, да је свом учитељу Аристотелу из свих крајева куд је пролазио слао највеће природначке реткости, да су принчеви и племићи 16 и 17 века стварали своје богатехи приватне колекције античких и уметничких реткости; који је деловао у доба пробуђења љубави према класици на прикупљање реликвија класичне старине и на стварање огромних музејских галерија које су данас заједничко благо свих народа. Научни и васпитни значај музеја данас су ван спора. Љубав према прошлости делује и данас у правцу развијања и стварања градских музеја, који, за разлику од народних, општих, прикупљају само оно што је везано с историјом самог града. На тај начин, они имају могућност да буду верно огледало читаве градске прошлости, да у низу докумената, статих и новијих скица, планова, фотографија, модела и појединих предмета који су везани уз имена угледних грађана, корпорација, staleжа, занатства, трговину и обрт-очувају од заборава прошлост града, његову променљиву "форму" у непроменљивом облику верних споменика.

У комуналној литератури, уз остале проблеме, посвећивана је нарочита пажња овом питању. Град без историје не постоји И у оном случају, кад би неки град био сасвим изнова основан, и онда би он имао права на свој музеј, јер би постојала историја места на ком је основан, постојали би планови, скице на основу којих је пројектован и изграђен, како лепо каже Ото Лауфер, Хандертер бух дер Комуналвисеншафтен, IV. В.

Поједини градски музеји данас су већ толико напредовали, обогатили се многобројним предметима, да је њихова вредност прешла локални значај; постали су од општег културног интереса, као што су и сами градови којима припадају.

Градови су носиоци културе. Као велики центри они их привлаче и својом већом трговачком коњуктуром, могућношћу унослења и својим развијеним духовним животом. У њима се окупљају и интелектуалци, уметници, ђаци и радници. Сви они учествују у изграђивању његове физиономије, надовезујући на прошлост, која долази до израза у обичајима, навикама и схватању његових староседилаца, у његовим

културним тековинама, које су често тако велике и значајне, да су понос читавог народа. Важност и значај Београда позната је од давнине, Он, као и Рим, Париз, Лондон, Атина, лежи на посвећеном, старом историјском земљишту, које никад није могло изгубити свој значај јер му га је дала сама природа. Данас је велеград, са огромним задатцима што му та околност намеће, као и околност, да је осим тога плавни град на великом територију југославенске државе, да је прилив новог становништва у њему двоструко већи него у свим другим градовима Краљевине, да је проблем правилног решавања његових друштвених прилика ванредно значајан. Културни програм намеће се Београду као заповест. Од успеха рада на овом пољу одвиси добрим делом сав његов напредак. Као што није могуће препустити произволу судбине хигијенске и опште друштвене прилике, тако и на културном пољу мора уложити сав труд, и по потреби поднети и највеће материјалне жртве, да се и за најшире грађанске слојеве створи могућност сталног култивисања. Исто тако старина Београда, значај његове прошлости у научном погледу и у вези с целом нашом историјом, не дозвољавају пасивност у односу према његовим старинама, према његовим споменицима и свему оном што на једни или други начин оживљује његову прошлост. У овом кругу идеја и схватања кретале су се мисли истакнутих познаваоца Београда, познаваоца његових потреба, кад су наглашавали, да, међу првим културним и научним установама, Београд, као и сви други већи градови, мора добити своју библиотеку, чији ће се рад постепено проширити и на ресне путем оснивања ресонских библиотека, или завођења ауто-библиотеке, и свој музеј у ком ће се с пијететом, знањем, разумевањем и љубављу прикупити све што се односи на његову прошлост и што приказује његов савремени културни лик. Те мисли нису биле произвољне, оне су, како је већ истакнуто, долазиле као резултат дубоког познавања прилика, правилне урбанистичке политике, искрене и занешене љубави према Београду који је, у доба кад су у другим градовима постојале огромне галерије, музеји дивне и поносне библиотеке, тек рушио окове, који су га дотад спутавали у његовом полету.

II.

Разрађујући свој културни програм и остварујући поједине замисли својих комуналних првака и културних прегалица, Суд Оп

но је сложна поред свег богатог искуства, којим данас располажемо на основу рада других библиотека и свих оних добрих сугестија, што их можемо наћи у научним и често ванредно лепим теоријским радовима појединих стручњака; јер никад није могуће у целости поступати на основу готових рецепата, увек их треба прилагодити приликама, и, са образном с њима, у извесној мери изменити. Међу главна организациона питања долазе:-

- а/ персонално
- б/ правилно снабдевање књигама и периодичним издавима
- в/ рад с читаоцима-посебно с одраслим и посебно с децом.

Маколико да се у свим осталим библиотекама на библиотекарима и на библиотечно особље не морају постављати други захтеви, осим да: са знањем, савесно и тачно врше свој посао, и маколико да ови библиотекари могу бити искључиво типа библиотекара-научника, у јавним библиотекама, уз све ове услове, мора се поставити и захтев, да они у вршење свог посла уносе љубав и социјално осећање, да су и психички предиспонирани за тај рад. Без тог односа према библиотекарском позиву у јавним библиотекама не може бити успеха. Оне не примају само онога ко к њима долази, већ још више траже оног ко за њих не зна, или код ког је интерес према књизи успеван или сасвим не постојећи. Потребно је постојано контролисање читаоцевих интереса; ненаметљиво вођство; у раду с децом срдачан, ведар и пријатељски однос, који улева поверење и који од деце библиотеке ствара други родитељски дом пун радости и духовног интереса; опширно познавање литературе и свег што се на библиотеке односи; чување њених интереса и њеног престижа до највеће могуће мере. Не само код нас, већ и у извесном броју других напредних земаља не постоје библиотекарске школе, или, ако и постоје, њихово је порекло скорашњег датума. Али, макар колико да је библиотекарство данас наука, и, макар да библиотекарске школе у знатној мери олакшавају аутодидактички посао и доводе у библиотеке већ спремне људе који се не морају тек упућивати у посао, ипак је у свему главно: воља и склоност према овом послу и овом узвишеном позиву. За то је добар библиотечни радник незаменљив и да то се никад не би смело догодити, да се исправни библиотечни радници крећу са свог места. Сваки пропуст, сваки нехат, ма ког било радника јавне библиотека, штетно се одазива на самој установи

и може довести у питање сав с муком и трудом постигнути успех и престиж установе.

Читање правилног снабдевања јавних библиотека преставља велики задатак, јер морају бити узете у обзир жеље и потребе појединих чланова библиотеке, потребе саме библиотеке, које у циљу остваривања постављеног задатка траже да се набаве сва главна дела из домаће књижевности, науке и публицистике, да буде заступљена страна књижевност и наука, у преводу и у оригиналу, нарочито она дела која се тешко налазе у другим библиотекама, народној или универзитетској; да извесна подручја науке, нарочито она која се односе на савремене проблеме, буду што комплетније заступљена, да се прикупе сва она дела која се односе на сам град, његову прошлост и садашњост и све оно што може расветлити поједине: историјске, социјалне, културне и економске проблеме прошлости и ванредно компликоване и значајне урбанистичке науке. Оне морају служити грађанству у свим његовим духовним интересима и потреби за сналажењем у савременим тешким условима живота. Набављање књига за децје оделење, децју библиотеку преставља нарочити проблем, јер је децја душа далеко суптилнија и свака погрешка у смислу добре децје књижевности може далеко штетније деловати него ли код одраслог човека. Поред домаће, морају се набављати и све добре књиге из стране децје књижевности, како би библиотекар на децјим селима могао упознати децу с овим делима, чије присуство делује повољно на децу у правцу развијања интереса за упознавањем других народа и учењем страних језика.

Читање часописа и дневних листова поставља нарочите захтеве. Све мало веће градске библиотеке, поред читаонице књига, морају имати и своје велике читаонице дневних листова и читаонице часописа. У правилу велике јавне библиотеке добијају по неколико стотина дневних листова, исто тако огроман број часописа и то на свим језицима и из свих подручја науке и лепе књижевности, јер посетиоци јавних библиотека траже да се, у првом реду, упуте у прилике дана и да су у току свих књижевних тековина и научних истраживања. Посебно долазе у обзир комунални дневни листови и часописи, који су безусловно потребни за исправну оријентацију у кому-

налним проблемима. Дечји часописи и часописи о деци, дечји дневни листови, важни су исто тако још што је важна и сва добра дечја литература. Деца их траже и наизмерно воле. Својим кратким чланицима, богато илустровани, они су у самој ствари као нека приправна литература за децу. Часописи о деци, као и сва слична стручна литература неопходно је потребна дечјем библиотекару за његов успешан рад.

Већ из ових укратко наведених основних принципа, види се да библиотеке спадају у оне установе, који за своје правилно функционисање требају тачно установљени кредит, који никад не сме подбацити испод извесног минимума. Тај се кредит, код већих јавних библиотека, само за набављање и корицење књига, на дневне листове и часописе, креће у износу од 500.000 до 1.000.000 динара и преко тога. Да наведемо само један пример једне од наших славенских градских библиотека, - библиотека града Прага имала је у прошлој години само за ту сврху 1.000.000 чех. круна.

Кредит библиотека мора бити постојан и једнак из године у године барем тако дуго док се библиотека не снабде свим књигама, које мора имати, тако да се касније може ограничити на набављање нових књига, часописа и дневних листова, и нових издања. Колики је број књига с којим мора располагати свака јавна библиотека, то је питање, које се решава према конкретним приликама и потребама. Свакако, библиотека велике вароши као што је Београд, морала би већ у првим годинама свог рада располагати најмање са 30.000-100.000 књига. Прашка градска библиотека, која је основана након ослобођења, на својих 800.000 грађана, имала је већ 1930 године преко 1.000.000 књига. Истакнута чињеница, да је буџет прашке библиотеке и у прошлој години износио 1.000.000 чех. круна, јасно показује, како прашка градска управа гледа на даљи развој ове своје установе, која, - и својом организацијом, зградом у којој је смештена и која је специјално изграђена за њене потребе у самом центру града на Маријиним Наместима, - служи као одличан пример једне од најлепших и најбољих савремених јавних градских библиотека. Библиотека, која нема свих потребних научних и књижевних дела, која нема могућности, да набавља нове књиге, која не може дати на корицење неукорицење књиге, која нема довољан број часописа и дневних листова, која према томе не може свој рад проширити и на поједине градске реоне, не може ни из

далека одговорити свом високом задатку социјално-културне установе, која тежи за васпитањем литерарних склоности, за развијањем љубави према доброј и лепој књизи.

+

+ +

Као што је у циљу прикупљања и неучне обраде појединих предмета градског музеја потребно велико и свестрано знање, познавање његове историје, његових ~~књижевности~~ социјалних и културних прилика, као што је потребно стручно и помоћно особље, тако је исто за успешан рад у музеју, као и за рад у библиотеци потребан одређени кредит за набављање појединих историјских и уметничких објеката, за теренске радове, за рестаурирање, фотографисање, израду модела и све што с тим своји у вези. Нарочито је питање кредита од пресудног значаја за музеје старих историјских градова, који су као Београд све до најновијег времена били бацани из једне невоље у другу, страшне ратове и туђинске господство, у којим се остатци далеке прошлости налазе под земљином површином по којој нагли савремени развој града трасира нове улице, подиже нова насеља, нове велике палате, по чијим се архивама, услед прошле невоље, тако мало сачувало и где није било могуће, да се приватном поседу самих грађана сачува бар један део од оног што би могло допринети расветљавању прошлог градског живота. Под таквим условима рада није могуће пропуштати прилику, да се прикупе објекти, који се случајно и тако ретко нађу, до којих се долази упорним трагањем, везама и благодарећи великој љубави самих грађана који желе, да се та прошлост спасе од заборава. Ретко музеј ког града као музеј града Београда има тако велики научни значај и вредност. Не само његова далека прошлост у доба Келта, Римљана, најезде разних народа за време Велике сеобе, првог продирања Славена на Балкан, већ и касније, кроз цео средњи век и доба за време Деспота Стевама, првих турских најезда, пада и коначног ослобођења, ређали су се велики и трагични моменти, измњивали се друштвене и културне прилике, које буде највећи интерес субоко делујући показујући његову велику отпорност и ретку љубав и постојаност његових грађана, која је у свим вековима до најновијег доба налазила своје велике преставнике.

"Форма" Београда, да останемо код Бодлерова израза, на

жалост се и одвећ често мењала. Није се мењала по законима еволуције, законима напретка, живота, већ често веома драстично, под притиском догађаја, разорних и страшних ратова, који су се тако рећи понављали из века у век, а често обнављали у истом веку. Београд, стари - Антеморале Кристианитатис-, или, како су га иначе звали - Ил балуардо дела Кристианита-, није никад имао мира ни покоја. Његова је историја растргана као историја мало кога града; његове архиве, старе цркве и споменици поништени су, разграбљени, у колико су, обзиром, на ону утврђену истину - уопште доспевали да се формирају. Тим више је драгоцен сваки предмет, који се до данас случајно сачувао, тим му треба поклањати већу пажњу.

+
+ +

Уз све ове моменте од највећег је значаја за обе установе, и за библиотеке и за музеје, питање зграде. То је питање предмет посебних и опширних студија из којих се као и из праксе може јасно видети, да и поред добре организације и размерног буџета, није могуће установе добро водити, ако немају одговарајућих просторија, а поготово ако су изложене частом селену.....

III.

У детаљном прегледу рада и појединих принова Библиотеке и Музеја О.г.Б. по годинама, 1929 тражила је максималан напор, јер је то била прва година у којој се прешло на систематско остварење замислене идеје. Известан број књига, часописа и дневних листова, уметничких и других музејских објеката, који је набављан из ранијих кредита предвиђаних у ту сврху у буџету Општине града Београда, налазили су же деломично по појединим одељењима. Све је то, наравно, најпре требало прикупити и систематски средити, да се установи чим установе располажу, а онда да се приступи њиховом даљем развоју и систематском изграђивању. Овај рад, у већини случајева, био

+) Већ из најстаријих буџета О.г.Б., чији скромни размери ни из далека не стоје у релацији буџета данашњег великог Београда, исплаћује се схватање културних задатака општине. Ове почетке прекида рат и борба за право постојања, но они се настављају после рата кад и настојање за реорганизацијом социјалне општинске политике, добија конкретније облике. У буџету за 1921. међу материјалним издацима налазимо уз раније кредите за просветне циљеве-позицију од Динара 10.000 с наменом да служи за "обнову Правне библиотеке"; 1922 и 1923отирано је у исту сврху једном 8, а други пут 10.000; 1924 и 1925 по 60.000; 1926-50.000, 1927 и 1928отирано су за потребе општинске библиотеке енетовне износи од Дин. 76.000.-

је скопчан с великим тешкоћама које су нарочито изнете у већ штампаним појединачним извештајима. Главна тешкоћа, коју треба одмах нагласити састојала се у томе што одељење није имао ниједне помоћне силе, па чак ни служитеља, који би помагао у вршењу послова чисто физичке нарави. У буџету за 1929 било је предвиђено само место библиотекара, ком је, чим је постављен 8. јуна 1929 поверена дужност организовања Библиошке и прикупљање музејских објеката.

Још до постављена библиотекарева, набављен ке из буџета, који је за Библиотеку био одређен за 1929. год., извршен број књига. Ове су се књиге налазиле у Социјалној дирекцији, где су се налазиле и оне књиге, које су међутим добијени поклоном од самих грађана. На првом месту, а на основу добијеног мандата пренете су све ове књиге у главну општинску зграду, Узун Миркова 1, где је једна посебна сала била одређена за Библиотеку. Чим је извршен пренос ових књига приступило се скупљању књига из других одељења

Прикупљање књига изражено у табели ишло је овим

редом:-

Одељења	Купљено	Поклоњено	Укупно	Инв. број
Кабинет Претседника	58			2622-2679
" I Претседника	44			2578-2621
" прав. заст. О. Г. Б.	126			2683-2808
Економат	3(330)			2680-2682
Социјално одељење	1.447			1-1447
" "	803			1448-2250
" "	90			2321-2410
" "	63			2411-2473
" "	104			2474-2577
" "	321			3681-4001
" "		28		2251-2278
" "		42		2279-2320
" "		872	3.770	2809-3680
Укупно	2.828	942	3.770	

Већи део откупљених књига сачињавале су књиге откупљене из двеју приватних библиотека, биб. публицисте и јавног радника г. Драгише Лапчевића и општинског чиновника Ранковића.

Од г. Лапчевића купљено је 10. IV. 1929, 1605 књига за суму од Динара 20.000.-

Од г. Ранковића купљено је 10. IV. 1929, 870. књига за суму од Динара 20.000.-

Укупно.....2475 књига

Међу свим купљеним и поклоњеним књигама које су

добијене из појединих општинских одељења налазио се велики број стручних дела, али је и највећим делом била заступљена лепа књижевност.

Међу књигама које треба индивидуално истаћи налазило се писањом машином умножено дело (инв.бр.) писано на пергаменту, француског ратника Мориса Ривоара који се с нашим војницима као добровољац борио на Кајмакчалану, где је изгубио десну руку. Књига је посвећена Београду (панегирик Београда Новог доба), који је на импресивног Француза оставио дубоки утисак. Дело је било намењено тадашњем претседнику И.г.Б.Др.Кости Куманудију. Исто је тако драгоцене и значајне од 10 дивних цртежа (инв.бр.), који приказују поједине мотиве из Београда 1918 године, баш пред његово ослобођење. Мапу је радио мађарски сликар Рихтер. Поједине слике из ове мале касније су уоквирене; данас се налазе у одељењу Музеја за XIX-XX век. Значајна је и књига Караџића Вука, Житије која ју је Општини за њену Библиотеку поклонила позната књижевница г-ђа Катарина Јовановић, која је све до данас поклања Библиотеци . Она је послужила као основ групе књига, која обухвата старија штампана издања на нашем језику. Од дела комуналног карактера истицали су се монографије немачких градова познатог писца Ервина Штајна, иначе је ова важна група стручне литературе слабо била заступљена. Поједина општинска издања: буџети, годишњи извештаји, завршни рачуни, ранији статuti, збирке наредба Суда, годишњи извештаји појединих одељења, старија годишња Општинских новина, чија је вредност од непроцењивог значаја за историју Београдске општине и Београда-недостајала су у целости било што им се није поклањала пажња уопште, било да су погубљена. У даљем раду на попуњавању Библиотеке овим је радовима морала бити посвећена нарочита пажња, а исто тако и главним делима из других научних грана и приручним делима. На жалост већи део буџета био је већ потрошен или ангажован у друге сврхе.

+) О овом је рукопису објављен кратак напис у "Општинским новинама", Др. Илић, Београд по речима једног племенитог странца, свеска 14 стр. 21, 1929; а исто се тако спомиња и у књизи Др. Илић-Агапове, Илустрована историја Београда, стр.

Кредитотиран за Библиотеку 1929 г., износио је укупно 100.000.-динара. Од вотираног кредита потрошено је за Библиотеку само 41.580.-динара.

Укупан број свих књига и часописа, којима је ново основана Библиотека располагала на крају 1929 г., износио је 4.076.

Укупна вредност према инвентару Библиотеке износила је на крају 1929 год. Динара 78.482.-

Већ у почетку 1929 Библиотека је претплаћена на извештај број часописа-31. Од тога је на стране, већином немачке (разне медицинске и социјалне) часописе отпадало 28; на домаће 3. (Општинске новине, Полиција, Криминална библиотека). На дневне листове 1929 Библиотека није била претплаћена.

Међу дародавцима Библиотеке 1929 години налазе се следећа лица: Друштво Св. Саве, проф. Петар Илић,

Име дародавца	број дела	инв. број
Друштво Св. Саве	28	2251-2278
Петар Илић, проф.	42	2279-2320
Од разних лица и установа	872	2809-3680

Све преузете и набављене књиге систематски су сређиване према међународном Десетичном систему који се одликује својом једноставношћу и еластичношћу.⁺⁾

Како су одмах у почетку били јасни и научни задатци нове основане Библиотеке, издвајани су одмах у посебну групу све књиге које се односе на Београд, и које, било у ком правцу, могу расветлити поједине периоде његове дуге, ванредно занимљиве и богате прошлости, као и све књиге које се односе на постанак, формирање и развој Општине града Београда и њених појединих одељења, дирекција и отсека. Све ове књиге сачињавају данас посебну научну библиотеку Београда.

Намештај Библиотеке 1929 год. био је веома скроман. Састојао се од 6 великих ормана за књиге. Принове у овом правцу провођене су у тој години уз велике тешкоће.

Како Библиотека није могла бити отворена грађанству у историјама у којим се налазила 1929 год. и како је било потребно најпре завршити читав низ претходних радова употреба Библиотеке 1929. г. била је у овој години ограничена на веома мален круг лица, и то, у главном, општинских чиновника, који су се служили појединим стручним делима: законима, општинским буџетима, општинским новинама.

+

+ +

Универзални карактер Београда, богатство његових периода, који се у главном могу поделити на:

- а/ предисторијски
- б/ келтско-римски
- в/ византијски
- г/ мађарски
- д/ период Деспота Стевана
- ђ/ турски
- е/ аустријски
- ж/ доба након Ослобођења

захтевали су, да се код прикупљана музејске грађе, одмах у почетку, проблем схвати у целости и да се по могућству сваком посебном периоду посвети потребна пажња. Рад у Музеју развијао се увек паралелно с радом у Библиотеци. Као и у Библиотеци, за систематски рад,

^{+) Суштина овога система који се све више примењује и у градским архивама, приказана је у специјалном напису, који се цитира на крају извештаја за 1929. г. //.}

систематско сређивање збирки и развој Музеја, било је потребно, да се најпре прикупи сав онај материјал који се већ налазио и који је био по појединим општинским одељењима, јер и ако у ранијим буџетима Општине града Београда нису биле предвиђене нарочите позиције за набављање музејских објеката, ипак се, и према материјалу који је прикупљен из појединих одељења, и према појединим белешкама на које сам наишла пригодом састава библиографије ~~књижних књижних~~ Београда, дало јасно закључити да су у ову сврху утрошен доста знатне своте.

У Босанској вили од 1902, бр. 14 и 15 на стр. 290 налази се белешка у којој стоји: "МУЗЕЈ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ. - Београдска општина откупила је од разних људи више старина. Од Минхенског антиквара Розентала откупила је више планова и цртежа Биограда из 1521 до 1789. Тако је Општина засновала свој Музеј". Планови и цртежи који се у овој notiци спомињу нису пронађени.

Међу пронађеним објектима било је и таквих, који су пронађени сасвим случајно. Тако велики породични портре Краља Милана.

Дужност ми је била, да прегледам и целокупну општинску архиву. Овом сам послу приступила с нарочитим интересом, али сам се на жалост у скоро морала уверити да рад неће довести до нарочитих резултата. Већи део старе архиве пропао је за време рата, а остатак продат, као непотребна хартија.

~~Објекти~~ Музејски објекти који су прикупљени и набављени до краја 1929 године подељене су у следеће групе:-

- 1/ Дипломе и повеље
- 2/ Разне фотографије
- 3/ Портрети председника О. г. Б.
- 4/ " добротвора
- 5/ " знаменитих, историјских личности
- 6/ Београдски мотиви - уљене слике
- 7/ " - акварели
- 8/ Радови београдских сликара - уље
- 9/ " - акварели
- 10/ Радови Југославенских сликара - уље
- 11/ " - цртежи
- 12/ Радови страних сликара - цртежи
- 13/ Скулпторски радови - плакете у бронзи и гипсу
- 14/ " - портрети
- 15/ Оружје (пушке, буздовани, копча, пиштоље, сабље.

У колекцији повеља налази се диплома Чехословачке републике, којом је Београду поклоњен Крст за јуначке заслуге у рату - инв. бр. 53; две дипломе са VII Соколског слета који је одржан у

Прагу 1920, а затим дипломе које су поједина установе, удружења и школе предала Општини града Београда за њене заслуге.

Збирка фотографија, која је прикупљена у овој првој години, односи се у главном на поједине свачане моменте из живота Општине града Београда.

Међу израђеним портретима претседника О. г. Б. налазили су се следећи: - Портре претседника К. Главинића (Бешевих); претседника Мих. Терзибашића (Варун Секрет Е.); претседника Велисава Вуловића (Радовић); претседника Светомира Николајевића (Голубовић); претседника Милована Маринковића; претседника Михајла Марјановића (Е. Варун-Секрет); претседника Антонија Пантовића (Е. Варун-Секрет); претседника Михајла Богичевића; претседника Живка Карабиберовића (Е. Варун-Секрет); претседника Владана Ђорђевића (Бјелић); претседника Николе Стаменковића (Е. Варун-Секрет); претседника Петра Тадића (Тодоровић); претседника Митровића Добре; претседника Николе Стефановића (В. Поморишац); претседника К. Куманудића (Бранко Поповић);

У збирци добротворца: - Портре Станојловице; портре Хранисављевића (Милојевић); портре Црнобарице; портре Вучићевића-Перишића.

У збирци портрета знаменитих и историјских личности: Портре Војводе Мишића (М. Миловановић); Краља Милана, Краљице Наталије и Краљевића Александра; портре г-ђе Х (Добровић); Масариков портре; портре Руског цара Николе II.

Збирка Београдских мотива-ујене слике: - Пастухов Борис-Велика школа; Петровић М-Небојша кула; Стефановић Бора-Чу-бурски поток; Пастухов Борис-Сиви дан; Београд; Београд.

У збирци акварела посебну групу сачињавају 15 слика архитекте Милошевића, које приказују типичне куће старог Београда старе фируџинице и циганска насеља, које модерни Београд све више потискује.....

У збирци радова београдских сликара-ујене слике: - Миловановић М.-Ерцег нови и Манастир Манасије; Бешевих Никола-Старица; Стефановић Бора-Јутро на Дунаву; Голубовић-Мајка и дете.

У збирци радова београдских сликара-акварели: -

Швракић-Куршумли Хан.

У збирци радова Југословенских сликара-уље:-Ј.Весел-Велики залив,Бока Которска;Геџан-У љелији.

У збирци радова Југословенских сликара-цртежи:- Фи-лаковац-На мору.

У збирци радова страних сликара-цртежи:- Прашка Брана;Црква код Прашке Бране;Позориште код Прашке Бране.

У скулпторским радовима-плакете у бронзи и гипсу:- Гуслар и вила;Масарик;Краљ Петар на коњу.

У збирци оружја:- 1 нож,32 пушке,2 буздована,2 копча,27 пиштоља,8 сабаља.

Табеларни исказ музејских збирки крајем 1929.г.

Повеље и дипломе	Фотографије	Оружје	Уљене слике			Акварели и цртежи		Скулптор. радови	Укупно објеката	Укупна вредност објеката
			Београд	Портрети	Разно	Београд	Разно			
8	10	72	6	26	7	17	5	3	154	306.650.-

Појединачне табеле:-

Уљене слике Музеја О.г.Б.у 1929.г.

Портрети			Слике				Укупно
Претседници О.г.Б.	Добротвори О.г.Б.	Историјски и знаменити личности	Београд	Радови београдских сликара	Радови Југослов. сликара		
17	4	5	6	5	2	39	

Акварели и цртежи Музеја О.г.Б.у 1929.г.

Акварели		Цртежи		Укупно
Београд	Радови београдских сликара	Радови југослов. сликара цртежи мастилом	Радови страних сликара радирунзи	
17	1	1	3	22

Скулпторски радови Музеја О.г.Б. у 1929.г.

Гипс	Бронза	Укупно
1	2	3

Оружје Музеја О.г.Б.у 1929.г.

Нож	Пушке	Буздовани	Копље	Пиштољи	Сабље	Укупно
1	32	2	2	27	8	72

Осим ових објеката који су својима Музеја О.г.Б.,у првобитном инвентару Музеја за 1929 били су унети остали објекти уметничке и историјске вредности,који нису могли бити предани Музеју,а који се,у главном,налазе у кабинету Претседника Општине града Београда. Овај је кабинет по броју,значају и вредности разних музејских и уметничких објеката који се у њему налазе у скупоченим витринама и на зидовима-музеј у малом. Инвентаризација ових објеката (који су касније,пригодом преписа инвентара Музеја за 1929 год.,изостављени) извршена је према изричитом налогу,а у циљу евиденције свих објеката који су од значаја за историју Београда и историју његове општине. У овој се збирци налазе:-

Портре Њ.В.Краљице Марије(Кризман);Портре Њ.В.Краља Александра(Кризман);портре Њ.В.Краља Петра(Декнер);Јарослав Жетелик-Праг; Кризман-Београд; попрсје Њ.В.Краља Петра; Пејзаж; Пејзаж; Плакета Њ.В.Краљ Александар;плакета Њ.В.Краљица Марија;Повеља од 28.XII.1928 којом је Београд-за његово јунаштво и заслуге у рату одликовала Француска република; стаклени пехар,који је поклонила Чехословачка република;Сребрени лавор-венац-изгинулим бреницима Београда; минијатурни споменик Кнеза Вацлава;Статута-Брно Белхраду 1928;Орден; два позлаћена канделабра и један позлаћени сат,који су наводно некад припадали Краљу Николи;Хут-Локва у шуми.

Портре Декнера, који представља Њ.В.поч.Краља Петра стра= дао је за време рата. Један од непријатељских војника, у немоћној срџби, пробо је слику копљем. Веома је интересантна и симболична слика Кризманова, као и слика Љубљана, познатог словеначког сликара. . . . Диплома Француске републике заузима нарочито место међу документима збирке. На њој су на француском језику написане дирљиве речи упу= ћене Београду:

"Le président de la République Française confère à la ville de Belgrade la Croix de Chevalier de L'Ordre de la légion d'Honneur. - L'une des premières et des plus illustres victimes de la Grande Guerre, dont la population, malgré le bombardement et l'occupation ennemie, n'a cessé de faire preuve d'une bravoure sans défaillance, fut la magnifique symbole de la résistance, puis de la victoire d'une nation héroïque décidé à ne pas périr".

Искористишавање буџетских позиција, које су у 1929 биле во= тиране за Библиотеку и Музеј, отежавала је у знатној мери околност, што те позиције нису биле сконцентрисане на једном месту, већ уне= те, као саставни део различитим буџетским партијама, Позиција за набављање књига, која је, како је споменуто, у овој години износила Динара 100.000.-улазила је у састав партије 21 поз.1. Деловодства; позиција за откупљивање музејских објеката, која је износила Дина= ра 50.000.-сачињавала је саставни део партије 21 поз За Деловодство.

Околност, да је у 1929 г. био вотиран нарочити кредит за Библиотеку и Музеј, најбоље сведочи, да је и Суд и Одбор те године нарочито имао у виду њихово стварање и организацију.

Прегледајући било државни било општински буџет најбоље се може видети шта је људе загрејавало у извесној години и у из= весном добу. Није узалуд у Лајпцигу основан специјални институт у ком се прикупљају државни и општински буџети земаља целог света. Код његовог оснивања свакако је у знатној мери одлучивала и чињени= ца, да ће ти прикупљени документи послужити као одлично градиво за проучавање не само финансијских прилика у свету, већ и за то, да се види у што се троши народни новац. Заиста буџет није само израз економског капацитета, већ и много више тога. Буџет је највернија психолошка слика његових састављача и људи који су га изгласали.

+

+ +

За напредак новооснованих установа које су се налазиле

у првој години свог развоја, питање њиховог буџета за идућу 1930 годину било је од пресудног значаја. И ако и у овој години није још било могуће провести систематизацију позиција Библиотеке и Музеја, ипак је, благодарећи реткој пожртвовности, заузимљивости и енергији тадашњег првог потпретседника О.г.Б., Др. Милослава Стојадиновића, разумевању остале г.г. Чланова Суда и г.г. Одборника њихов буџет одржан и у 1930 години на потребној висини, што је омогућило њихов даљи развој у следећој буџетској години.

+

+ +

Како се одмах у почетку осетила потреба да се за што правилнији рад и функционисање установа донесу извесни, тачно одређени начелни принципи, израђен је 16. VIII. пројект Правилника, који је одмах поднет на оцену и одобрење надлежном члану Суда. У вези с радом установа штампани су 1929 године у "Београдским општинским новинама следећи натписи: - Илић-Агапова Др. Марија, Београд по речима једног племенитог странца, св. 14 стр. 21; Градски музеји и архиве, св. 19 стр. 16; Лепота и романтика наших градова, св. 21 стр. 37; Одржаним библиотекама св. 11 стр. 9; Приватна и јавна заштита деце, св. 20 стр. 28; Социјална важност друштва за заштиту девојака св. 12. стр. 15; Децимална класификација, стр. св. .

+

+ +

Рачунска 1930 година била је од нарочитог значаја за даљи развој установа, јер су у тој години, у главном, приведени крају сви они послови, који су омогућили остварење њиховог коначног циља. Партија позиција за набављање књига (45/1 Деловодство) износила је у 1930 години Динара 300.000.-; за музејске објекте вотирано је у овој години Динара 250.000.- (парт. 35 поз. 3. Претседништво У персоналном делу буџета предвиђена су 2 нова чиновничка места и то једно дактилографско место (IV кат. 1 степен, XI група, парт. 7. поз. 5) и писарско место (III кат. 1 степен, X група, парт. 7 поз. 4.)

Код набављања књига за Библиотеку у овој години нарочита је пажња посвећена приручним делима и комуналној литератури. Обзиром на изражене потребе појединих општинских одељења, Дирекције

за социјално старање и Архитектонског отсека,набављен је и знатан број стручних часописа.

Од енциклопедија набављени су у овој години:-

- 1/ Handwörterbuch der Kommunalwissenschaften,Verlag von Gustav Fischer,Jena 1924
- 2/ Handwörterbuch der Staatswissenschaften,Verlag von Gustav Fischer,Jena 1929
- 3/ The Encyclopaedia Britannica,London,1929
- 4/ Meyers Lexikon,Ver.Bibliographisches Institut,Leipzig, 1924
- 5/ Wl.Woytinsky,Die Welt in Zahlen,Verl.Kudolf Mosse,Berlin,1925

Од страних стручних часописа набављени су:-

Iz grupe društvenih nauka,naročito o radničkom,dečjem i ženskom pitanju:

- 1/Archiv für Socialwissenschaft u.Sozialpolitik,Tubingen
- 2/Bulletin international de la protection de l'enfance, Bruxelles
- 3/Deutsche Zeitschrift für Wohlfahrtspflege,Berlin
- 4/Information Sociale,Geneve
- 5/Jugendwohl,Freiburg
- 6/Mutter und Kind,Wien
- 7/Pro Juventute,Zurich
- 8/Revue Internationale de l'enfant,Généve
- 9/Soziale Praxis,Berlin
- 10/The Labour Woman,London
- 11/Volkswohlfahrt,Berlin
- 12/Freie Wohlfahrtspflege,Berlin
- 13/Zentralblatt für Jugendrecht und Jugendwohlfahrt,Berlin
- 14/Zeitschrift für Kinderschutz,Beč
- 15/Schweizer,Zeitschrift für Gemeinnützigkeit,Zürich

Iz grupe političke ekonomije:

- 16/Arbeitgeber,Berlin
- 17/Arbeit,Berlin
- 18/Les Annales de l'économie collective,Généve
- 19/Weltwirtschaftliches Archiv,Jena
- 20/ Internationale Rundschau der Arbeit,Berlin
- 21/Jahrbuch für Nationaleconomie u.Statistik,Jena
- 22/Neue Zeitschrift für Arbeitsrecht,Berlin
- 23/Revue Internationale du Travail,Généve
- 24/Zukunft der Arbeit,Jena

Iz Komunalni časopisi:

- 25/L'Administration locale,Bruxelles
- 26/Capitolium,Rim
- 27/Kommunalpolitische Blätter,Berlin
- 28/Die Kommune,Budapest
- 29/Il Comune di Bologna,Bologna
- 30/Rivista Mesile Della Citta di Trieste,Trst
- 31/Les Tablettes Documentaires Municipiales,Bruxelles
- 32/ Iz grupe za vanškolsku naobrazbu:
- 32/ Das Abendgymnasium,Berlin
- 33/Neue Staat,Böttingen
- 34/Freie Volksbildung,Frankfurt
- 35/Volkbildung,Leipzig

Medicinski časopisi:

- 36/Archiv f.Soziale Hygiene und Demographie,Berlin
- 37/Hygienischer Wegweiser,Dresden
- 38/Schweizerische Zeitschrift für Hygiene,Zürich

Iz grupe inženjerske.-

- 39/Le Genie Civil,Paris
- 40/Elektrische Bahnen,Berlin
- 41/Elektrotechnische Zeitschrift,Berlin
- 42/Pumpen Brunnenbau Bortechnik,Berlin
- 43/Zeitschrift des Vereines Deutscher Ingenieure,Berlin

свеска стр.531.

Правилником је Библиотеци и званично дан карактер јавне библиотеке (чл.2.); у општој организацији општинских одељења - положај одељка(чл.1.);референт Библиотеке је непосредно подвргнут надлежном члану Суда (чл.18), он је у исто време и референт Музеја (чл.18,задња ал.и чл.20).

Постављење нових чиновника и доношење Правилника у знатној је мери олакшало даљи рад у Одељку. До краја 1930 укупно је набављено3.128 књига и часописа за своту од Динара 311.740,88; 127 музејских објеката за своту од Динара 309.745.-; намештаја за своту од Динара 100.295.-

Од намештаја набављено је у овој години:-

Апарата	Писаћих машина	инструмена та	Столо ва	Столи ца	Ормана	Стелажа	Разно
1 Цајс- епидиа- скоп	2	1 клавир "Ербар"	20	14	12	13	24
1 радио "Филипс"							

+
+ +

Како је напред поменуто,тежиште рада сваке јавне библиотеке лежи у раду с децом,васпитању њиховог литерарног укуса,развијању љубави према доброј децјој књижи. У У наводонетом Правилнику тај је високи задатак установа нарочито наглашен,али се и пре тога, већ код основног класифицирања и набављања књига,као и касније,тај задатак нарочито имао у виду.

Као што је Библиотека,својим стручно-одабраним децјим књигама,морала деловати у правцу васпитања доброг књижевног укуса, тако је и рад у Музеју,сређивање његових збирки,будуће излагање објеката,морало бити упућено у том правцу,да што више допринесе

развоју љубави према славном Београду у чијој се историји уплетена имена великог броја заслужних људи, велики и трагични историјски догађаји. Зато је нарочита пажња посвећена прикупљању оних објеката, који су на себи носили траг те његове посебне величине непосредно надовезујући ~~Еки~~ на Светски рат у ком је Београд показао пуну меру свог традиционалног херојства, посвећивања је нарочита пажња његовим најмлађим браниоцима, децацима-ратницима, којих је у тој борби било из свих крајева наше онда још неуједињене отаџбине. Тађо је од скулптора и сликара Лукића откупљена његова ванредно фино моделирана глава (бронза) Најмлађи бранилац Београда, а исто тако покренута идеја о подизању великог споменика тој деци јунацима браниоцима свог родног града. Постављен на месту где се деца у часовима игре и одмора највише састају такав би споменик био од нарочитог значаја у васпитању децјег духа и патриотских осећаја. Код набављања уметнички слика нарочита је пажња и у овој години посвећивана сликама које приказују Београд, сликама и уметничким радовима београдских ~~сликара~~ уметника, како би будућа уметничка галерија града била одраз развоја и става уметности у Београду у даној епохи и како би у исто време преко уметнички обрађених мотива узетих из савременог Београда, остали зафиксирани поједини моменти из живота и развоја града, који ће будућим генерација бити познати само преко ових слика.

Табеларни приказ збирака Музеја О.г.Б.у 1930.г.

Кад је набављено	Дип. и повеље	Фотографије и албуми	Стара дела о Београду	Оружје	Уље			Аквар. и цртежи		Скулп. радови	Укупно објеката	Укупна вредност објеката
					Београд	Портрети	Разно	Београд	Разно			
На дан 31. XII 1929.	8	10	-	72	6	26	7	17	5	3	154	306.650.-
Набављено у 1930.	6	19	18	-	17	-	27	17	29	8	141	309.745.-
На дан 31. XII 1930.	14	29	18	72	23	26	34	34	24	11	295	616.395.-

Појединачне табеле:-

Умене слике Музеја О.г.Б.у 1930.г.

Београд	Радови београдских сликара	Радови југо-славенских сликара	Радови страних сликара	Укупно
17	20	5	2	44

Акварели, цртежи и литографије Музеја у 1930.г.

А к в а р е л и				Ц р т е ж и			Литографије	Укупно
Београд	Радови београдских сликара	Радови југосл. сликара	Радови страних сликара	Београд радир.	Радови београдских сликара	Радови југосл. сликара		
7	2	5	1	10	12	4	5	46

Скулпторски радови Музеја О.г.Б.у 1930.г.

Гипс	бронза	Дрворез	Укупно
1	4	3	8

+

+ +

Чињеница да је Општина прешла систематском уређењу и стварању своје Библиотеке чији је задатак био да служи не само науци, да буде стручна комунална библиотека и библиотека у којој ће се с нарочитим интересом прикупљати сва дела која се односе на Београд, већ која ће у исто време служити целокупном грађанству, деци и одраслим, хитна потреба јавне библиотеке, чији се недостанак у толикој мери осећао у Београду тражили су да се Библиотека што пре отвори грађанству. Исто је и даљи развој Музеја зависио добрим делом од његовог отварања. Просторије у којима је вршена организација установа, и које су у ту сврху биле привремено одређене, нису за то биле подесне. За то је у овој години, као једно од главних питања требало

решити питање њиховог преселења, да се онда и једна и друга устано= ва отворе. Будући везани кредитом, желећи, да установе буду барем смештене у историјској достојној згради, потписаној је била част на првом месту предложити у ту сврху зграду некадашње Доситејеве Велике школе, која би у сваком случају, и обзиром на њен исто= ријски и културни значај, положај "у културном центру вароши" на ком се налази, свакако одговарала далеко више од сваке друге згра= де за становање. И ако је предлог наишао на најбољи пријем, ипак се није могао остварити из више разлога. У првом реду зато што зграда није припадала Општини и што се налазила на регулационој линији. Најбоље и најправилније решење било је подизање нарочите зграде за установе, која би одговарала свим њеним потребама. Како се ~~ни~~ то у овој години није могло помишљати, установе су привремено смештене у Краља Петра ул. 26/III, у просторије, које нису одго= варале истакнутим моментима, али које су им бар деломично омогућа= вале, да служе свом високом задатку. Као одлучан моменат одлучила је чињеница, да су се у згради, и ако на трећем спрату, налазиле две велике сале, које су се могле искористити за читаонице одрас= лих читалаца и децју читаоницу. Величина сала износила је Број места за читање у једној , у другој . Споредних је просторија било укупно 6 , и то:-

- 1/ Кабинет управника
- 2/ канцеларија
- 3/ два музејска одељења
- 4/ два одељења која су стављена на располагање Редакцији "Београд. Општинских новина".

Како је број музејских одељења био одвећ мален објекти су повремено изложени у читаоници, где је била смештена и галерија портрета претседника и поједине уметничке слике.

Међу дародавцима Библиотеке у овој години налазила су се следећа лица: Министарство Просвете, Др. Илић-Агапова, Др. Будимир, проф., Државно Централно Пресбиро, Ђорђевић, III женска гимна= зија, Милован Ристић.

Табеларни преглед дародаваца у 1930 год.

Ред. број	Име дародавца	број књига	инв.бр.
1.	Министарство Просвете	184	4344-4427
2.	Др.Илић-Агапова	22	4494-4515
3.	Др.Будимир,проф.	12	5844-5855
4.	Држ.Централно Пресбиро	24	5857-5880
5.	Ђорђевић	1	5885
6.	III женска гимназија	3	5886
7.	Милован Ристић	2	6247-6249

+

+ +

У предлогу буџета за 1931 извршене су извесне промене формалног и материјалног карактера. Промене формалног карактера састојали су се у томе, да су све позиције Библиотеке и Музеја сконцентрисане саобразно Правилнику под парт.Одељка Музеја и Библиотеке (парт.50 поз.1-4.Претседништва). Ова формална промена одговарала је положају установа као Одељка, она је у исто време омогућила већу прегледност њиховог буџета чије су позиције,како је споменуто,раније биле растављене по разним одељењима. Промена је олакшала већу прегледност личног дела буџета овог Одељка.

Међу променама материјалног карактера истичу се у првом реду нове позиције,као и деломично повисење старих позиција. У персоналном делу буџета поред библиотекара-референта чије је место први пут предвиђено у буџету Општине града Београда за 1929.год., дактилографа и писара, чија су места предвиђена у 1930, предвиђена су следећа нова места:- место администратора;место надзорника за чување споменика; хонорарног сликара и коначно једно служитељско место. У предлогу је била предвиђена и специјална позиција за подизање споменика најмлађем браниоцима Београда, а исто тако и позиција за подизање зграде за Библиотеку и Музеј.Предит за подизање зграде био је предвиђен у генералном овлашћењу буџета за 1931.годину.

У овој години штампани су ~~књиге~~ у Београдским Општинским новинама следећи радови: - Илић-Агапова Др. Марија, Београдска општинска библиотека св. 4-5 стр. 191; Београдске скице: Београд који нестаје св. ~~бр~~ 7 стр. 359; Деца као носиоци будуће културе св. 8 стр. 406; Уметност и народ св. 6 стр. 278; Правилник Библиотеке О. г. Б. св. 9-10 стр. 531; Сећање на најмлађе браниоце Београда св. 13 стр. 663; Изложба београдског уметничког удружења "Лада" св. 9-10 стр. 496; Изложба у Колу српских сестара св. 14 стр. 733.

У овој је години музеју О. г. Б. покљонио драгоцену и историјску колекцију оригиналних фотографија старог Београда и Србије из 1877-1878 год. Претседник О. г. Б. инж. Милан Нешић.

У овој се оригиналној колекцији налазе следеће фотографије: - 1/Топчидер са црквом; 2/Топчидер са црквом са другог изгледа; 3/Конак Милошев у Топчидеру; 4/Доњи град Калимегдански; 5/Калимегданска падина према Сави са погледом на Земун; 6/Развалине од Бекиног харема на Варош-Капији; 7/Са савске обале; 8/Гостионица код Српске Круне; 9/Дорћол са Дунавом, са Велике школе; 10/Двориште Руског Црвеног крста у Великој школи; 11/Виша женска школа и улица Кр. Наралије; 12/Болесничка соба Црвеног крста у Великој школи; 13/Лутеранска црква у Београду (улица Вука Караџића); 14/Београдски град гледан са Велике школе; 15/Башта у Великом конаку; 16/Орловска дружина руских добровољаца у Београдском граду; 17/Селски бунар из околине Београда; 18/Тип српских села из околине Београда; 19/Измена заробљеника између Срба и Турака 19. I. 1877 год.; 20/Триумфална капија на Делиграду за дочек Кнежев; 21/Празник Такова 20 априла 1877; 22/Перспективни изглед Алексинца; 23/Развалине војних барака на Делиграду код Механе; 24/Народна механа на Делиграду; 25/Конак у Параћину; 26/Остатци славенске браће под Тунисом; 27/Измена 19. I. 1877 на граници; 28/Римске развалине код Сталаћа; 29/Извор Тимока; 30/Транспорт болесника из Јагодине; 31/Обала Тимока; 32/Зајечарска позиција; 33/Морава и последња редуца Туниска; 34/Место са ког су Турци 9. октобра 1876 год. Тунис узели; 35/Презарија црквена, Смедер. округ бр. 2. 36/Начелство у Јагодини; 37/Враћени заробљеници 19. I. 1877; 38/Напуштено село под Винковцима; 39/Артиљ. штаб пуковника Максимови-

ћа на Делиграду; 40/На Тимоку,развалине турских утврђења код Нешковца;41/Делиград; 42/Турска барака код Каоника; 43/Моравска долина под Одровцем; 44/Турско згариште код Каоника; 45/Тимок код Књажевца; 46/Књажевац у долини Балкан; 47/Официрске баракe у Делиграду; 48/Ражањ,идући с Делиграда; 49/Параћин гледајући од Конаца; 50/Руске болесничке баракe у Туприји на Морави; 51/Књажевац и позиција Тресибабa; 52/Генер.Черњајева штаб у школи на Делиграду;53/Алексинач бр.1;54/Позиција Шиљеговачка и Јастребачка; 55/Моравска долина између Делиграда и Туниса; 56/Тунис наспрам Св.Романа и изгорела механа на Моравској Туприји; 57/Механа на Тресибаби; 58/Морава; 59/Профил Туниса,са стране Св.Нестора; 60/Перспектива креветанод Витковца; 61/Шума у којој је арт.штаб.шанци и болница на Делиграду.

Све слике из ове колекције, које се односе на Београд, уоквирене су и налазе се у посебном одељењу Музеја.

У овој је години извршено и рестаурирање драгоцене породичне слике Краља Милана, која је,како споменуто у извештају за 1929,случајно пронађена у старом општинском магазину крај Текије. Рестаурисање је извршио рестауратор Народног музеја,г.Светислав Страле.

Међу објектима,који су понуђени Општинском музеју у овој години,нарочито треба истаћи колекцију разних старина Крсте Пашковића,која је била понуђена на откуп за своту од Дин.361.985.-.

Поводом обнављања акције за подизаје споменика палим жандармима у одбрани Београда ,београдски скулптор Београђанин, поч.Живојин Лукић,~~и~~ желећи учествовати у изградњи споменика-поднео је интересантну скицу,која прест вља група: Девојка(симбол Отаџбине и Престонице) и ратник(рањени жандарм ког она подржава).

У вези с предстојећом селидбом и отварањем Библиотеке било је потребно приступити коричењу књига. На жалост до краја 1930 укоричено је само књига и ако је на коричење чекао далеко већи број.

+

+ +

Једна селидба,један пожар, две селидбе,сви пожари све=

./.

та, каже позната библиотекарска изрека. Заиста не само што свака селидба библиотеке и музеја значи један огроман душевни и физички напор за оне који ту селидбу обављају, већ она у знатној мери ~~у~~ излаже опасности и књиге и уметничке и историјске објекте који се морају селити. У основи самог појма ових установа мора лежати њихова непокретност. - Селидба установа извршена је са највећим старанјем које је у даним приликама било могуће. Посао око селидбе и уређења установа на новом месту, био је ~~орроман~~ огроман. Сређене установе састојале су се из ових одељења: -

- 1/ Читалица одраслих читалаца у којој је било ~~мesta~~ места, величина ~~.у ову де читалицу~~ смештена галерија портрета председника О.г.Б.;
- 2/ Читалица за децу у којој је било ~~мesta~~ места, величина ~~.у ову де читалицу~~ смештени галерија слика савремених уметника;
- 3/ Магазин књига
- 4/ Кабинет управника
- 5/ канцеларија
- 6/ 2 посебна одељења у којим су биле изложене слике о Београду, стари планови и скулптуре.

За ову селидбу није било додељено никакво нарочито особље. Сав је посао морао бити обављен искључиво ~~уз помоћ~~ двојице чиновника Библиотеке и Музеја. ~~Иницијална књижница~~ Како се зграда у коју су пресељене установе налазила у непосредној близини главне општинске зграде, где су се дотад налазиле, преношење објеката извршено је, у главном, помоћу општинских служитеља и пожарника Пожарне чете О.г.Б., који су (по двојица) у главном помагали и код разређивања материјала нарочито музејских објеката.

+

+

+

Стање Одељка 1931. г.

1931 година је у раду ових установа исто тако важна, као што је важна 1929 година, јер док је 1929 године започет рад на њиховој организацији, 1931 године установе су освећене и предане грађанству.

Народи, велики читачи, обично се одликују нарочитим особинама, које леже у њиховој природи, или које су се постепено развиле. Међутим расуђивати на извештан категоричан начин о тој високој и културној склоности може се тек након читавог низа година систематског и постојаног рада и проучавања. И ако је то питање тек теоретског значаја, јер рад на пропаганди књиге не врши се само у сре-

дини која према њој осећа нарочиту склоност.

Дан освећења Библиотеке и Музеја О.г.Б.био је уста=
новљен на 11. I. 1931. Све је било потпуно ново, читаонице су чекала,
једна поред друге, али свака са својим посебним улазом: децја и
читаоница одраслих читалаца, обе непосредно везане с магазином књи=
га. За сам свечан догађај, читаоница одраслих читалаца била је пре=
урађена у салу за конференцију. У децјој читаоници била је прире=
ђена изложба књига која је имала симболички карактеризирати њен
будући рад и у главном упознати будуће читаоце са саставом њених
књига. Највише су биле заступљене следеће групе књига:-

- 1/Књиге о Београду
- 2/Комунална дела
- 3/Децје књиге
- 4/Техничка дела
- 5/Књиге о уметности
- 6/Књиге о жени
- 7/Београд и Југославија уопште
- 8/Наше и стране нове књиге.

Свечаност је отпочела тачно у 11 сати. Освећење је
вршио прота Божић. Велики број најугледнијих личности, али и много
омладинаца и деце присуствовало је овом дирљивом моменту, чију је
величину и значај бираним и културним речима подвукао г. Прота пре=
дајући Патријарши благослов. Заиста, и ово је био један доказ више
да је Београд ушао у нову фазу свог живота, да је ослобођен. Рат
и бурна времена не дају могућност за конструктиван рад, нарочито
не за рад на културном пољу. Од стране Суда говорио је сам Госпо=
дин Претседник Нешић: ~~милкићкићкара~~

*Данашњи чин освећења наше Општинске Библиотеке и
Музеја у овим просторијама, које представљају само њихов при=
времени смештај значи у ствари постављање камена темеља тим
двема установама и у исто време делимично остварење жеља и
духовних потреба нашег грађанства.

У тишини и скромно, исто тако као што се и предају
грађанству, организовале су се ове две установе скоро две годи=
не борећи се из дана у дан за своје право опстанка, свој раз=
вој и напредак. Своју идејну основу оне црпе из далеко ранијих
година; њихова потреба, њихова неминовна нужуда, указала се у
потенцираној мери особито после рата, који је по својим неми=
новним последицама, проширио делокруг рада не само савремених
градских већ и оеских општина и то нарочито на социјалном и
културном пољу.

У овом општем превирању, овој општој еволуцији, на
наше Југословенске градове је као и наше општине уопште пала
нарочита задаћа, да-према сили својих могућности-у појачаној
мери сарађују на културном позивању народа.

Београд је из светског рата изишао тешко рањен али
не, и уништен. Негова се општина нашла на један мах пред целим
једним комплексом проблема, који су се на само чинили него и
доиста били сви једнако хитни. Са решавањем проблема: какав дрми=
сава београдских улица, техничкиг уређења града уопште и поди=

зања нових као и поправљања порушених зграда,стало је упоре-
до и питање социјалне заштите великог дела наших грађана а
исто тако и подизање и стварање просветних и културних уста-
нова.

Све су ово племенити и велики задатци чију по-
требу није могао нико порећи, само су могла бити различита
схватања о томе да ли решење свих ових проблема мора или упо-
редо или може и следовати једно за другим.

Ратови су велики непријатељи човечанства али они
могу имати и своју позитивну страну. Светски рат, који је уни-
штио безбројне културне тековине, показао нам је како је у
човечанству дубоко усађен пијетет према тим тековинама. О
милионима људи који су погинули мање се говорило него о уни-
штењу великих културних споменика као што су Ремска катедрала
у Белгији, Лувенска библиотека и музеј у Белгији. Разлог том
пијетету лежи у оној великој улози коју културни споменици
врше у оплеменивању човечјег духа.

Међутим, одговор на питање о томе да ли и општине
код решавања извесног комплекса проблема, који им се намећу,
могу културне проблеме потчинити осталим, може бити само не-
гативан. Та се питања морају решавати упоредо са свима оста-
лим питањима и то на начин и у оној мери, како је то у даној
случају могуће. Јер, као што су за живот и напредак грађана
важни здрави, хигијенски услови физичког живота, исто тако су
важни и услови за њихов душевни живот.

У целокупном свом културном раду налазе општине
у својим градским музејима и библиотекама најбоље помагачи.

Сместивши привремено библиотеку и музеј у ову
зграду, Суд и Одбор града Београда хтео је дати нашем грађан-
ству могућност да се што пре, па ма и у овако скромној мери,
може користити овим двома установама. Нарочито смо имали у
виду хитно задовољење потреба наше читалачке публике не за-
борављајући при томе ни наше младе, па и оне најмлађе. Наиме,
уз читаоницу за одрасле први пут у Београду и први пут у на-
шој држави уопште, отвара Општина и даје деци и младежи њихову
нарочиту читаоницу и библиотеку, које ће се постарати да удо-
вољи свима њиховим потребама.

Данас, као што рекох, ми отварамо и предајемо жи-
воту први, основни део ових двеју будућих великих установа.
Нека би дао Бог, да се оне благотворно развију у велике и бо-
гате колекције научних и уметничких докумената, а када се
у њихове ризнице прибере све оно историјско благо, које би
иначе за најкраће време од данас било силом времена неминов-
но уништено и изгубљено за увек, онда ћемо ми, ако Бог да,
решити и завршити чин: сазидати једну лепу, величанстве-
ну музејску палату, сазидати је у правцу култивисања и очувања
народног стила, старе српске архитектуре која ће и сама пре-
стављати једну топлу привлачност за сваког оног који Југосло-
венску престоницу посетити."

Народну химну, којом је свечани моменат отпочео
певао је раднички хор електричне централе Школе Тесла.

Извештај о освећењу Библиотеке и Музеја О.г.Б.
налази се у броју Београдских општинских новина, а исто тако
и у свим појединим престоничким дневним листовима, чији су сарад-
ници с дубоким интересом пратили рад и развој установа. Срећа је
била за установе, што су у тим првим годинама свог постанка, поред
Др. Милослава Стојадиновића, њиховог иницијатора, у личностима оста-
ле г.г. Чланова Суда, г. Претседника Нешића, г. Потпретседника Крстића
тадашњег г. Кмета-правника Исе Протића, општинских одборника, нашили

велике пријатеље књиге и прошлости Београда.

Велики део присутних гостију уписао се у изложену Спомен-књигу Библиотеке и Музеја О.г.В., која ће остати још трајни спомен о свећаном датуму у њиховом животу. У ту књигу уписала су се следећа лица:

Проф. инж. Милан Нешић, председник О.г.В.; Др. Мило-слав Стојадиновић, председник О.г.В.; Милова Крстић, председник О.г.В.; Мих. Ј. Ђурић, одборник О.г.В.; др. Љуб. Стојановић, лекар; Јов. Драинац, одборник О.г.В.; Живан Живановић, државни саветник у пензији; Божа Павловић, деловођа Одбора О.г.В.; Ко-ста Главинић, бив. председник О.г.В.; Даринка Т. Главинић, Др. М. Недељковић, одборник О.г.В.; ген. директор Поштанске штедиони-це; Др. Букић-Пијаде, одборник О.г.В.; За Главни одбор Друштва Цв. Саве Др. Јован Хали-Васиљевић; Јован Ђорђевић, проф. Војне Академије; Стма Цандуровић, књижевник; Светозар Гођевац; проф. Миливој М. Петровић; У име Кола Српских сестара, управ. чланица Ружа М. Ђурић; Др. Лаза Генчић; Љуб. Шокорни; Славка К. Главинића, секретар Југосл. Жен. Савеза; Јелена Димитријевић, књижевница; Мих. Вучићевић, адвокат; Драгослав М. Јовановић, шеф Кабинета Мин. Просвете; М. Стојановић, председник Занатске Коморе и од-борник О.г.В.; Драг. Милошевић, одборник О.г.В.; трифун Јовано-вић, одборник О.г.В.; У име друштва Српска мајка Љубица Аран-ђеловић и Мица Др. Маринковић; инж. Максимовић, председник рад. пев. друштва Никола Тесла и Савеза Хуманих друштава; Слободан Ж. Видановић, референт за штампу О.г.В.; Бета Вукановић, акад. сликар; Др. Драг. Новаковић, одборник О.г.В.; архитекта Ангелина Мил. Нешић, Добрила Главинић-Кнез Милојковић; генерал Донсков; Катерина Богдановић; Зора Присикер-Станојевић; Др. Јелена Јан-ковић; Др. Марија Вајс; Генерал Борис Литвинов; Радова Драшко-вић; Инж. Дојчиновић; Др. Дура Ђурић; Др. Страшимир Милетић, ад-вокат и одборник О.г.В.; Др. Војислав Рашић, управник Дома Стараца и старица у Београду; Сава Ђорђевић, публициста; Стев. Ђ. Ивановић, директор Централног хигијенског завода; Милан Шимић, фотограф О.г.В.; Светислав Петровић; Мара Крстић; Др. Драг. Т. Тулизибарић, директор; Др. Васа Царичевић; Др. Драг. Радишић; Анђелка Ивановић; Јелица Јевђевић; Максим Драгов у име рус-ких скаута; инж. А. Крстић; Будимир Швабић, новинар; Вукосава Васуровић; Бора М. Барух, студ. права.

Изложба је трајала од до . Читаоница је први пут отворена читаоцима, деци и одраслима . Тим је главни циљ установа био постигнут. Био је ударен темељ и покренуте на живот две установе, којим је по природи ствари суђено, да се развију у грандиозно средиште науке, образовања и самообразовања, прикупљање докумената и споменика прошлости многовечног и јуначког Београда. Психологија читача је веома суптилна. Читаоц се не "баца" најрадије на нове библиотеке. Код тога одлучују разни моменти: избор и састав књига, предусретљивост, такт и спрема чиновника, посебна атмосфера, која влада у читаоници. Све то, тек постепено привлачи или одбија читаоца. Новостворене читаонице постепено су се пуниле читачима, најпре старијим, чије је место касније све више и више преотимала омладина. Број деце у дечјој читаоници, која је била уређена с на-

рочитим обзиром на дечји укуc, ралидно се подизао.

+

+ +

Код проучавања рада с читаоцима главна су питања:

- 1/принова књига
- 2/радно време
- 3/метода рада.

У новоотвореној Библиотеци пазило се од првог часа на редовну принову књига и ако је знатни део кредита морао бити утрошен за набавку стручних дела, комуналне литературе, монографија града, посвећена је велика пажња и лепој књижевности, домаћој и страном, оригиналној и преводној, историји и историји књижевности. У свем том тодило се строго рачуна о склоностима и нарочитим потребама читалаца, појединих општинских одељења, којима је била потребна нарочито стручна литература.

Како јавна библиотека мора служити свим слојевима грађанства, она мора бити "енциклопедична" по свом саставу књига, али и осим тога њено радно време мора бити тако подешено, да се библиотеком могу служити сви грађани, деца, одрасли, интелектуалци и радници, жене, чиновници и домаћице. У раду преко дана, не сме бити већих прекида, рад се по могућности мора протезати и на празничне дане. Сви ови истакнути моменти деловали су и на одређивање радног времена Библиотеке О.г.В. Рад у дечјој читаоници равна се у главном према раду деце у школи. Читаоница је била отворена сваки дан, осим петка, у оне сате, кад су деца слободна од својих школских дужности. Исто је тако читаоница одраслих читалаца радила је сваки дан осим петка и то, тај је систем, у главном одржао до данас, од 8 до 21 час. без икаквог прекиса. Празником су ове читалнице биле отворене од 9 до 12 часова пре подне.

Међу основне карактеристике јавних библиотека истиче се њихова активност, активни рад на ширењу љубави према књизи. То се постиже непосредним контактом с читаоцем, консултовањем код избора књига, или више мање индиректно, путем предавања, села и изложби књига. У раду с одраслима највише делује непосредан контакт с библиотекарем и изложбе књига, на којима су књиге систематски размештене по одговарајућим групама. Лепо опремљене, изложене погле

ду посетилаца оне делују као најјаче средство, привлаче сугестивном снагом мисли која је у њима садржана, свесном и несвесном човечјом жељом, да ту мисао упозна. Као флуид мисао струји из изложених књига и опседа човека, буди и развија жељу за упознавањем изложених књига, за читањем уопште. Такво је дејство не само на одрасле већ и на децу. Све изложбе књига што их је до данас приредила Библиотека О.г.Б. играле су огромну улогу на упис нових чланова и статистику њених посетилаца. Књиге које се не виде макар су унете у каталоге Библиотеке ипак су за већину читалаца сакривено благо.

+

+ +

И ако су нове просторије омогућавале да се уреде читаонице да децу и одрасле, ипак оне ни из далека нису одговарале идеалним захтевима који се постављају на добре зграде за смештај библиотека и музеја. Највећа је тешкоћа била што су се просторије налазиле доста високо и што је број просторија био одвећ мален, да би се подесно могао разместити бар главни ^{део} музејских објеката. У овом недостатку требало је прибећи периодичној изложби објеката. Зато су увек упоредо с изложбама књига приређиване и изложбе слика, планова и других објеката Музеја. Поред већ наведене изложбе, која је приређена 11. I. 1931. пригодном освећења установа, приређена је 19. IV. 1931. године још једна велика изложба књига и изложба слика и планова старог Београда. изложбу је отворио г. потпретседник Крстић.

Чим су установе отворене, добили карактер јавности, формана су поједина оделења према потреби посла и карактеру самих установа: -

- 1/ Канцеларија
- 2/ Читаоница одраслих читалаца
- 3/ Дечја читаоница
- 4/ Оделења музеја.

Канцеларија је основни механизам, који све покреће. Поред припремана, издавања и примања аката, израде и попуњавање каталога, вођења инвентара, персоналних ствари, израде буџета, чим су установе освећене и отворене делокруг рада канцеларије морао је бити проширен и на издавање легитимација, вођење благајне кауција.

Новац је од самог почетка депоновао у Општинску Штедионицу. издава ње и примање кауција, као и упис у чланство вршило се у нарочито, за то одређено време, како би се могли обављати и други послови.

Књигама Библиотеке могу се служити све особе које се потчињавају њеним правилима; могу их читати у читаоници или код куће. Према томе су и чланске легитимације двојаке а/легитимације за читање у Библиотеци; б/легитимације за читање ван Библиотеке. Служење књигама је бесплатно, али чланови који посуђују књиге ван Библиотеке морају положити кауцију, која се враћа кад се врати легитимација за читање књига ван Библиотеке. На свакој је легитимацији означено читаочево име, занимање, адреса, број легитимације, дан издања, а исто тако и наведена главна правила о служењу књигама. Ради контроле, уз легитимације издају се и личне чланске карте у које се уносе сви податци, који се налазе на легитимацији, нарочито бележе књиге, које је читаоц узео на читање. Лична чланска карта с потписом власника легитимације чува се у читаоници Библиотеке.

1931 године канцеларија је укупно експедовала 401 акт и то већином разних решења. Број примљених аката износи нешто око тога. (Деловодни протокол није вођен). Како је споменуто, већ од 1930 године канцеларију је водила г-ђа Евгенија Пољакова, администратор Одељка.

Статистика уписа чланова Библиотеке за 1931 год.

Месец	Уписало се за читање				Укупно
	у Библиотеци		ван Библиотеке		
	одраслих	деце	одраслих	деце	
Јануар	-	-	-	-	-
Фебруар	236	396	70	4	706
Март	131	50	19	2	202
Април	6	-	14	-	20
Мај	39	2	23	-	64
Јуни	35	24	22	1	82
Јули	27	4	11	1	43
Август	37	-	21	3	61
Септембар	54	7	35	-	96
Октобар	96	79	58	2	235
Новембар	169	29	50	1	249
Децембар	282	22	34	2	140
Укупно	912	613	357	16	1.898

Статистика благајне Библиотеке О.г.В.за 1931.г.

М е с е ц	П р и м љ е н о					И з д а т о					На дан 31. XII. 1931. налази се	
	Упис=		Науцијѣ		укупно	Науцијѣ		Хит=		укупно		
	нине	назине	за неур. враћање књига	п.		ни	издат ци	ни	п.			
Дин.	Дин.	п.	Дин.	п.	Дин.	п.	Дин.	п.	Дин.	п.		
Јануар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Фебруар	3.-	2.800-	-	-	2.803-	100-	18	50	118	50		
Март	393-	900-	21	50	1.314	50	150-	-	150-	-		
Април	60-	700-	34	50	794	50	250-	71	321-	-		
Мај	186-	1.050-	24	-	1.260-	500-	187	50	687	50		
Јуни	174-	1.150-	74	50	1.398	50	700-	251-	951-	-		
Јули	120-	600-	102	-	822-	600-	229-	-	829-	-		
Август	183-	1.300-	68	-	1.551-	150-	54	50	204	50		
Септембар	279-	1.850-	47	-	2.176-	250-	46	50	296	50		
Октобар	507-	3.050-	185	50	3.742	50	350-	395	50	745	50	
Новембар	777-	2.550-	126	-	3.453-	600-	420-	-	1020-	-		
Децембар	417-	1.800-	150	50	2.367	50	500-	74	50	574	50	
	3.099	17.750-	833	50	21.682	50	4150-	1748-	5898-	-	15.784	50

Статистика чланова Библиотеке по професијама за 1931.

Професија	Колико чланова
Студената	527
Ученика сред шк. од IV р.	331
Ученика " " до IV р.	313
" основних школа	313
Чинovníка	172
Ученика специјалних школа	71
Слободних професија	26
Занатлија	25
Професора	20
Трговаца	16
Учитеља	14
Инжињера	11
Новинара	11
Адвоката	11
Декара	10
Пензионера	10
Радника	7
Официра	6
Војника	4

У читаоници одраслих читалаца која је од почетка била отворена од 8 изјутра до 9 навече радила су наизменично два чиновника и то у току прва ~~два~~ месеца од 11. I. до 15. III. 1931. г-ца Надежда Басуровић, која је ступила у службу Одељка 15. марта 1930 и г-ђа Ирина Иванова која је ступила у службу Одељка 13. I. 1931. г. Обзиром на њену нарочиту склоност и темпераменат, г-ца Надежда Басуровић додељена је касније 15. III. 1931, на рад у дечју читаоницу, где се и данас налази; рад у читаоници одраслих преузела је поред г-ђе Иванове г-ђа Милица Алексијевић, која је постављена 24. марта 1931.

Јавна библиотека је веома компликована машина. Сваки је "шараф" важан за њено правилно функционисање. Читаоница је њен главни мотор. За то је вођење читаонице висока и племенита задаћа. Онај ко ради у јавној читаоници, тај стоји у непосредном додиру с читаоцима, од његове спреме, такта, знања неизмерно много одвиси. Број читалаца Библиотеке О. г. Б., само у читаоници одраслих, износио је већ прве године, и то одмах у првим месецима након њеног отворања, 200-250 дневно. Поред главних дужности: консултовања и издавања књига, у дужност чиновника читаонице спада и израда статистике посетилаца и издатих књига.

Годишња статистика посетилаца и прочитаних књига
читаонице одраслих читалаца Библиотеке О. г. Б.
1931 год.

М е с е ц	Број посетилаца	Број прочитаних књига
Јануар	1.352	399
Фебруар	2.355	806
Март	3.285	1.050
Април	1.390	482
Мај	2.695	851
Јуни	1.580	598
Јули	1.177	374
Август	1.422	387
Септембар	1.333	342
Октобар	3.234	996
Новембар	3.466	1.066
Децембар	2.349	888
Укупно	25.480	8.239

Статистина читаних књига у читаоници одраслих читалаца
Библиотеке О.г.Б. по групама 1931.г.

8	3	9	7	1	6	5	4	2	Музи	0
Књижевност	Друштвене науке	Историја	Уметност	Филозофија	Примењене науке	Тачне науке	Лингвистика	Религија	калија	Општа група
6.408	632	494	308	192	73	71	25	19	9	8

Све три су табеле нарочито значајне; оне показују не само високу фрегвенцију Библиотеке већ у првој години њеног постанка, већ и нарочите карактерне ознаке у избору књига. -Уопште је запажено, према статистици свих библиотека, велики пораст интереса према социјалним питањима, а да у исто време није опао интерес према књижевности, која је увек била главна привлачна сила свих јавних библиотека.

У број издатих књига нису урачуната приручна дела, часописи и дневни листови. Просечно се може рачунати, да се од дневног броја посетилаца приручним делима служи 80%, да дневне листове и часописе у главном, читају сви посетиоци, дакле 100%.

према већ истакнутим разлозима, чим је отворена, Библиотека О.г.Б. морала се претплатити на све главне домаће и стране дневне листове и часописе. Укупно је добијано 1931 год. часописа и дневних листова.

Статистичка табела часописа и дневних листова по групама

Задатак је сваког библиотекарског радника јавне библиотеке, да служећи великој идеји и циљу који стоји пред библиотеком овог тира, у исто време служи и науци нарочито својим богатим искуством из области психошколског проучавања читаоачевог интереса и деловања библиотеке на постепени развој његових литерарних и научних склоности. У главном на основу дневника који је већ у првој години вођен у Библиотеци и на основу статистике јасно се види, колико је оваква једна библиотека била потребна. Број чланова и дневних посетилаца нагло је растао. Интерес према књизи такође. Атмосфера у којој се радило, тишина и ред, што су је одржавали сами читаоци, био је увек доказ и њихове личне жеље да се рад установа одржи на висини. Али, колико год је успех читаонице зависио од опште организације, састава књига, потреба за једном оваквом читаоницом, од самих читаоца, толико се исто, нема сумње, тај успех мора приписати у заслугу и самим лицима, која су водила читаоницу г-ђи Ирени Ивановој и г-ђи Милици Алексијевић.

Поред изложби, које су престављале главне форме активног рада с одраслим читаоцима, с одобрењем Господина Претседника О.г.Б., а према Правилнику Библиотеке, који мора подупирати сваки активан рад са стране његових чланова, формирала је једна група чланова Библиотеке свој научни кружок, који се бавио проучавањем појединих проблема руске науке и социјалне мисли. Чланови овог крушка били су у главном поједини руски научници, који живе у Београду и руски културни и социјални радници. Сва предавања која су одржана у овом крушку била су од нарочитог интереса и значаја.

Одмах код отварања Библиотеке О.г.Б.,упоредо с радом у читаоници одраслих читалаца започео је и рад децје читаонице. Јавна библиотека не би вршила свој задатак,кад не би водила све=страно старање и најмлађим члановима,којим,-у читавој организацији библиотеке,избору књига,метода рада-,треба посветити нарочиту пажњу.Огромна стрпљивост,методичност у раду траже,да лице,које с књи=ма стоји у непосредном додиру буде што ближе њиховој доби,да има интереса за питања,која их занимају,да је увек ведро и спремно,да их води путем драгих децјих идеала,који се постепено изграђују у њиховој души у додиру са свим што је лепо.- Увек сам сама поред осталог рада водила нарочиту бригу над овом читаоницом; непосредан рад с децом поверен је одмах у почетку,већ 15.III.1931 године г-ци Н.Басуровић,која је постепено увођена у све оне методе,које служе изграђивању доброг и ваљаног децјег библиотекара.

Интимна веза постепено је створена.Деца су са све већим поверењем,непосредно из школе долазила у читаоницу,без устезања прилазила и тражила најмилије књиге.

Нарочито ^{место} ~~књига~~ у пропаганди добре децје књиге заузела су од самог почетка у децјој читаоници Децја села на којим је додељено главно место приповедању. Значај приповедања,као посебне врсте уметности био је познат од давнине; и децјој библиотеци је приповедање као посебна нарочито успешна метода рада у раду на ши=рењу љубави према књизи и васпитању књижевног укуса. Лепота једном усађена у децју душу највише помаже,да се дете и касније,као одра=стао човек,одржи равнотежу у животу и да у највећој невољи сам у себи има извештан резервоар који ће помоћи да много што шта успешно преброди: час прича,уметнички прирађен и одржан,ствара такве "резервоаре" у децјим душама.

Поред причања о најбољим литературним делима,думаћим и страним,много је пажње посвећено и општем музичком и уметничком програму на тај начин, што је после часа прича извођен мали,одабра=ни концертни програм и што је деци изношен је само живот музичара чија су се дела изводила,већ што им се причало о уметницима уопште: књижевницима и песницима,сликарима и скулпторима, Пројекције на епидиаскопу,који је за децју библиотеку набављен још 1930 много су

доприносиле, да материјал буде јаснији и занимљивији. Осим тога Де-
чја села су у исто време и неки мали "сабор" на ком се састају
сва наша мала деца најразличитијих школа и најразличитијег доба,
која станују у Београду.

Нарочита пажња на свим селима посвећује се историји,
прошлости и значају Београда и београдске општине. Подељена ^у на Све-
чана и Мала села која се одржавају редовно сваког петка, односно
у новије време, сваког четвртка.

1931 одржано је укупно 17. села. Број деце на Малим
C. износио је 50, на Великим 200 деце.

Годишња статистика посетилаца и прочитаних књига
Дечје читаонице Библиотеке О.Г.Б.у 1931.г.

М е с е ц	Број деце	Број прочитаних књига
Јануар	659	
Фебруар	1.633	
Март	585	
Април	15	
Мај	120	
Јуни	414	
Јули	94	
Август	-	
Септембар	162	
Октобар	808	
Новембар	590	
Децембар	336	
Укупно	5.416	

И ова статистика децје читаонице доказује с каквом су радношћу деца примила орварање своје децје читаонице, како им је њихов здрав инстинкт, руковођене децјим библиотекарем, показао које су најбоље децје књиге. О великој децјој љубави према књизи, њиховој читаоници, појединим изложбама књига на којима је децјим књигама увек посвећивана нарочита пажња, сведоче многи записи, који су унети у дневник Децје библиотеке. - Најбољи читаоци награђени су на Децјем делу, које је у ту сврху било нарочито приређено 20 новембра 1931. књигама, које је поклоник сам Господин Претседник инж. Милан Нешић, желећи, да деца покаже радост с којом претседник Београда прати развој ове децје љубави према књизи. Међу најбољим читаоцима децје читаонице у тој години налазили су се: -

- 1/ Аврам Демајо, ученик II р. гимн. од г. Претседника добио на поклон књигу Марка Твена, Краљевић и Просјак
- 2/ Ђорђе Стефановић, ученик II раз. гимн. од г. Претседника добио на поклон књигу Оскара Хекера, Ножна чарапа
- 3/ Мирослав ~~Жикић~~ ~~Џакић~~, ученик IV. р. основне школе од г. Претседника добио на поклон књигу Емила Енгелмана, Приче из класичне старине
- 4/ Димитрије Ристић, ученик III р. основне школе од г. Претседника добио је књигу Паула Арнта, Андерсенове бајке
- 5/ Ђорђе Вечих, ученик I р. гимназије од г. Претседника добио је на поклон књигу Паула Арнта, Рибеџал.

УКУПНИХ УКУПНИХ КЊИГА

У 1931 години укупно је набављено и добијено 2.321 књига, часописа и дневних листова за укупну своту од Динара 261.018,69. Кредит Библиотеке износио је у овој години Дин. Извесне тешкоће код набављања књига постојале су дуго времена, већ од почетка организовања установа, обзиром на околност, да су се раднице из кредита одређеног за набављање књига за саму Библиотеку, набављале и књиге, које је Општина откупљивала у десетинама примерака ради поклона, помоћи ауторима и у сврхе репрезентације, а исто тако да се била завела пракса, да се за рачун тог кредита набављају књиге и часописе, који су били потребни разним општинским одељењима као приручна литература.

У члану 7 Закона о штампи (од 6. августа 1925 са допунама од 6. јануара 1929) у ком се говори о обавезном примерку, предвиђено је, да се један од пет примерака, који се по том законском пропису морају доставити Државном тужиоцу, односно месној државној полицијској власти, доставља ОБЛАСНОЈ ДРЖАВНОЈ ИЛИ ЈАВНОЈ БИБЛИОТЕЦИ. Благодарени

акту Господина Претседника О.г.В., унив.проф.инж.Милану Нешићу(О.Бр. 10275 од 27.IV.1931) којим је управник града Београда замољен, да одобри да се онај примерак књига и повремених списа, који је одређен за државну или јавну библиотеку, доставља Библиотеци Општине града Београда као Јавној библиотеци и заузимању Господина Потпретседника Крстића-БИБЛИОТЕКА ЈЕ ОД 5.X.1931. ДО 14.XI.1932 ДОБИЈАЛА ОБАВЕЗНЕ ПРИМЕРКЕ.

Табеларни исказ књига ~~којије~~ што их је Библиотека добијала од државног тужиштва у име обавезног примерка 1931.год.

Датум	Број дела	Број свезака	Укупно	Инвент. број
5.октобра	295	295	295	9003-9298
"	8	17	17	9223-9330
20 октобра	52	52	52	9331-9382
31 октобра	11	11	11	9389-9399
3 новембра	38	34	34	9405-9439
19 новембра	31	31	31	9441-9472
Укупно	430	440	440	

Међу дародавцима Библиотеке у 1931 год. налазе се следећа лица: Др.Свет.Стефановић, Јеремија Павловић, Др.С.Рамзин, Валтер Рамазаница, Иванова Ирина, Јелена Гавриловић, Милорад Зебић, Вучетић, Петар М.Илић, Београдска трговачка омладина, Јамес Вил, Уредништво Тајмса, Боривоје Пањевац, Министарство Грађевина, Народна банка у Вршцу, Мариборска гимназија, Средња школа у Љубљани, Уредништво Извозника, С.Хакман, Драг.Милутиновић, Немачко посланство, Коло Српских сестара, Др.Борис Лоренц, проф.

Како је раније споменуто, у вези с доношењем новог Закона о градовима, према напору Председника Општине града Београда израђен је 1931 (26 децембра) нацрт законских чланака о јавним општинским библиотекама, који је уз реферат, а касније са осталим предлозима из Председништва О.г.Б. поднет Народној скупштини. Нацрт чланака гласи:-

Члан 1. Све Општине у нашој држави, градске и сеоске, дужне су с даном ступања на снагу овога закона, основати своје Библиотеке, које ће бити уређене према општем типу Јавних комуналних библиотека и у којима ће сваки припадник дотичне општине моћи добити све потребне књиге на читање и које ће са своје стране активно радити на: стварању, развијању и ширењу љубави према књизи и на општем просветном програму дотичне општине.

Члан 2. Све су Општине дужне у својим буџетима предвидети потребне кредите за: оснивање, издржавање и даљи напредак својих Библиотека. Висина кредита мора одговарати броју становника дотичне општине и стајати у односу са општем буџетом њезиног буџета. Општине су исто тако дужне предвидети потребне кредите за: издржавање и подизање просторија Библиотеке, за набавку намештаја, за издржавање особља Библиотеке, које не сме бити оптерећено другим пословима и чији број, стручност и знање у сваком случају морају бити толико, да се омогући уређење и стручно вођење Библиотека на активним принципима.

Члан 3. Уредбу о пословању Комуналних библиотека прописане свака Општина да себе према својим конкретним приликама и потребама, имајући у виду истакнуте принципе рада јавних комуналних библиотека, њихове задатке и утврђену праксу већ постојећих комуналних библиотека.

Члан 4. Савез Градова стараће се, да поједине комуналне библиотеке шаљу годишње извештаје свог пословања Управи Јавне комуналне библиотеке у Београду ради научне обраде целокупног рада Комуналних библиотека у нашој држави.

Члан 5. Ради што успешнијег спровођења овог програма давања стручних савета и међусобно помажења Комуналне библиотеке могу основати свој Савез комуналних библиотека у Краљевине Југославије.

Музеј 1931. године

Према Буџетум Општине града Београда за 1931. г. материјални део вотираног кредита износио је укупно 620.000.- динара.

Главне принове збирке историјских докумената:-
(инв. бр. 408)

Диплома Удружена продаваца новина; диплома фонда за помажење сиромашних ђака основне школе на Дунавском крају; диплома Удружена поч. официра у рату; Андрејевић Кун, Скица грба града Београда; Бојнички Вера, Скица грба града Београда (инв. бр. 533); Програм церемоније 6. IV. 1867 (инв. бр. 232); Путна исправа Алексе Манојловића 1881 (236); Прокламација од 14. III. 1867 (237); Прокламација од 14. IX. 1860 (238); Превод Фермана Султана Абдул Азиса (239); Пописна листа за варош Београд 1874 (336) Прокламација од 20. VI. 1868 (337); 2 оригинална асигната од по 5 цола издатих друге године Француске републике (248); Записник скупа грађана вароши Београда одржан на дан 22. VI. 1894 (308); Квита на 12 дуката, издата у име О. г. В. 9. VI. 1878 (309); Проглас на светковину у спомен устанка (335).

Главне принове збирке литографије:- укупно 5 нових литографија.

Главне принове збирке фотографија:- укупно 4 нових фотографија.

Главне принове збирке Албума Београда:- Албум Београда из 1922.год.

Главна принове збирке старих дела о Београду: "Belgrad oder das Weltberühmte Feste Griechisch Land/244/; Vorfälle des Krieges /255/; Vollständige Geschichte von der Belagerung und Minnahe der Festung Belgrad /230/.

Главне принове збирке слика и планова старог Београда:- Plan-L'Europe divisée en ses principaux Etats/254/; Slika-ue Ubergabe der Festung Belgrade 1789/256/; Plan-Belgrado oca 1830/253/; Plan Maximil Fotins Europae Pluminis Danubii/264/; Plan-Tabola geographica Exlibens Regnum Sclavoniae cum Sirmii Ducate-A.M.D.C.C.XXXV/263/; Karta Zemun-Pančevo 1914/284/; Kolorisani slika Београда sa Zemunske strane 1789 /287/; Eigentlicher Entwurf der Turkischen Hauptvestung Belgrad oder Griechisch Weissenburg 1717/415/;

У новој збирци рукописа налазе се:- Писмо Кара-Георгија Петровића Наполеону I,1809(243) поклон); Писмо Кнеза М.Обреновића упућено министру Јоци Велимарковићу(поклон,244); Рукопис Краља Милана као команданта активне војске од 22.IV.1899(поклон,245); Писмо Туре Јакшића од 11.V.1876(поклон,246);Рукопис Блаженопоч. Краља Петра,списак питомца Сенсирске школе 1862/1864 (поклон,247) рукопис Милована Павловића,доцнијег ђенерала и министра војног из 1891(поклон,249);Рукопис Кнеза Александра Карађорђевића(поклон,252 Писмо Пруског Принца Вилема упућено 5.XI.1882 Краљу Милану(Поклон, 260).

Главне принове збирке портрета председника О.Г.Б.:- Савчић Милош(Бета Вукановић,317);Портре Вељковића Војислава(Бета Вукановић,316);Портре Љубе Давидовића(Миловановић,282);Портре Алексе Турића(Бора Стевановић,227);Портре Николе Пашића(Бета Ву-

кановић, 216); Портре Милана Нешића (Урош Предић, 215); Портре Косте Главинића (М. Миловановић, 212).

Главне принове збирке уљених слика Београда: - Шолтен Барон, Стари Београд из 1867 (228); Пасколати, Стари Београд из 1870. г. (229); Настасијевић Ж., Битољска улица (272); Емануел Муановић, Конак у Југ-Вогдановој ул. (306); Никола Бешевић, Варош капија (310); Коста Хакман, Вазнесенска црква у улици Милоша Великог (311); Рајтингер, Стари Калимегдан (312); Рајко Леви, Београд-Јевремова ул. 19. (322); Емануел Муановић, Карађорђевог споменик (333); Емануел Муановић, Хумка на којој је објављен Султанов хатишериф о признању Књ. Србије (334).

Главне принове збирке акварела Београда: - зоњих Ј. Савско пристаниште (321); А. Балаж, На Дунавској обали (329); Богосав Војновић, 44 акварела (342-355, 358-359, 361-365, 367-368, 375, 382-391, 393-394, 396-399, 400-402, 406).

Главне принове збирке цртежа Београда: - Војновић Богосав, 9 цртежа (356-357, 360, 366, 392, 395, 403-405); ~~Старих Београдских сликара~~ С. Рјабински, Стари Београд (270).

Главне принове уљених слика Београдских сликара: - Добровић Петар, Пијаца на Хвару (213); Д. Глишић, Мотив са Златибора (217); М. Миливојевић, Мотив из Тетова (219); М. Петровић, Са реке Ибра (220); Швракић Т., Мост и бања-Тетово (222); и Под Кестеном (Сарајево) (223); Бета Вукановић, Латинка (225); Бора Стевановић, Рушевине (226); З. Секулић, Мртва природа (318); Вељко Станојевић, Приморски предео (326) Личенски Лазар, Преспанско језеро (327); Антон Хутер, Предео Соко-Бање (328); Никола Бешевић, Улица у Чајничу (330); Филаковац, Стара улица (412); Пејваж (419).

Главне принове збирке акварела Београдских сликара: - М. Чађевић, Сеоски сабор у Врњцима (221); Бешевић Милица, Улица у Дубровнику (315); Светислав Страле, Сеоска запрега (332); Вописав Војновић, 4 слике (369, 370, 373, 374).

Главне принове збирке цртежа Београдских сликара: - Д. Јанковић, Антибес (218); Љ. Ивановић, Сите (224); М. Вушковић, Моја ћерка (319); Петар Крижанић, Карикатура (331); Земун (271); Богосав Војновић, 9 цртежа (371-372, 376-381, 407).

Главне принове збирке уљених слика југословенских сликара: - Филаковац, Дете са мајмуном (274); Кошир, Сељанка (275); Гојмир

Антон Кос, Зелено лишће(299); Франц Павловец, Околина Љубљане(300);
Мирко Кујачић, Трибљење мриж(339).

Главне принове збирке акварела југословенских сликара:-

Е. Виланда, Доломити(273);

Главне принове збирке акварела страних сликара:-

Heuser, Der Zauberer/302/; Kollwitz, Frau mit schlafendem Jungen/304/.

Главне принове збирке цртежа страних сликара:-

Kollwitz, Selbstbildnis Graphik/303/; Herbig, Sommertag/305/.

Главне принове збирке скулпторских радова-плакете:-

Ж. Лукић, Александар Бачвански, редитељ Народног Позоришта(277), Тома Јовановић, први глумац Нар. Позоришта(278), Милош Цветић, управник Народног позоришта(279); Кнез Михајло(325); Периша Милић, Београђанка(340);

У новој збирци камеја налазе се:- Ж. Лукић, Колекција дупликата минијатурних портрета(6 комада) израђено у металу(280); Ж. Лукић, 3 оригиналне камеје(281).

У новој збирци скулпторских радова-портрета:- Ж. Лукић,

Краљ Петар I.(276); Лојзе Долинар, Аутопортре(298); Валдец, Доситејева споменик(314); Ж. Михајловић, Тоалета(320); Краљ Петар, скулпт. у гипсу(417).

У новој збирци радова у дрву-рељефа:- Сретен Стојановић Домаћа музика(301);

У новој збирци радова у дрву-фигуре:- Риста Стијовић,

Индијска играчица(214).

У новој збирци рељефа:- Штаудингер, Београдска тврђава

(307).

У новој збирци модела:- Александар Романов, Доситејева

Велика школа(313).

(294)

У збирци оружја:- Коџура, затварач од топа Карађорђевог, (268); Немачка пушка израђена 1915 г., нађена на Верденском разбојишту(262).

опште

Главне принове збирке - разно:- Кантар(295); кандило(296); чирак(297); Казнићев закон за поаре(233); Решења државног савета(234, 235); споменица јунацима одбране Београда 1915(410); лист "Правда" од 22. II. 1907 са законом о проглашењу Краљевине(250);

Реклама за изложбе књига 1883(251);Додатак листа "Жил Блаз"(253);
Сребрени часовник Кнеза Алексија Карађорђевића(261);Клише града
Београда 1717(269);Стара икона Богородице(293);Слика- The Parthenom
alter the Strom/265/; The Aeropolis of Athens/266/.

	Дип. и пове- ље	Фото гра- фије	Стара дела о Бео- граду	Ору- жје	Руко писи	Раз- но	Уље			Аквар. пртежи		Ску- лпт рад	Уку- пно обје- кта	Укупна вредно- ст Динара
							Бео- град- ти	Пор- тре- но	Раз- но	Бео- град- но	Раз- но			
На дан 31.XII 1930.	14	29	18	72	-	-	23	26	34	34	24	21	295	616.395
Набавље- но у 1931.г.	5	66	13	3	8	24	10	8	21	57	32	23	270	334.748
На дан 31.XII 1931.	19	95	31	75	8	24	23	34	55	91	56	34	545	951.143

Портрети председника У.г.Б.	Београд	Радови београд. сликара	Радови југослов. сликара	Укупно
8	10	15	6	39

А к в а р е л и				Ц р т е ж и				Укупно
Београд	Радови београд сликара	Радови југосл сликара	Радови страних сликара	Београд	Радови београд сликара	Радови страних сликара	Литогра- фије	
47	7	1	2	10	14	2	6	89

Бронза	Гипс	Дрворези	Модели и рељефи	Камеје	Укупно
7	3	2	2	9	23

Кубура	Затварач од топа	Цушна	Укупно
1	1	1	3

Од приновљених објеката у 1931 години нарочито треба истакнути уљену слику старог Београда из 1867 године Барона Шолтена и један акварел који приказује Београд приближно у исто доба, а који је радио сликар Пасколато. Обе су слике сасвим случајно откупљене од г.миленка Раичевића, златара из Загреба (Бошковићева 3). Уљену слику Београда откупио је г. Раичевић, према његовом саопштењу, од наследника Барона Шолтена који живе у околини Загреба. Исто су тако од велике историјске и уметничке вредности откупљене плакете оснивача Београдског Народног позоришта (Редитеља Александра Бачванског, првог глумца Тоше Јовановића, управника Позоришта Милоша Цветића), колекција дупликата миниатурних портрета камеја, три оригиналних камеја а нарочито рељеф у бронзи, лик блаженопоч. Краља Петра I. из времена повлаћења на Крф и Солун 1915-1917-~~кадјеихујаткуињемихед~~xxxxxxxxxx

београдског уметника Живојина Лукића. Учествојући и сам у трагичној борби и повлаћењу ^{наше} војске, г. Лукић имао је прилике да види Великог Краља у овим страшним часовима. Његов лик изрезао је најпре на једном дукару, према ком је касније израђен рељеф. Како је познато Краљ је у ово доба носио браду у знак жалости за изгубљеном отаџбином. Уметник га је тако и приказао на израђеном рељефу. Од других објеката, нарочито у вези с историјом Београда, треба истаћи израду модела Доситејевог Велике школе. - У Београду се није сачувало много старих зграда, нарочито не оних који су карактеристични за прошле историјске епохе, историјски развој његове архитектуре, као ни зграде које су значајне саме по себи, јер су се у њима одиграни велики историјски догађаји, и јер се у њима биле смештене наше прве културне установе. Међу те ретке очуване зграде, нема сумње једно од првих места припада Доситејевој Великој школи, првом жаришту наше културе након ослобођења под вођем Карађорђејем. Ова зграда данас је приватно власништво. Већ неколико година у њој станују мали скромни закупци, који је "изграђују" и "дограђују" сваки по својој жељи и потреби. Осим тога, а према новом генералном плану, зграда се налази на регулационој линији, т. ј. на месту куд морају бити просечене нове улице. То све значи с једне стране, да се зграда немилосрдно упропашћује на очиглед свих, с друге стране, да може једног дана сасвим исчезнути. Кад на предлог потписаног зграда није могла бити узета у закуп, од носно откупљена за Библиотеку и Музеј, предложена је израда њеног ^{детална} модела и планова (техничко снимање) да се барем на тај начин спасе од заборава и пропасти овај иминентно културни споменик. Г. Претседник О. г. Б., инж. Милан Нешић, осећајући нарочиту љубав према Београду и његове прошлости одобрио је оба предлога, тако је најпре израђен модел школе, а затим извршено њено техничко снимање. Модел је израдио Александар Романов у размеру 1:50 од хамер картије, обојене акварелом. Пре него што се приступило техничком снимању зграде, ус тановљена је комисија коју су сачињавали арх. Рајко Татић и Ђорђе Лукић, чији је задатак био да детаљно прегледа зграду и поднесе реферат о њеном изгледу, садашњем стању, могућностима и потреби реставрације. Техничко снимање извршио је арх. Лукић, израдивши: 2 перспективна изгледа, 4 фасаде, 2 основе, три пресека, 6 детаља, 1 ситуациони план, 1 технички опис и 1 изглед крова. Према накнадном Претседничком

вом наређењу планови су каширани и укоричени у нарочити албум. Након детаљног и савесног прегледа зграде установили су чланови комисије: -

а/ да се зграда, под условом, да иселе кираџије, а уз мале поправке, може одржати преко 100 година и да се према томе "као трошна" и "склона паду" не може рушити. Најхитнији оправци стајали би до 20.000.- динара;

б/ да је рестаурација зграде, која би зграду повратила у првобитно стање и осигурала јој вечито трајање, могућа, и да би стајала око 250.000.- динара;

в/ да би у сврху очувања зграде од даљег уништавања, а према Грађевинском закону - § 24 и § 25 - требало хитно предузети мере да се и кираџијама и сопственику зграде забрани вршење било каквих промена на згради;

г/ да се по могућности што хитније предузму мере ради иселења кираџија из ове зграде, који зграду немилосрдно уништавају и да се чим пре ово прво огњиште просвете обновљене Србије прогласи историјским спомеником и стави под стручни надзор.

комисије,

у надопуну ~~XXXX~~ реферата ~~X~~ као његов саставни део, г. арх. Лукић, ком припада највећа заслуга у читавом овом раду, израдио је посебну студију, која је под насловом: - Треба ли порушити Лицеј Доситеја Обрадовића? - објављена у Београдским Општинским новинама (бр. 3/1932, стр. 221).

У ову групу радова спада и израда модела Београдске тврђаве, што га је према нарочитој жељи и под руководством г. првог потпретседника др. М. Стојадиновића израдио ^{арх.} г. Рихард Штаудингер. Бојадисање модела извршио је сликар Иво Шермет.

У буџету Одељка за 1931 годину било је предвиђено ме^{уметничком}сто сликара Музеја с нарочитим задатком да се бави обрадом појединих Београдских мотива и мотива из његове непосредне околине, како би се на тај начин барем на слици сачувале старе типичне зграде, улице, поједини нарочито значајни делови Београдске тврђаве, стари типови, сцене и типови из живота Београда који нестаје, мењајући се огромном брзином упоредо с његовим савременим развојем. Судским решењем С. Бр. од ~~XXXXXXXXXX~~ на место сликара Музеја постављен сликар Богосав Војновић - Пеликан. Укупан број израђених радова, већином акварела г. Пеликана ~~XXXXXX~~ у 1930 и 1931 години износи 66 слика. Као мотив обрађене су у овој колекцији типичне куће и улице и деломично Београдска тврђава.

Од новооснованих збирки у овој години главно место припада збирци рукописа. Као основ за њено формирање послужили су, благодарени заузимају г. Претс. Н. Крстића рукописи које је те године Музеју и Библиотеци поклонио див. генерал

Годп.
Душан Стефановић и ~~див. ђенерал~~ Дамјан Бранковић. Жеља потписаног била је да се у овом одељењу прикупи рукописна дела, поједино писмо и аутограми свих наших београдских књижевника, музичара, научника и осталих знаменитих личности чија је име и рад било на који начин везано за Београд. Да се на тај начин сачува све што је у вези с људима, који су својим радом допринели утврђивању и изградњи културног лика Београда и да могућност за темељито проучавање њиховог рада и њихове личности у чем су рукописи од огромног значаја и помоћи.

Међу дародавцима Музеја у овој години налазе се следећа лица: Вакарска општина; Андре Онора, претседник Сити Универзитер; Душан Стефановић, див. ђенерал; Дамјан Бранковић; Ник. Д. Ђорђевић, директор банке; Инж. Милан Нешић; Општина града Крка; Аксентије Катић, пуковник; Др. Лазо Марковић, министар у пензији; Бедрих Зелени, вајар.

Г.Торђе Вајферт поклонио је Музеју своју целокупну збирку слика и планова старог Београда, коју је годинама прикупљао, чија је историјска и уметничка вредност непроцењива. Као страствени колекционар, љубитељ Београда и све што је с њим везано г.Вајферт желео је да своју збирку једном поклони граду за ког га веже дубока љубав, године плодног рада и читав низ успомена. Г.тр.М.Стојадиновић радећи на својој књизи: Београд у прошлости и садашњости—поводом петстогодишњице смрти Деспота Стевана, замолио је г.Вајферта за дозволу да ову збирку фотографише. ~~Тамхидиликмухавнавајуниххиванух
кихикуххубкихкрмаихкккииххихуцихуниохжиохкххјиххх~~ Дошавши на позивај Потпредседника О.г.Б., познавајући пажњу Г.Вајферта према књизи и науци, замолио га је да ту збирку поклони Музеју. У напису који је објављен у броју Општинских новина од 1. фебруара 1931., стр.163: Поклон г.Вајферта Музеју, тадашњи Потпредседник Др.М.Стојадиновић изјавио је, да му је обећање г.Вајферта да ће своју збирку поклонити Музеју, дало ~~нарочитног~~ подстрека у правцу оснивања Музеја. Своје обећање г.Вајферт извршио је на дан освећења Библиотеке и Музеја ОГБ 11 јануара 1931 године. Др.Милослав Стојадиновић саопштио је о овој драгоценом поклону на седници Општине Београдске која је одржана 12. јануара 1931 године (Општинске новине бр.4 стр.300/2). Збирка је предана Музеју

~~Ближидивних~~ Како идеју оснивања Музеја града Београда лежи потреба, да се на једном месту прикупи све што се односе на прошлост и старину Београда, Г.проф.Универзитета Др.Станоје Станојевић уступио је Музеју НА ТРАЈАН РЕВЕРС збирку слика и планова старог Београда која се налазила у Иторијском семинару, укупно 53 слике и планова.

Како је раније споменуто, приређена је 19 априла ове године у обема читалицама Библиотеке Друга Велика изложба-Нових књига Библиотеке и Велика изложба бакрореза и дрвореза, који представљају планове и слике старог Београда од 15 до 19 века и нарочита изложба старих дела о Београду коју је отворио ^{тадашњи} ж. Потпретседник г. Никола Крстић. Циљ је ове изложбе био, да упозна чланове Библиотеке с њеним приносама од отворања до тог дана. Бурних историја Београда позната је свим онима која његова прошлост занима. Познато је, како су ретки документи из његове прошлости. Изложба слика и планова показала је посетиоцима изложбе, да се о Београду ипак много драгоцених докумената сачувало, само да треба приступити њиховом што житнијем прикупљању па било то и уз највеће материјалне жртве.

Историк Београда Стеван плем. Вилоски, саставио је и издао од прикупљених оригиналних бакрореза два ванредно драгоцене, огромна албума, који се данас налазе у Географском институту нашег Филозофског факултета. ~~Имајући у виду да је овај рад извршен у веома кратком року и да је садржај њега веома ограничен, не можемо да се освесмовамо на њега, али смо сматрали да је овај рад од велике вредности и да га је добро издати у овом облику.~~

Поред велике колекције г. Вајферта, од приватних збирки слика и планова старог Београда највећа је колекција г. Едуарда Замбони директор ~~кријеник~~ Француско-Румунске компаније за ваздушну пловидбу, чију вредност знатно повећавају и стара дела о Београду, која се у њој налазе. Благодарни доброты и сусретљивости г. Замбонија ова је збирка фотографисана, како би се барем на тај начин могло знати где се како ве слике и планови старог Београда налазе. Приликом приређивања изложбе потписаној је било част замолити г. проф. Милојевића за одзволу, да се албуме Географског института изложе на овој изложби, а исто тако и г. Замбонија, који је за изложбу дао неколико најдрагоценијих и најлепших слика и планова из своје колекције, а исто тако и сва стара дела о Београду.

Да се употпуни и да потребно објашњење изложеним предметима био је израђен редни каталог, а осим тога су састављани изводи из главних дела о Београду, који су приказивали његову историју од почетка до најновијих времена. Укупан број изложених слика и планова износио је300. Главни део описног материјала сачињавали су преводи и изводи из старих дела о Београду, која су објављена у

15,16 и 17 веку, и каснијих, нарочито Константина Филозофа, Брауна, Канитца, Ранкеа, Милићевића, Виловског и фрагменти из појединих чланака савремених књижевника, који су објављивани крајем 19 и у почетку 20 века у нашим часописима.

Успех изложбе био је ванредно велик. Огроман број грађана испуњавао је кроз читаво време њеног трајања и једну и другу салу Библиотеке. Посетиоци су се ванредно дуго заустављали не само у одељењу у којем је била приређена изложба књига, већ још више и још дуже пред изложеним сликама и плановима старог Београда. Читали су с интересом и пијететом приложене фрагменте као и преводе главних места из старих дела о Београду. На сваком је лицу зрачила дубока љубав и интерес према старом граду. Изложба књига деловала је ванредно много, да су се посетиоци нарочито заинтересовали за поједина књижевна питања из комуналне науке, која је на изложби била ванредно богато заступљена. Исто је тако велики интерес побудило и музичко одељење на овој изложби, као и одељење уметничких књига, књига о жени и децјих књига.

Од фотографија приватне колекције Едуарда Замбони израђени су ванредно лепа албуми. Његовом величанству Краљу, великом заштитнику уметности, г. Претседник Нешић предао је два овакова албума, друга два налазе се међу збиркама Музеја. С истог разлога ради којег извршено фотографисање збирка г. Замбони, извршено је и фотографисање ~~слика~~ слика и планова који се налазе у албумима Географског института.

Међу објектима који су у овој години понуђени Музеју нарочито треба истаћи збирку г. Едуарда Замбони, која је понуђена за укупни износ од Динара 270.000.-. Кад је понуђена, збирка се састојала из:

- 1/110 оригиналних дрвореза и бакрореза са изгледима и плановима старог Београда;
- 2/старих историјских дела о прошлости Београда, као што су: -Туркише унд Унгарисхе Кроника са 30 изгледа градова у бакрорезу и 140 портрета у бакрорезу, год. 1663, стр. 350.; Едуард Браун са 19 изгледа у бакрорезу, год. 1686 стр. 344; Гриндлихер Верихт Грихис Вајсенбург, год. 1688, стр. 14; Хелас: Изглед Београда. Ниша Лепанта и т. д. са описом вароши, год. 1690, стр. 48; Сигмунд фон Буркен Донау Штранд, изгледи Београда и вароши у околини са описом, преко 20 бакрореза, год. 1694, стр. 392; Доб инд Данк Преди фон дим Ероберте Фестунг Белград, год. 1717, стр. 18; Исто рија Дискутионе дела чита ди Белградо са изгледом Београда у дрворезу год. 1789, стр. 40; Велагерунг фон Белград, год. 1789, стр. 98.

Интересантна је и понуда једне групе у којој су се налазила и лица, која су 1925 учествовала у изради генералног рељефног плана града Београда, што га је радио проф. Универзитета Влада Маринковић. Сва је група понудила да изради велики план-2/2 разм. 1:10.000-који би приказивао одбрану Београда 1915 године. На плану би имали бити намештене у ситним моделима све аустро-угарске батерије, које су вршиле гађење Београда, а с друге стране означена одбранбене линије на којима су браниоци Београда давали отпор непријателу. Цена рељефу била је означена са 75.000.-динара. У име групе предлог је потписао г. Александар А. Романов.

Посебни радови
Грб града Београда, Конкурс за најлепшу слику из одбране Београда.

На иницијативу г. Претседника Нешића у овој је години у Одељку покренуто је питање старог грба Влада Београда. Суд је назначио комисију у коју су ишли најкомпетентнија лица и преставнике наше науке. Рад је протегнут на читав низ седница које су трајале све до краја 1931 године и коначно успешно завршен усвајањем нове скице за грб града Београда. Опширан реферат и сви податци о овом раду налазе се у попису објављених радова Одељка за ову годину. Исто је тако значајно и спровођење конкурса за најлепшу слику из одбране града Београда 1915 који је био расписан поводом петнаестогодишњице од тог трагичног датума. На конкурс је учествовао велики број наших најпознатијих сликара, већином оних који су и сами прошли кроз Светски рат. У комисију за оцену поднетих радова најзначајна су најкомпетентнија лица, професори Универзитета, др. Ст. Станојевић, Богдан Поповић, Бранко Поповић, сликари г-ђа Бета Вукановић и Урош Предић и сам г. Претседник О. г. В. Милан Нешић. Између поднетих слика одабрана је слика г. Миловановића, нашег познатог ратног сликара.

Научна и службена путовања

У вези с даљим радом у Одељку 24.VI.1931. делегирана је потписана да у иностранству и то у главним градовима Мађарске, Аустрије, Чешке и Немачке прегледа културне институције ових градова, а нарочито библиотеке и музеји и архиве. ^{који о овом путу поднет} Детаљан реферат ~~о овом путу поднет~~ ~~о овом путу поднет~~ Суду штампан је у Општинским новинама, а наведен је у ци

попису објављених радова Одељка за ову годину. Исто је тако потписани као делегат Општине града Београда присуствовао и учествовао у раду на Првом конгресу Југославенских библиотекара који је те године (28. новембра 1931) одржан у Загребу. Значај тога Конгреса за јавне општинске библиотеке истакнут је већ раније у вези с револуцијом која је донета на Конгресу, а која у тач.5. предвиђа обавезно оснивање јавних општинских библиотека.

Предлог буџета за 1932.

Колико год су ранији предлози буџета овог Одељка рађени на основу претпоставки, толико исто предлог буџета за 1932 рађен на основу конкретних чињеница, које су се испоставиле током 1931. Главни је било, да се што више одрже позиције за набављање књига и музејских објеката, а исто тако да се попуни и број потребних чиновника, који је тражио развој и стање послова у Одељку. Упоређујући рад Одељка у 1931 години с радом у прошлој 1930, одмах се запажа разлика али и једнакост ефекта: рад у 1929 и 1930 кретао се у главном на скупљању и систематисању материјала док је тежиште рада у 1931 пренето на рад с читаоцима поред даљег рада на прикупљању материјала за музеј и пропагирања идеје градског музеја, но да у прошлим двема годинама није рађено на прикупљању и систематисању материјала, не би било могуће 1931 приступити отварању установа. Правилан рад и развој овог Одељка, који се предвиђао у 1932, тражио је да се изради предлога буџета за 1932 посвети нарочита пажња. Према предлогу буџета овог одељка и детаљном образложењу који је уз тај предлог поднет предвиђени су ови нови радови:-

- 1/ издавање децјег листа
- 2/ прикупљање, фотографисање, преписање и издавање архивске грађе за историју Београда
- 3/ штампање, издавање каталога Библиотеке
- 4/ оснивање филијалне библиотеке
- 5/ завођење ауто-библиотеке.

У образложењу нарочито је истакнута и подвучена потреба рада на прикупљању архивске грађе за историју Београда, која се нази по главним архивама главних градова суседних земаља, нарочито Будимпеште и Беча. Познаваоци Бечких архива, проф. Универзитета г. Др. Ивић, ком је те године било поверено и истраживање архивске грађе о старим београдским грбовима, истицао је нарочито, да би грађа, која би се могла прикупити у Бечким архивама, у целини ~~искористити~~

расветлила неколико векова из живота Београда, нарочито у доба трагичне борбе с Турцима. За овај рад у предлогу је била предвиђена свота од Динара 60.000.-. И ако ~~нијехи~~ би овако скромна свота омогућила, да се прикупи и објави тек један део грађе, ипак би такав рад био од огромне вредности за науку и у огромном размеру допринео познавању и ширењу љубави према Београду. На жалост већина предлога, која су представљала ~~нишину~~ према буџету за прошлу 1931 годину нису унета у коначну редакцију буџета О.г. Б.

Штампани радови:

1931 објављени су у Београдским Општинским новинама следећи радови:- Илић-Агапова Др. Марија, Из старих дела о Београду, стр.612, св. ; Освећење општинске Библиотеке и Музеја стр.156, св. ; Поводом освећења Библиотеке и Музеја О.г.Б. стр.164, св. ; Изложба старих слика, планова и дела старог Београда стр.604, св. ; Велики градови и њихове културне установе, стр.1211 св. ; Велики јунаци при ослобођењу Београда пре 125 година, стр.1578, св. ; О грбу Београда, стр.1330, св. ; Споменици Београда у туђини, стр. 1271, св. .

Стање Одељка у 1932 години

Стање Одељка 1932. г.

С овим је Одељак ушао у трећу годину свога постојања,односно другу годину од освећења установа.

11 јануар 1931 остаће увек један од највећих дана у њиховом животу, и онда, кад оне буду смештене у дивне палате, које ће у свему одговарати њиховим потребама, значају и сврси којој служе. Ма колико био скроман почетак, 11 јануар 1931 био је први дан у њиховом активном животу. Да се овај дан видно обележи ^{заведем} ~~увидими~~ је већ ~~нрких~~ ~~књижрвехгеджкнжкн~~ прве године обичај да се тај дан нарочито означи било приредбом изложбе већег стила, или на други начин. Прва годишњица у животу установа ознаменована је приредбом ванредно карактеристичне и симболичне **Изложбе СЛИКА СТАРОГ И НОВОГ БЕОГРАДА НАШИХ САВРЕМЕНИХ УМЕТНИКА** и приредбом Велике изложбе **КЊИГА, ЧАСОПИСА И ДНЕВНИХ ЛИСТОВА** из свих подручја науке, лепе књижевности и уметности, која су заступљена књигама Библиотеке. Отварајући ову изложбу тадашњи Претседник С. г. В., проф. Нешић, у свом говору истакао је у целости њен значај истичући нарочито богатство уметничких мотива којим обилује Београд и који одушевљавају наше уметнике што је доказивала и приређена изложба на којој је било заступљено ^{разних} 58 слика наших појединих уметника које су својина Библиотеке и Музеја.

"Београд ствара песничке концепције. Размишљајући и уживљајући се у његове поједине видике, његов живот, борбу између старог и новог, његов дневни и вечерњи ритам, у све оно што је у њему створила и човецја рука и сама вечна природа, није могуће не осетити све оне велике контрасте, који му дају његову посебну лепоту и занимљивост."

рекао је Господин Претседник.

У својој личној дужности и личној љубави према установама, увек сам узимала слободу, да сваком таквом пригодом, поред резултата рада у прошлој години, у кратким цртама изнесем и то по некоје момен-те, које су важне за ове установе с посебног и општег становишта. У одржаном предавању приликом прве годишњице: **-КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНИ РАД ПРЕКО ГРАДСКИХ БИБЛИОТЕКА И МУЗЕЈА-** узимајући у обзир дане прилике и све већу опасност, која је у вези ~~књижрвехгеджкнжкн~~ с "кризом на помолу" све више претила културним установама уопште, нарочито сам се зауставила на схваћању највиших преставника Интернационалног савеза градова о значају и вредности ових установа у општој комуналној по-лици. И у издањима Интернационалног савеза градова, и у другим признатим стручним комуналним делима, та су питања као нарочито

актуелна свестрано расправљана. Овде треба нарочито истаћи чланак др. Ројтера ~~Др. Ројтера~~ у свесци познатог периодичног издања Комуналес Јарбух која излази у Јени у издању Густава Фишера, који је нарочито истакао значај водеће главе управе у данашњим приликама. - "Питање актуелне редукције буџета врши се потпуно шематично, а не према мери унутарњег значаја појединих комуналних установа. Редукција нарочито немилу погађа поједине културне градске установе. Изнимке - вели писац - сусрећемо само тамо, где су ~~ВОДЕЋЕ ГЛАВЕ УПРАВЕ БИЛЕ СПОСОБНЕ, ДА СЕБИ СТВОРЕ ПРАВУ СЛИКУ О ПРАВОМ САВРЕМЕНОМ КУЛТУРНОМ ЗНАЧАЈИМ ОВИХ УСТАНОВА.Х~~

Из статистичких података који су овом приликом изнети могло се јасно видети како су обе установе потребне и како се - уз ^{би} релативно скромне жртве, могле постићи ванредно велики резултати. И изложба слика и изложба књига привукла је ванредно велики број посетилаца. Њено се непосредно дејство осетило у више правца, а нарочито у већем интересу према појединим стручним комуналним питањима о којима је изложена литература пружала богати материјал.

Рад канцеларије 1932.

Рад канцеларије наставаљен је и у овој години истим ~~сме~~ ром, као и у прошлој, само што је број послова био још већи. Број експедираних докумената износио је у овој години.....286, број примљених докумената око тога, али је, ~~у свим хитним случајевима~~ поред преписивања и израде појединих аката ванредно велико место у овој години заузимало и вођење инвентара, благајне кауција и уписа, израда каталога, као и ванредно живоучествовање канцеларије у свим приредбама Библиотеке и Музеја.

Статистика уписа чланова Библиотеке О.г.Б. за 1932.г.

Месец	Уписало се за читање				Укупно
	у Библиотеци		ван Библиотеке		
	одраслих деце	одраслих деце	одраслих деце	деце	
Јануар	60	2	25	-	87
Фебруар	108	22	40	2	172
Март	122	28	36	4	190
Април	41	6	31	2	80
Мај	26	1	23	1	51
Јуни	34	-	14	1	49
Јули	16	1	18	1	34
Август	9	-	17	1	27
Септембар	26	-	32	-	58
Октобар	101	4	66	1	172
Новембар	51	2	25	2	80
Децембар	110	20	44	-	174
Укупно	704	86	369	15	1.174

Статистика благајне Библиотеке О.г.Б. за 1932.г.

М е с е ц	П р и м љ е н о				И з д а т о				На дан 31. XII. 1932.г. налазило се у бл. п
	Упис- нине	Науције	Казне за неур. враћање књига	Укупно	Науци је	Хит ни издат ци	Укупно	п	
	Дин.	Дин.	Дин.	п Дин.	п Дин.	Дин.	п Дин.	п Дин.	
Јануар	258	1.200	375	- 1.833	- 850	- 271	50	1.121	150
Фебруар	516	2.350	151	- 3.017	- 1.200	- 222		1.422	-
Март	582	2.300	210	- 3.092	- 700	- 78		778	-
Април	246	1.700	242	- 2.188	- 1.550	- 233		1.783	-
Мај	168	1.250	190	50 1.608	- 2.200	- 120		2.320	-
Јуни	150	750	311	50 1.211	50 2.100	- 15		2.115	-
Јули	105	900	101	50 1.106	50 1.100	- 11		1.111	-
Август	90	950	67	1.107	- 400	- 787		1.187	-
Септембар	171	1.700	74	1.945	- 600	- 220	50	820	50
Октобар	549	3.350	78	3.977	- 1.450	- 470	-	1.920	-
Новембар	252	1.400	29	50 1.681	50 350	- 104	-	454	-
Децембар	561	2.450	217	50 3.228	50 1.200	- 979	-	2.179	-
Укупно	3.648	20.300	2.047	50 25.995	50 13.700	- 3511	-	17.211	-

Буџет Библиотеке у овој години износио је за набављање књига, часописа и дневних листова , а укупан број набављених и добијених књига, часописа и дневних листова .

Међу дародавцима Библиотеке у овој години налазе се следећа лица: Др. Мирослав Својадиновић (3 књиге, инв. бр. 10173-10175); Централни одбор за посредовање рада у Београду (4 књиге, и. бр. 10341-10344); Гаџеша Никола (2 књиге, 10345-10346); Начелство среза Таковског (2 књиге, 10347-10348); Градско начелство Љубљане (1 књигу, 10349); Генерална Дирек. Држ. Железница (2 књиге, 10350-10351); Др. Борислав Лоренц (1 књигу, 10736); Мирко Гавриловић (1 књигу, 10737); Прашка општина (6 књига, 10742-10747); Мил. Кнежевић (1 књигу, 10748); Теодор Титов (1 књигу, 11058); Др. Сергијевић (3 књиге, 11059-11061); Сенат Краљ. Југославије (3 књиге, 11142, 11143, 11175); Народна скупштина (6 књига, 11144-11149); Пољанова Евгенија (1 књигу, 11167); Жутинац Огњан (1 књигу, 11168); Народно позориште (2 књиге, 11173-11174).

Стање инвентара ствари у 1932 год.

	Апара та	Писа ће маши не	Инстру мената	Столо ви	Орма ни	Столи це	Сте ла же	Чиви луке	За ве се	Кор пе	Кути је за карт.	Разно
На дан 31. XII 1931.	2	3	1	29	20	175	13	5	11	10	-	325
Набављено у 1932. г.	1	-	-	12	-	-	4	2	-	-	15	11
	"Норис"											
На дан 31. XII. 1932. г.	3	3	1	41	20	175	17	7	11	10	15	336

Укупан број часописа на које је Библиотека била претплаћена у овој години износио је 105. Нарочито је повећан број часописа социјалног карактера (економски, заштита деце и радништва), затим медицински и уметнички часописи. Од уметничких часописа, Библиотека је у овој години, између осталог претплаћена на познате стручне архитектонске часописе

, од чисто уметничких

. Од стручних на:

Од дневних листова добијани су: сви главни домаћи листови,
а од страних:-

Читаоница одраслих читалаца 1932 год.

Као и у прошлој, тако и у овој години вођен дневник читаонице, који служи као ванредно драгоцен докуменат за упознавање жеља и потреба читалаца и самог развоја и стања читаонице. Великом порасту читалаца у тој години знатно су допринеле приређене изложбе књига и добро сортирани часописи и дневни листови, који су омогућивали сваком лицу, који се баве стручним питањима, и који желе да у целости обавештено о савременим питањима, да се служе читаоницом. Радно време и у овој години било је у главном исто као и у прошлој 1931. Тако је читаоница радила сваки дан од 9-8 на вече непрекидно. Већег застоја у раду није било ни онда, кад је стање послова у Библиотеци и мали број чиновника заиста тражио, да се радно време читаонице барем привремено скрати. Поред већ споменуто изложбе књига која је одржана пригодном прославе прве годишњице одржано је нарочито село за одрасле са концертним програмом на ком је потписана држала реферат о Животу и раду Ивана Тургејева према нетом изашлој ванредно занимљивој и значајној књизи Бориса Зајцева. Велики интерес према руским писцима привукао је на ово село велики број ~~књига~~ слушалаца, чланова и не чланова Библиотеке. Као и у прошлој години у читаоници су радиле г-ца Иванова и г-ђа Алексијевић, а затим, од 25 августа 1932, и г-ђа Обрадовић.

Годишња статистика посетилаца и прочитаних књига
читаонице одраслих читалаца Библиотеке С.Г.Б.у 1932.

Месец	Број посетилаца	Број прочитаних књига
Јануар	2.011	829
Фебруар	3.913	1.550
Март	5.130	1.921
Април	3.528	1.203
Мај	2.069	786
Јуни	2.172	779
Јули	1.054	392
Август	1.323	452
Септембар	1.450	601
Октобар	4.662	1.061
Новембар	1.697	864
Децембар	4.815	1.916
Укупно	33.909	12.354

Статистика читаних књига у читаоници одраслих читалаца
Библиотеке О.Г.Б. по групама 1932.г.

8	3	9	1	7	6	5	Музи	0	4	2
Књижевност	Друштва не науке	Историја	Филозофија	Уметност	Примењене науке	Тачне науке	калија	Дела општегвакара	Лингвистика	Религија
8.545	1.625	820	329	308	237	182	125	75	55	53

Највише читане књиге у 1932 години

Писац	Назив књиге	Колико је пута књига читана
Дав Толстој	Ана Каренина	92
Јов.Ст.Поповић	Целокуна дела I.	79
Виктор Иго	Јадници	70
Јудевит Рајн	Рат	67
С.Матавуљ	Целокупна дела I.	64
Кип	Рај Америку	60
Луис Синклер	Др.Араусмит	56
Ал.Дима	Госпођа Монсоро	55
Сл.Јовановић	Вођи француске револуције	53
А.Форел	Полно питање	51
Ремарк	На западу ништа ново	50
Домановић Р.	Целокупна дела I.	48
Дав Толстој	Васкресење	47
Св.Ранковић	Целокупна дела I.	46
Ал.Дима	Краљичин ђердан	46
Луис Синклер	Небит	45
Сл.Јовановић	О држави	40
Антон Синклер	Метропола	39
	Мењачи	39
Мопасан	Изабрана дела	38

Рад децје читаонице 1932 год.

Како је број деце у децјој читаоници у прошлој години често био много већи од броја који је читаоница могла примити, морала су бити уведена извесна ограничења у посети децјих читача, нарочито на децјим салима, која су стекла велику популарност међу децом и освојила њихове симпатије. Поред ове врсте пропаганде добре децје књиге и у раду с децом највише се у том правцу доприносиле изложбе децјих књига, које су приређиване пригодом сваке изложбе књига Библиотеке О.Г.Б. Да се што више учврсти децји интерес за добру децју књигу и допринесе одгоју деце ваљаних читача у децјој је библиотеци ове године приређен

КОНКУРС ЗА НАЈБОЉУ КЊИГУ.

На овом интересантном конкурсy који је трајао од 15. фебруара до 15 марта учествовало је укупно 26 детета. Дан "суђења" одржан је 15 априла у дупком пуној сали учесника конкурса и њихових другова који су већином гласова одлучивали, која је између одабраних књига најбоља. Детаљан приказ овог конкурса изнет је у специјалном напису који је исте године објављен у Општинским новинама, а који се цитира у попису радова за ову годину. Награде су добили ови чланови: - Илић Драгомир, Ламбаш Славко, Песак Аврам, Рубен Соломон, Стефановић Ђорђе. Да се деца што више вежу за своју Библиотеку уведена је и нарочита "пошта". На посебном месту у Библиотеци истављено је поштанско сандуче у које је свако дете могло сплутати писмо упућена децјем библиотекарy, а у којима је могло поставити питања у свему што га занима у вези с радом библиотеке: -

- 1 0 причама и програму Дечијих Села;
- 2 Све што га уопште занима из дечије књижевности, или науке;
- 3 Сва питања о раду и уређењу Дечје Библиотеке;
- 4 0 зидним новинама;
- 5 0 сарадњи чланова Библиотеке у њезином раду уопште

Број одржаних Села у овој години износи
Укупно је одржано у овој години 13 малих и 6 Свечаних села.

На програму за час прича налазили су се сви омиљени дечји писци, Петровић Власта, наше и страни домаћи и страни: Милица Бандић, Назор, Милица Јанковић, Јелена Библија, Хофман, Дикенс, Вајлд, Лихтенберже, Мало, Твен, Доде, О, Конор.

Годишња статистика посетилаца и прочитаних књига
Дечје читалнице Библиотеке О.Г.Б.у 1932 год.

М е с е ц	Број деце	Број прочитаних књига
Јануар	176	
Фебруар	717	
Март	902	
Април	246	
мај	65	
Јун	Дечија би-	
Јули	блиотека	
Август	није радила	
Септембар	12	
Октобар	270	
Новембар	15	
Децембар	258	
	<u>Укупно</u>	<u>2.679</u>

Главне принове Музеја 1932 год.

Материјални део буџета Музеја за ову годину износио је у

У раду Музеја поред прикупљања грађе за историју Београда, попуњавања Научне библиотеке о Београду и приређивања периодичних изложби, главна је пажња посвећена даљем изграђивању и попуњавању појединих збирки.

Главне принове:-

Литографија. Полазак књаза Мизајла на бојно поље 1876

(Инв.бр. 1/1932)

Портрети. Евгенија Савојски (уље, инв.бр. 2/1932).; Давидовић Живко (Милојевић, инв.бр. 7/1932); Бијелић Сликара Петров (Бијелић, инв.бр. 11/1932); Милић С.Периша, вајар (Аутопортре инв.бр. /1932).

Београд. - уљење слике . Денић М., Панорама Београда (инв.бр. 5/1932); Резников Василије варош капија (инв.бр. 13/1932).

Галерија београдских сликара приновљена је сликама Андрејевића-Куна, Лучев-Радонић Станке, Лучев Ивана, Светислава Страла, Шербана Миленка, Балажа, г-ђи Вукановић. Збирка оружја употпуњена је нарочито интересантним предметима који су већином пронађени у земљишту Београда. Збирка разно повећана је за укупно 18 предмета.

Општа табела објеката Музеја за 1932 годину.

Општа табела објеката Библио музеја за 1932.г.

На дан 31. XII. 1931.	Дип лоче и по веле	Фото гра фије	Стара дела о Бео граду	Ору жје	Руко писи	Раз но	Уље				Акварели цртежи		Ску лт рад	Уку пно обј екта	Укупна вредно ст об- јеката
							Бео град	Пор ти	Раз но	Бео град	Раз но	Бео град			
19	95	31	75	8	24	23	34	55	91	56	34	545	951.143		
Набавље но у 1932 г.	-	5	262	13	-	30	3	4	6	2	2	1	329	133.230	
На дан 31. XII. 1932.г.	19	100	294	88	8	54	26	38	61	93	58	35	874	1084.373	

Уљене слике Музеја О.г.Б.у 1932.г.

Портрети појединих личности	Београд	Радови Београд. сликара	Укупно
4	3	6	13

Акварели, цртежи и литографије Музеја у 1932.

Акварели Београд	Цртежи Београд (угаљ)	Радови Београд. сликара (угаљ)	Литографије	Укупно
1	1	1	1	4

Скулпторски радови Музеја у 1932.

Бронза	Укупно
1	1

Оружје Музеја О.г.Б.у 1932.год.

Коса за барут	Рог за барут	Купија за кремен	Стрели ца	Копља	Укупно
1	1	1	5	4	13

Збирка г. Вајферта.

Како су постојали изгледи, да ће Установи у овој години добити своју засебну зграду, која би омогућила правилније излагање музејских објеката, господин Ђорђе Вајферт, велики дародавац Музеја, врји је као једини услов уз предају своје збирке везао, да збирка буде изложена - предао је у овој години Установама све поклоњене слике и планови старог Београда. Поводом овог значајног догађаја Суд и Одбор О. г. В. одржао је свечану седницу на којој је говорио и сам дародавац дајући израза својим осећајима према Београду и износећи мотиве који су га руководили, да своју драгоцену збирку поклони Музеју и Библиотеци О. г. В. Извештај о овој Свечаној Седници налази се у броју Општинских Новина у ком је оштампан и говор господина Вајферта. Збирку о којој се у истом броју Општинских Новина налази напис потписаног, сачињава укупно ДВЕСТО ШЕСЏЕДЕСЕТ ЧЕТИРИ СЛИКЕ, ПЛАНА, РАТНЕ И ГЕОГРАФСКЕ КАРТЕ. Раздељена је у 9 главних група с одговарајућим бројем подгрупа и то:

<u>Група А</u>	<u>Слике Старог Београда од XVI до XIX века.....</u>	82 слике
	<u>Подгрупе групе А:-</u>	
	а/ Београд у XVI веку.....	16 слика
	б/ Београд у XVII веку.....	14 "
	в/ Београд у првој половини XVIII в.	18 "
	г/ Београд у другој половини "	19 "
	д/ Београд у XIX веку.....	15 "
<u>Група Б</u>	<u>Планови Старог Београда из XVII и XVIII в.....</u>	28 план.
	<u>Подгрупе групе Б:-</u>	
	а/ Планови из XVII века.....	1
	б/ Планови из XVIII века.....	27
<u>Група В</u>	<u>Ратне карте Старог Београда из XVII и XVIII в... ..</u>	58 карата
	<u>Подгрупе групе В:-</u>	
	а/ Ратне карте из XVII века.....	1
	б/ Ратне карте из прве полов. 18 века	49
	в/ Ратне карте из друге половине 18 в.	8
<u>Група Г</u>	<u>Разни историјски документи из прошлости Београда:</u>	
	<u>нацрти ратних лађа, утврђења и логора.....</u>	5 докум.
<u>Група Д</u>	<u>Портрети разних личности из историје Београда и историјске сцене.....</u>	15 слика
	<u>Подгрупе групе Д:-</u>	
	а/ 2 портрета Максимилијана Емануела	
	б/ 2 " Евгенија Савојског	
	в/ 5 " Лаудона	
	г/ 1 " Милоша Обреновића	
	д/ 1 " Кнегиње Љубице	
	ђ/ Уморство београдског паше 1801	
	е/ Таковски устанак	
<u>Група Ђ</u>	<u>Стари текстови у вези с историјом Београда.....</u>	3 текста
	<u>Подгрупе групе Ђ:-</u>	
	а/ Један део Шеделове кронике, од стр. 268-278	
	б/ Извадак из старог холандског дела од стр. 113 до стр. 127	
	в/ Извадак из старог немачког дела од стр. 363 до стр. 368	

<u>Група В</u>	<u>Естампи аустријских и угарских војника из XVIII века.....</u>	19 слика
	<u>Подгрупе групе В:-</u>	
	а/колорисани.....	14
	б/неколорисани.....	5
<u>Група Ж</u>	<u>Разне географске карте Београда и његове околине, подунавских и балканских земаља од XVI до XIX века.....</u>	33 карте
	<u>Подгрупе групе Ж:-</u>	
	а/Географске карте XVI века....	5
	б/Географске карте XVII века...	4
	в/Географске карте XVIII века..	17
	г/Географске карте XIX века....	2
	д/Географске карте (недатиране)	5
<u>Група З</u>	<u>Планови и слике разних градова из околине Београда</u>	21 слика

Г.Гојковић из Бсјека поклонио је ове године Музеју врло интересантну литографију "Полазак Књаза Милана на бојно поље 1876" (инв.бр.1/1932).

Отварање установа и с тим надовезана пракса у раду с читаоцима и даљем раду на организацији и уређивању Библиотеке и Музеја, попуњавању појединих збирки, набављањем нових књига за Библиотеку, за читаоницу одраслих и дечју читаоницу, активним радом с децом, запажено је, да су потребне извесне надопуне и измене у старом Правилнику, који је био донет 1930, дакле пре њиховог освећења. Тако је израђен нови Правилник, који је више одговарао савременим потребама установа и који на ширу основу поставио читав рад. Између осталог у новом је Правилнику нарочито наглашена потреба оснивања реонских библиотека и завођење ауто-библиотеке и поближе одређен на чин набављања књига, дужности појединих чиновника и права чланова установе.

Већ пригодом освећења Библиотека је располагала систематским каталогом (уређен по децималном систему) непосредно након освећења израђен је и општи алфаветски каталог. Како је било потребно у текућој 1932 години преписати оба каталога и попунити их новим књигама, искористићене су летње ферије да се израде нови каталози за читаонице, а осим тога и каталози који су потребни за канцеларију Библиотеке. Ради израде ових каталога, дечја читаоница била је дуже затворена нег што је то у њеном редовном програму. Ради малог

броја чиновника, поред г-ђе Иванове и новопостављене г-ђе Обрадовић, морала је радити и г-ца Нада Басуровић, децји библиотекар.

Изложба слика и планова из збирке дародавца Музеја
г. Ђорђе Вајферта

Како се пројектована селидба установа у засебну зграду у овој години није остварила, није било могуће, у скученим просторима у којима су се установе налазиле изложити ни мањи део драгоцене збирке г. Ђорђе Вајферта на тај начин да она барем деломично дође до свог израза. Да се, у очекивању бољих времена, јавности да могућност да се ипак упозна с овом збирком и да се на извештај ^{могући} начин изрази захвалност племенитом дародавцу приређена је 19. октобра 1932. у објекту читалнице Библиотеке (дечјој и читалници одраслих) велика изложба слика и планова из збирке г. Вајферта упоредо с изложбом нових и најинтересантнијих књига Библиотеке.

Ретко је која изложба привукла тако велики број наших најугледнијих грађана и мало су се кад читалнице у толикој мери пуниле посетиоцима као баш приликом ове изложбе! Његова Величанства Краља Александра заступао је пуковник Крстић. Дародавац збирке г. Ђорђе Вајферт присуствовао је лично. Министар Војске и Морнарице заступао је генерал Бошковић. Од г. г. одборника С. г. Б. присуствовали су г. г. адвокати Стојадиновић и Попс.

Г. Потпретседник О. г. В., Добра Богдановић, истакао је нарочити значај ове изложбе и поновно дао израза дубокој захвалности што ће је ове две установе увек гајити према свом племенитом дародавцу. У вези с кризом, г. Богдановић нагласио је, да је у њој садржана највећа опасност за културу, ал да ипак и у најтежим временима духовне вредности морају привлачити пажњу свих људи који у извесном правцу одлучују о садржини општег друштвеног живота. Потписана је том приликом одржала реферат, у ком је у кратким цртицама изнета војничка и културна историја Београда од најстаријих времена до најновијег времена. Нарочито је била обрађена 1717 година, која је у августу те године око магичне личности Евгенија Савојског у Београду окупила принчеве и великани из свих тад познатих држава Европе, а затим на XIX веку који је пун контраста што их је стварао

нови живот, који се рађао у борби са старим животом који је умирао.

Сместај Библиотеке и Музеја у Краља Петра ул. био је привременог карактера, али се свакако претпостављало, обзиром на огромне тешкоће и опасност којим се излажу ове установе честим сељидбама, да ће се њихово преселење извршити тек у оном случају кад буде нађена или подигнута зграда која ће свакако бар изврстан дужи рок моћи послужити за њихове сврхе. Како је те исте године преко Архитектонског одељења О.г.Б. директор Београдске банке понудио Општини у замену за изврстан одређен општински плац своју кућу која се налази такође у Краља Петра ул. (бр. 8) и то непосредно поред Музеја Њ.Кр. Височанства Принца Павла и Саборне цркве, сматрало се да би ова зграда била подесна-уз извесне адаптације-за потребе Библиотеке и Музеја. Нарочита вредност ове зграде придавала је њена старина и њен ванредно типичан архитектонски облик. Како овај предлог није успео, а установе су се ипак морале селити, оне су непосредно након затварања изложбе слика и планова старог Београда из збирке г. Вајферта и периодичне изложбе књига-пресељене у просторије у којима се и данас налазе, Косовска ул. 39, други и трећи спрат фасадне зграде.

Ванбуџетска постављена

Ванбуџетских постављена у овој години било је само једно. Како је већ раније споменуто, судским решењем од бр. постављена је за чиновника ових установа г-ђа Надежда Обрадовић иначе је састав чиновника остао исти као и у прошлој години у обзиром на личности и обзиром на функције које су вршиле, осим што је г-ђи Ивановој поред осталих послова нарочито поверена брига око израде каталога. Г-ђа Обрадовић, чим је завршен препис каталога преузела је, скупа с г-ђом Алексијевић рад у читаоници одраслих читалаца. Међу чиновницима који су у овој години били додељени на рад налазио се г. Лазар Кокановић.

Главне понуде

Међу објектима који су у овој години понуђени установама а који нису могли бити откупљени, интересантно је споменути слику из одбране града Београда 1915 године, уметнички рад пуковника инжењера Петра Прокића и слику "Штрафекспедиција" која претставља панично бегство и давање ауто-мађарске војске под београдским

зидинама у децембру 1914., рад академског сликара Весе Ђкићевића. (Према властитом уметниковом тумачењу, слика би морала претстављати пропаст пете фон Франкове армије).

Још 1927 Општина града Београда претплатила се на (400 к./50 д.) ^{Стари Београд} ~~известан број књига специјалног издања~~ листа Народна Старина плаћивши унапред ^{г. проф. Универзитета Матасовићу} ~~редактору~~ листа Динара 20.000.-. У књизи је према речима г. професора имао бити објављен један стари рукопис, који се односи на Београд у прошлости. Г. Матасовић ¹⁹³² предложио је да се ~~вкхххх~~ накнадно откупи још 375 примерака како би му се на тај начин олакшало издавање књиге које је запело ради оскудице материјалних средстава. Понуда је била прихваћена под условом, да се свота исплати на рачун штампања књиге. Књиге до данас нису предане.

Научна путовања

У циљу проучавања историје Београда потписано је у овој години било одобрено службено путовање у Цариград, а осим тога, као делегат Општине града Београда и Удружења Југославенских библиотекара присуствовала седницама Међународног библиотекарског комитета у Берну 11 и 12. јуна. О овим путовањима израђени су и поднети Суду извршни реферати.

Предлог буџета

Како је већ у судском распису за састав буџета О.г.Б. за 1933 годину, а у вези с постојећим приликама, био наглашен принцип највеће штедње и установљено да се не могу предвидети, осим у изванредним случајевима где то тражи развој и карактер послова, а исто тако ни повећавати поједине материјалне позиције, предлог буџета овог Одаљка састављен је према овим упутствима и ако је ^{у главном} ставе послова и развој установа, тражио да се поједине буџетске позиције знатно повећају.

Штампани радови

У овој је години у Београдским општинским новинама објављени су следећи радови: - Агапова-Илић Др. Марија, Нова збирка слика и планова Музеја О.г.Б. стр. 244 св. ; Конкурс за најлепшу

књигу Дечје библиотеке О.г.Б.стр.532,св. ; Четврта редовна изложба Библиотеке и Музеја О.г.Б. стр.673,св. .

Стање Одежка 1933 године

Селидба с којом су установе ушле у 1933 годину била је ванредно тегобна.И ако је сам пренос књига и музејских објеката извршио селидбено предузеће "Глобус",ипак ~~су~~ сав остали посао морали извршити сами чиновници, а тај је био огроман и приликом паковања и утоваривања на једном месту, као и приликом преузимања и распаковања на другом месту. Сам превоз и пренос ствари из Краља Петра ул.у Косовску ул.бр.39 трајао је од 2 до 8 новембра. Припреме за селидбу започете су чим је добијен налог за селидбу, а то је 1932.г. Тако је тај дан у исто време био и последњи дан ~~ккк~~ рада читаоница Библиотеке у Краља Петра ул.бр.26.где је 1931 извршено њихово освећење. Како радови око моловања и уређивања зграде у Косовској улици још нису били у целости довршени, није било могуће непосредно након селидбе приступити дефинитивном уређивању установа, али највећу тешкоћу на новом месту представљала околност што ни једна соба није била довољно велика да се у стању у каквом се налазила употреби за читаонице.Собе,узете свака за себе,могле су примити највише по 15 читалаца.Како ^{је} континуитет рада захтевао,да се установе чим прије па то било и ~~кккккккккк~~ привремено,уреду, распоређен је материјал на начин како је у таквим приликама било могуће. Тако су чиновници, који воде читаоницу и који у исто време надзиру и рад читалаца и воде бригу о уредном издавању књига морали радити у ходницима, јер су само тако могли барем деломично водити контролу и над читаоницама и над магазином књига и бити у исто време на услузи читаоцима. С истим овим ~~кккккккккк~~ тешкоћама требало се борити и у дечјој читаоници и приликом сређивања музејских објеката. Свака је селидба,и под најповољнијим приликама,ванредно тешка и напорна, а поготову онда, кад унапред није могуће створити тачан распоред о смештају појединих одељена: читаоница,магазина књига, појединих музејских одељена,канцеларије. То ствара хаос,огромни губитак времена и читавом послу придаје сизифов карактер,јер се у већини случајева већ идући дан мора одустајати од ад хок извршеног

распореда. О свим овим тешкоћама хитно је реферисано надлежном члану Суда. Благодарeћи његовом разумевању и сусретљивости већ 4 јануара приступило се стварању велике читаонице одраслих читалаца на другом спрату, и децје читаонице на трећем спрату. Да се добије читаоница одраслих читалаца срушена су два зида између три собе; у децјој читаоници један зид између две собе. Сав овај посао завршен је у одиста рекордном року од 7 дана, од 4 до 11 јануара, преко самих Божићних празника, тако да читаоци нису ни осетили прекид у раду и да су одиста могли бити изненађени кад су после празника потражили своју читаоницу. Сале које су на овај начин добијене, и ако још ипак нису тако велике како то тражи висока фрегвенција Библиотеке, за њих се ипак може рећи, да су ванредно лепе, светле и удобне. Било је и незгодних страна које се нису могле отклонити, а то су пећи за ложење, место парног грејања, тако да увек постоји опасност од пожара и недостатак теретног лифта што се нарочито осећа преко зиме кад за загрејавање читаоница треба прибављати велике количине дрва. ~~Ужасне~~ С разним инсектима (главно, "бубе швабе"), великим непријатељима књиге ликвидирано је помоћу познатих средстава за дезинсекцију.

Добијање читаоница било је скопчано за сво чиновништво с новим напорима јер је из осам оделена требало пренети и сместити ствари у две три мање сале, а онда опет у највећој журби, често још увек "у облаку прашине" ствари враћати на своје место и вршити нови рад.

Кад је коначно завршена адаптација просторија и завршено уређење установа на новом месту, добијена су следећа оделена:-

На другом спрату:

а/читаоница одраслих читалаца са читаоницом дневних листова и часописа
б/магазин књига који је ходником непосредно везан за читаоницу
в/два мања оделена у којима је смештен један део галерије слика београдских уметника.

На трећем спрату:

а/децја читаоница
б/два мања оделена у којима је смештен један део Вајфертове збирке слика и планова старог Београда
в/једно оделене у које је смештен један део докумената и историјских споменика који се односе на историју Београда у XIX веку
г/кабинет управника у ком се у исто време налази и

научна библиотека о Београду и неколике збирке које нису могле бити смештене на другом месту д/канцеларија Библиотеке и Музеја (једна соба) у којој се врши и упис нових чланова, издавање и примање кауција, израда каталога, и вођење инвентара, и обављају сви други административни послови.

Код уређења читаоница нарочита је пажња посвећена питању њиховог спољашњег изгледа у том правцу, те и само њихово уређење што више одаје карактер места. Тако је у читаоницу одраслих читалаца смештена збирка портрета претседника Општине града Београда, портрети добротвора О.г.Б., неколико карактеристичних слика и планова који показују старину Београда, дијаграми, који показују развој Библиотеке од 1931..... У читаоници часописа и дневних листова, која је непосредно везана с читаоницом књига налази се неколико слика из велике збирке слика наших сликара на којима су приказани поједини мотиви Београда. У крајњем делу читаонице где се налази и сто чиновника који воде читаоницу, смештна су приручна дела. Код избора слика којима је украшена дечја читаоница пазило се нарочито да свака слика и по својој уметничкој вредности и по мотиву буде што значајнија, осим тога настојало се да се и на новом месту задрже извесни плакати, слике и скулпторски радови за које је већ од раније био везан дечји интерес.

И ако у оделењима Музеја није могао бити изложен ни један мањи део свих објеката којим музејске збирке данас располажу, настојало се да се изложи барем оно што је најкарактеристичније и најзначајније било за поједине збирке, било за сам карактер Музеја, као Музеја једног старог града чија је историја пуна патње и борбе.

Рад канцеларије у 1933.г.

Селидбом је нарочито поремећен рад канцеларије, јер је и лице које води канцеларију као и сви остали чиновници морало скоро два месеца бити у целости ангажирано пословима око сређивања установа.

Број експедованих аката у овој години износио је 181. Број примљених аката био је знатно већи. Као и у прошлим двема годинама велики је део времена у раду канцеларије односило уписивање нових чланова, вођење благајне кауције и казне и израда статистике канцеларије.

Статистика уписа чланова Библиотеке О.г.Б. за 1933.

Месец	Уписало се за читање				Укупно
	одраслих		деце		
	Библиотеци	ван Библиотеке	одраслих	деце	
Јануар	68	16	31	-	115
Фебруар	83	16	55	-	154
Март	75	18	37	8	138
Април	26	6	29	6	67
Мај	24	-	22	4	50
Јуни	19	8	27	5	59
Јули	25	4	23	4	56
Август	25	3	22	3	53
Септембар	20	4	25	3	52
Октобар	77	2	68	5	152
Новембар	82	3	66	-	151
Децембар	72	14	39	3	128

Статистика благајне Библиотеке О.г.Б. за 1933.г.

М е с е ц	П р и м љ е н о			Издао		На дан 31. XII 1933.г. налазило се у бл.
	Упис нине	Науције	Назне за неур. враћање књига	Укупно	Науције Хит ни ивдат ци	
Јануар	333	1.800	177	50	550	3744
Фебруар	465	3.050	149		650	613 50
Март	411	2.050	272		1.900	436 50
Април	204	1.830	190		1.990	609 50
Мај	156	1.210	205		1.500	794
Јуни	159	1.270	306		3.610	1120 50
Јули	177	1.350	225		1.390	312
Август	150	1.230	190		920	134 50
Септембар	156	1.500	192	50	650	119
Октобар	450	3.860	174		1.380	204
Новембар	450	3.420	158	50	840	971 50
Децембар	393	2.180	186	50	1.600	816
	3.504	24.750	2.426	-	16.980	9875 -
						28.394

Статистика чланова Библиотеке по професијама за 1933

Професија	Колико чланова
Студената	516
Чиовника	127
Ученика средњих школа од IV.p.	125
до IV.p.	98
Ученика спец.школа	93
основних школа	38
Занатлија	36
Слободних професија	30
трговаца	24
Инжењера	18
Адвоката	13
Радника	12
Професора	10
Учитеља	9
Пензионера	9
Новинара	8
Лекара	4
Официра	1
Војника	1

Упоредна статистика уписа чланова Библиотеке О.г.Б.
за 1931, 1932 и 1933.г.

Месец	Уписало се за читање				Укупно
	у Библиотеци		ван Библиотеке		
	одраслих	деце	одраслих	деце	
Било уписано на дан 31.XII. 1932.г.	1.616	699	726	31	3072
уписало се у 1933 г.	596	94	444	41	1175
Било уписано на дан 31.XII. 1933.г.	2.212	793	1.170	72	4247

Упоредна статистика благајна Библиотеке за 1931, 1932 и 1933

	Уписане	Примљено		Издато		Салдо		
		Кауције	Укупно	Кауција	Хит			
		за неур враћање књига	Укупно	ни издат ци	Укупно			
Стање благајне на дан 31.XII.1932.	6747	38.050	2.881	47.677	17.850	5.259	23.109	24.569
Примљено је у 1933 год.	3504	24.750	2.426	30.680	16.980	9.875	26.855	3.825
Стање благајне на дан 31.XII.1933.	10251	62.800	5.307	78.358	34.830	15134	49.964	28.394

Инвентар ствари, у главном, остао је исти као и у прошлој години. Знатних куповина није било, и ако се за тим осећала потреба нарочито за ормарићима за картотеку (каталоге) и столовима за излагање музејских објеката. ~~Укупно је инвентар ствари приновљен за 12 објеката, од тога 5 кутија за картотеку, а остало отпада на разно и то маленкости, као што су: мастионице, 2 упијача, 4 ком. машица, што је све набављено из властитих средстава Библиотеке.~~

Нема сумње, да су данашње просторије Библиотеке, овако како данас изгледају након извршене адаптације, која је омогућила да се добију две лепе читаонице—далеко боље и подесније за рад ових установа од просторија у којима су установе биле смештене прошле године, али је рад установа и њихов даљи развој веома тешко погодила околност, да је њихов буџет у 1933 години смањен не само у ~~вном~~ ^{10%} ~~раз-~~ меру како је то било предвиђено Судским расписом, већ далеко преко тога, тако да је кредит за набављање књига, дневних листова и часописа од Динара 200.000.— колико је у ту сврху било предвиђено у прошлој 1932 години — смањен у 1933 години на Динара 28.200 (парт. 10 поз. 1.), а кредит за Музеј ~~ухвајихгладнихухвннихухкккххх~~ са Динара 80.000.— колико је било предвиђено у 1932 год.— сведен на ништа. Тако је Библиотека у овој години приновљена укупно само за 681 књигу од којих је 210 добијено поклоном.

Међу дародавцима Библиотеке у овој години, поред г. адвоката Живка Живковића, који је поклонио Библиотеци **163** књигу из своје приватне Библиотеке, налазе се следећа лица и установе:— Генерална дирекција државних железница, Народна скупштина, г-ђа Катарина Јовановић, Сенат Краљевине Југославије, Дирекција Трамваја и осветлења. Обавезни примерак Библиотека у овој години није добијала.

Од часописа и дневних листова Библиотека је углавном добијала оне исте на које је била претплаћена у прошлој години али и то само неколико првих месеци, јер се ради недостатка кредита није могла ни деломично на све те часописе и дневне листове претплатити.

Читаоница одраслих читалаца 1933. г.

Читаоница одраслих читалаца отворена је на новом месту одмах након селидбе. Ради рушења зидова за проширење читаонице била

је у почетку 1933 затворена само кратко време, како је споменуто, од 4. до 11 јануара. Иначе рад у овој читаоници, осим краћих интервала није прекидан кроз читаву 1933 годину. Као и у прошлим двема годинама обе читаонице одраслих читалаца биле су отворене сваки дан од 9 часова ујутру до 9 на вече без икаквог прекида. Читаоци су се релативно веома брзо научили на ново место и по извесним опаскама, а исто тако и по појачаној фреквенцији дало се закључити, да је ново место обзиром на општу удаљеност од вароши, погодније од места где су установе биле раније смештене. Као и у прошлим двема годинама и у овој је години највећу пажњу привлачила лепа књижевност али исто тако и социјална наука, нарочито разна економска и друштвена питања. Ово је једна веома симптоматична појава, јер је овај повећани интерес за разна социјална питања исто тако запажен и у другим библиотекама, нарочито великим градским библиотекама западно-европских градова.

Годишња статистика посетилаца и прочитаних књига
читаонице одраслих читалаца Библиотеке О.Г.Б.у 1933.

Месец	Број посетилаца	Број прочитаних књига
Јануар	3.476	1.360
Фебруар	4.853	1.881
март	5.451	2.079
Април	3.396	1.447
мај	3.598	1.365
Јуни	2.552	1.245
Јули	1.719	982
Август	1.692	952
Септембар	2.037	1.016
Октобар	3.716	1.708
Новембар	3.772	1.778
Децембар	4.458	2.163
Укупно	40.720	17.976

Статистика читаних књига у читаоници одраслих читалаца
Библиотеке О.Г.Б. по групама у 1933.

8	3	9	1	6	7	5	Музи	4	0	2
књижев-	друштв.	Истори	фило	Примење	Уметно	гачне	кали	Лин	Дела	Рели
ност	науке	ја	зофи	не	ст	науке	ја	кви	Општа	гија
			ја	науке				сти	Општа	сти
								ка	карак	ка
11.679	2.573	1.275	575	525	479	321	263	134	89	63

Рад децје читаонице 1933 год.

Онај исти недостатак нових књига који се осетио у раду читаонице одраслих читалаца осетио се у овој години и у раду с децом који су у том погледу још знатно осетљивији, јер чим виде нову књигу у изложима наших београдских књижара, они би одмах желели да је има и њихова децја библиотека О.г.Б., а кад је не може одмах добити или је уопште не добија, онда то, сасвим наравно, на њих по-разно делује. Већина деце, посетилаца децје читаонице, њене су ста-ре чланове, с њом су већ срасли и пуни су амбиције и жеља за њен развој и напредак не само ради себе већ и ради својих другова, и оних најмлађих који за њима долазе.

Све активне форме рада који су примењиване с децом у раду у прошлим двема годинама примењиване су и у овој години. На програму Часа прича нарочита је пажња посвећена историји града Београда, јер је библиотекар сад већ имао у рукама књигу из које је у главном могао црпсти потребно градиво (Илић-Агапова др. Марија, илустрована историја Београда), али се настојало да се и даље ра-^{правилног}ди на изграђивању ~~добра~~ децјег књижевног укуса на тај начин што су им приповедана дела најбољих светских децјих књижевника и књи-жевника чија су дела прерађена за децу или су се лако и на дра-матичан начин ад хок могла прерадити. Укупно је одржано 44 Мала децја села. Највише су причана дела Марк Твена, Веселиновића, Анатола Франса, Киплинга, Бандић, Гундулић, Назор, Поповић, Ромен Ролан, Ханс Еверс, Мажуранић Ивана, Андерсен, Дорчић Лујо, Валд, Кочић, Ђипико, Тол-стој, Трухелка, Тургењев, Шмидт, Нушић и Молнар. Ради илустрације и у овој је години обилно искоришћаван епидиаскоп.

Да се изађе у сусрет децјој потреби за самоактивним ра-дом 1933. заведене су Децје зидне новине које су од првог часа уређивала и издавала деца. Међу децом ваљаним читаоцима и најактивнијим сарадницима и њеним помоћницима у читавом раду треба нарочито истаћи Раденковића Драгоша, Пешића Јована, Стефановића Ђор-ђа, Никетића милана, Драгутина Јефтића, Димитријевића Милослава, Јо-вановића Јована, Илић Миомира, Петровића Душана и малу Тодоровић Би-сенију, чија се имена у главном спомињу у свим извештајима Децје библиотеке почињући од прве године њеног рада.

Годишња статистика посетилаца и прочитаних књига
Децје читаонице Библиотеке О.г.Б.у 1933.

М е с е ц	Број деце	Број прочитаних књига
Јануар	394	327
Фебруар	989	834
Март	972	799
Април	486	405
Мај	490	328
Јуни	463	333
Јули	418	295
Август	364	264
Септембар	304	198
Октобар	355	215
Новембар	250	185
Децембар	660	462
Укупно	6.145	4.645

Да се да могућност што већем броју деце да се упознају са значајним, карактером и програмом децјих села и у овој је години и то у великој читаоници одраслих читаоца приређено Децје село већег стила на ком је присуствовало око 300 деце, дечака и девојчица, почињући од III разреда основних школа до IV разреда гимназије. Од стране саме деце на овом је Селу на ванредно симпатичан начин, који је одавао интелигентног дечака, дечака који мисли и који је много читао говорио је гимназијалац, члан Децје библиотеке, Драгош Раденковић изневши кратки преглед рада ЗИДНИХ НОВИНА ДЕЧЈЕ БИБЛИОТЕКЕ О.г.Б у овој години.

Рад Музеја у 1933 години.

У раду Музеја у овој години на прво место треба истаћи колаборацију с осталим престоничним музејима, нарочито Народним музејом, који је акцију сарадње међу музејима и музеалним чиновништвом први истакао. У низу седница које су одржане у Народном музеју и музеју О.г.Б., на којима су расправљана разна питања од интереса за рад и организацију музеја, као што и питање новог музејског закона, нарочито треба истаћи интерес што су га сви чланови показали у односу према хитном питању заштите београдских старина. Нарочита презентација, коју су потписали: - Др. Влад. Р. Петковић, управник Народнoг Музеја; Зор. Симићева, кустос; Ђорђе Мано-Зиси, кустос; Др. Миодраг Грбић, кустос; Др. Јозо Петровић; Бошковић; Др. Богољуб Константиновић; Драг. М. Дробњаковић, директор; митар С. Влаховић, кустос; Петар Ж. Петровић; ми-

лан Кашанин и потписана - упућена је 21.априла Суду Општине града Београда с молбом, да Суд према члану 24 и 25 Грађевинског Закона одреди лица, која ће у споразуму с делигатима Народног, Општинског и осталих престоничких музеја Уредбом утврдити, који су делови Београда од историјског и уметничког значаја; које грађевине треба одржати; које се нове грађевине морају пројектовати уз нарочити обзир на историски карактер улице, трга, или места; на којим се грађевинама од историјског или уметничког значаја не смеју вршити никакве оправке ни промене док се за то не добије одобрење од надлежне валсти за чување старина и које се грађевине морају одржавати и у оном случају каз то њихов власник из сопствених средстава не може вршити.

Поводом ове преставке, на седници од 10. маја 1933 год. (О Бр. 7833), Суд О.г.Б. донео је решење, да се образује једна комисија, која би УТВРДИЛА шта би требало сачувати у Београду као старине уметничке или историјске вредности. У комисију су од стране Општине одређени г.г. Огњен Кузмановић, директор Техничке Дирекције и Драг. Стојадиновић, адвокат и одборник О.г.Б. Преставницима музеја постављено је, да они одреде своје чланове, како би комисија могла почети рад и поднети свој извештај.

На основу овог решења Суда које је прихваћено са највећим задовољством, преставници музеја одредили су своје чланове и то: Др. Влад. Р. Петковића, управника Н.М.; Др. Јозо Петровића, Др. Мано-Зиси, г-ђу Зору Симић, Др. Грбића, инж. Бошковића - кустоса Народног Музеја; Др. Влаховића, кустоса Етнографског Музеја; Др. Марију Илић-Агапову, управника Библиотеке и Музеја О.г.Б.; Др. Кашанина, управника Музеја Њ.К.В. Принца Павла. Прва седница овако изабране и означене Комисије одржана је под председањем Др. Влад. Р. Петковића и г. одборника Драг. Стојадиновића 26. V. 1933 год. у просторијама Библиотеке и Музеја О.г.Б. На седници су говорили г. Др. Петковић и г. одборник Стојадиновић, г. Бошковић поднео је реферат: Европско законодавство о заштити старина, Др. Марија Илић-Агапова реферат: Досадашњи рад на чувању старина у Београду. Након свестрано образложеног питања и конституисања Комисије у коју је ушао и г. Др. Кашанин, избора претседника, Драг. Стојадиновића, секретара Др. Марија Илић и арх. Бошковића - закључено је да се од почети су седници закључени Суда О.г.Б. затражи **НАДПУНА СУДСКОГ РЕШЕЊА** Од 10. маја 1933

која би ,у главном, дала правни значај одлукама изабране Комисије и која би јој од стране Општине била призната сва овлашћења која су предвиђена у чл. 24 и 25 Грађевинског закона. И предлог музејалаца и решење Суда О.г.Б. од 10.маја 1933 год. била је поздрављена као пример за којим ће сигурно повести и остали градови наше земље. Огромна је штета, да се ово питање све до краја 1933 год. није могло даље кренути. У људској нарави лежи особина, да са свог пута уклања све што стварно или привидно смета његовом развоју у било ком правцу манифестације његовог живота. Критерији за просуђивање су разнолики, као што је разнолика и култура, морално или етичко схваћање појединих људи и народа. Према оном што потиче из старине, што је наслеђе=но од предака, што је извесном скупу људи, месту, или народу било све=то, људи су с друге стране=без обзира на ком су се степену развоја налазили=показивали извесни пијетет, извесно штовање и то и у оном случају кад је одржање објеката, или просто њихово неуништавање могло значити извесну жртву у другим правцима. Два принципа људске природе, принцип "новотарења" и принцип пијетета према старини држе се и на овом пољу у ставу двеју супротних сила, теже и протутеже.

Од кад човек постоји он је стварао културна добра. Сваки такав објекат јасно оцртава степен развоја на ком се он налази, доказ је његових естетских предиспозиција, његове љубави према лепом и схваћања оног што је лепо. Да се не би уништили трагови људског стварања, у оно што ми у себи инстинктивно носимо, уноси се и мора се уносити извесни регулатив, мора се развијати смисао за чување. Да ли ће се очувати или упропастити споменици што су их створили људи који су постојали пре нас, који нас вежу за прошлост, који нам омогућују да реконструирамо слику живота у прошлости, није свеједно, није свеједно ни етички ни морално, није свеједно ни с индивидуалног ни са националног, ни општег међународног културног становишта.

Људи не живе животом момента, не живе само за себе, њихов се дух протеже на прошлост и обухвата будућност. За то и јест човечји дух вечан. Одблеск вечности улаже човек у своје дело. Кад ради закон, добар законодавац не ради само за моменат, не ради, да само њему или његовим савременицима буде боље, већ их ради имајући пред собом у исто време и перспективе далеке и велике будућности у којој ће ти закони живети као један део њега самог; под

истим психичким стимулусом ради и архитекта, уметник, сликар и скулптор, песник и книжевник. Свим овим различитим споменицима човечанство је везано, прошле генерације са садашњим, као што ће и будуће бити са садашњим и свим оним које су биле пре тога. Што је већи број дела, које је поједини народ за собом оставио, то је и његов значај већи. Свако велико дело представља залог и за садашњост и за будућност. Но не само велика дела, већ и најскромнији споменици, који нам доказују постојање извесног народа у некој одређеној епоси; који сведоче и неком његовом праву, или културном напору, све то има своју огромну вредност. Многострука и многострана вредност, која се веже за споменике прошлости, данас је већ опште призната у културном свету. То иде тако далеко, да се чак и патворе, фалсификују поједини споменици и придају им старинско обележје; да се присвајају туђи споменици и издају као своје; да народу, који је богат културним споменицима разних епоха, праштамо много штошта и признајемо му далеко већа права, нег другом који може и више вредети као извор нових интелектуалних и моралних снага, нове силе. Ову чињеницу не мења ни демократски дух наше епохе, који је само проширио основе на којим се мора радити.

Као једна од еминентних психичких појава, љубав према старини тражи извесне услове за свој развој, тражи се извесни континитет живота, извесна смиреност, која дају могућност да се проценују духовне вредности, да се осећај љубави веже за објекте. Културни споменици прошлости чувају се с једне стране у музејима, библиотекама, архивама, а с друге стране на свим местима на којим су поникли као објекти који су за та места и стварно и идејно везани. Такви споменици могу бити природни или уметнички. Нека шума, или камен за које је везана извесна традиција, извесни догађаји из прошлости; куће, црква, палата или други архитектонски или уметнички споменик који се истичу својим специјалним и општим значајем. Колико безбројно људи из свих доба и узраста годишње путује у поједине старе градове да виде оно што је тамо остало из прошлости. Културан човек не може данас замислити ни ове градове, ни свет без њихових великих споменика, које сви проматрамо и у њима остављамо један део својих осећаја. Ништа тако снажно и јако не делује као споменици

прошлости. Стари комад пергамента, који је везан за прошлост, старе књиге, вазе, статуе, ношња и остало. Док има могућности, ти се објекти морају истраживати, скупљати, како би се сачувале од пропасти и како би могли служити науци и високим одгојним циљевима.

Прирођена човекова тежња за новотарењем нигде се тако јако не испољује као у градовима, где налази нарочити ослонац у потреби ширења градова. И тако, док се иначе у земљи други споменици бавом мирно одмарају у својој осамљености, у градовима-који живе и развијају се-они су у стабилној опасности да не буду порушени и прегажени новим духом времена. У граду који живи, свакодневно се намећу најразличитији проблеми, било трасирања нових улица, или проширивања старих, подизања нових палата-паркова, насеља. Све то значи једно не-престано кретање, које може довести у опасност стару градску основу, оно што је остало из прошлости.

Београд је стари град. Он спада међу претече европских градова. У току безбројних векова, он се толико мењао, да ова његова старина данас изгледа као мит.

Питање чувања старина Београда постало је једно од важних питања одмах након новог формирања државе у XIX веку. У директор Шафарик и Кнез Михајло желели су, да стара Батал-цамија, која се дизала на месту данашњег новог Парламента, буде сачувана и да се у њој смести било Државна архива било Народни музеј, који ни до данас није добио своју зграду. Вирх, Каниц, као и наши савремени урбанисте, бивши потпретседник Општине београдске Др. М. Стојадиновић, чланови комисије за израду Генералног плана, нарочито су истицали сакрални карактер града. Огромне и непроцењиве заслуге иу у овом као и у сваком другом погледу, припадају Стефановићу-Вилковском, који је у својим историјским студијама о старом Београду нарочито истицао важност и значај појединих споменика старог Београда. Од жеља и теоријског проучавања споменика старог Београда прешло се у новије време на конкретан рад. Заузимањем потпретседника др. Стојадиновића израђен је 1931 год. у нашој Техничкој дирекцији модел града (рад арх. Штаудингера); исте године, а по налогу бив. претседника О. г. Б. инж. Милана Нешића, извршено је детаљно техничко снимање Доситејејеве велике школе, које је стручно и прецизно израдио архитекта Технич-

ке Дирекције С.г.Б.Торђе Лукић.Ми још немамо закона о заштити и чувању старина. Недостатак оваковог једног закона за сад супира чл.24 и 25 Грађевинског закона на основу ког су преставници београдских музеја поднели Суду Општине града Београда своју претставку нудећи своју сарадњу у овом важном питању. И ако досад ~~није~~ одржана само једна заједничка седница између претставника музеја и делегате С.г.Б.,свакако ће се у најскоријем времену ове седнице морати наставити, јер се ^{израда} Уредба о регулационом плану града Београда приводи крају, а она се не може, већ по самом Закону поднети Министарству на одобрење, док не буде израђена и Уредба београдским о старинама, која мора ући у ову општу уредбу о регулационом плану(§ 5/1).

Главне принове Музеја 1933 год.

И ако за Музеј у овој години није био вотиран ~~ниједан~~ нарочити кредит,као што је то било у прошлим годинама, ипак су поједине збирке музеја повећане новим објектима,и то не само објектима,који су установама покловени, већ и откупљеним објектима, чији је откуп у главном вршен на рачун партије позиције која је буџетом С.г.Б. за 1933 била предвиђена за репрезентације.

Збирка литографија приновљена је за укупно 38 ~~слика~~ слика, од којих је 29 добијено поклоном.

Збирка ^{за}фотографија приновљена је укупно 5 слика.

Збирка рукописа приновљена је рукописима следећих књижевника: г-ђе Исидоре Секулић,Матавуља,Винавера,Стојана Новаковића,Скерлића и Чирћина.

Збирка уљених слика Београд приновљена је следећим ~~сликарским~~ радовима:војновића Пеликана,Дедиње,Из околине Београда.

Збирка акварела Београда приновљена је једним акварелом г-це Чађевић и са 16 акварела Војновића Пеликана.

Збирка цртежа приновљена је радовима архитекте Штаудингера(Кула Небојша,Бастион у Горњој тврђави).

Збирка уљених слика београдских сликара приновљена је следећим радовима:- Јосић Младен,Пејзаж(537/1933);Бета Вукановић,Београд са Дунавске стране(293);Јелисавеза Петровић,Мртва природа-цвеће(294).

Збирка акварела београдских сликара приновљена је сликом Милоша Голубовића, Исус као мали у Египту (296).

Збирка уљених слика страних сликара приновљена је следећим радовима: -Салвенди Фрида, Празнично вече на селу (291); Рибари на послу (292); Узунув Д. Кожарска махала (362); Маринов Никола, Мумзе (363); Обрешков Б., Пејзаж код Белограђика (364) и марица код Пловдива (365); Петров Илија, Пољубац (366); Денев Б., Трново (367), Маша Узунова, Уметница (368); Скитник С., Пролеће (369).

Збирка скулпторских радова приновљена је једним радом нашег познатог скулптора Ђорђе Јовановића, Жртва рата (297) и поклоном плакете Клода Дебисије (40);

Збирка оружја приновљена је откупом једне гранате пронађене у Малом Мокром Лугу

Збирка Разно приновљена је за укупно 7 предмета.

За све објекте који су у овој години откупљени за Музеј, установе дугују нарочиту благодарност Суду Општине града Београда, а у првом реду надлежном члану Суда г. потпредседнику Добри Богдановићу, који је настојао и поред недостатка одређеног кредита за куповање музејских објеката, збирке повећају куповином из кредита из ког су се музејски објекти с приволом Суда набављали у ранијим годинама, кад за Музеј није била предвиђена посебна позиција.

Међу дародавцима Музеја у овој години нарочито је потребно истаћи име г-ђе Катарине Јовановића, која је 7.VI.1933 поклонила Музеју лепу збирку литографија, радова свога оца, познатог сликара Анастаса Јовановића, старог београђанина, једног од наших најстаријих сликара у чијој се драгоцености заоставштини налази много дивних радова, и то не само портрета појединих знаменитих личности из наше старије и новије историје, већ и слика и скица које приказују најзначајније и највеће моменте из историје Београда у XIX веку, као и изглед појединих типичних кућа и улица. Поред већ споменуте збирке литографија, г-ђа је накнадно поклонила две нарочито драгоцене литографије, слику Вука Караџића из младости и портре самог сликара Анастаса Јовановића, и једну интересантну литографију старог Београда. Преко г. Симе Пандуровића, шефа

Културног отсека О.г.Б.Одељак је ~~јан~~ у овој години добио рукописе ових наших књижевника:-

Благодарећи Директору Финансијске дирекције О.г.Б.г.Др.Ђулизибарећу, добијена су два драгоцене документа и то докуменат који представља Уговор између Општине вароши Београда и пуковника Константина Хранисављевића, началника Главног војног штаба Књажевства Србије, којим је Хранисављевић, под извесним интересантних условима поклонило Општини 3,000 цесарских дуката; 3 признанице, аконтација припадљености општинских часника из 1894 године. Интересантно је споменути, да се ~~у~~ у Одељењу О.г.Б. у ком се чувају старе тапије налази и једна драгоцене тапија ~~кх~~ о уступу земљишта на ком се сад налази главна општинска зграда у Узун Мирковој 1, која је раније припадала Кнезу Михајлу.

Општа табела објеката Музеја О.г.Б.у 1933.

	Дип- ломе и по веље	Фото гра- фије	Стара дела о Бео- граду	Ору- жје	Руко- писи	Раз- но	У љ е				Акварели		Укупна вреднос- т објеката	
							Бео- град	Пор- тре- ти	Раз- но	Бео- град	Раз- но	Ску- лт- урно		Уку- пно
На дан 31.XII. 1932.г.	19	100	294 294	88	8	54	36	38	61	93	68 68	35	864	1084.373
Набављено у 1933.г.	-	5	-	1	5	7	2	-	13	21	43	2	99	46.935
На дан 31.XII. 1933.г.	19	105	294	89	13	61	38	38	74	114	111	37	983	1131.308

Уљене слике Музеја О.г.Б.за 1933.

Београд	Радови београдских сликара	Радови страних сликара	Укупно
2	3	10	15

Акварели, цртежи и литографије Музеја у 1933.

<u>Акварели Цртежи</u>							Укупно
Београд Радови Београд, сликара	Радови Портрети	Београд Радови Београд, сликара	Радови Југосл. сликара	Литогра- фије			
17	1	1	4	1	2	38	64

Скулпторски радови Музеја у 1933

Бронза	Укупно
2	2

Разно у 1933.г.

Застава	Мамантов зуб	Уговор	Признанице	Укупно
1	1	1	4	7

Понуђени објекти

Међу објектима који су у овој години понуђени Музеју на откуп нарочито треба истаћи два портреа Уроша Кнежевића, који представљају: један портре Панте Чарапића у униформи арт. поручника, а други његову жену са малим дететом. Ове слике, које су понуђене на откуп за износ од дин. 35.000.-, прегледала је нарочита комисија коју су сачињавали г. Шеф Културног отсека, С. Пандуровић, академски сликар Страла и потписана. Слике су од нарочитог интереса, јер је Панта Чарапић унук славног Васе Чарапића, који је 1806 јуначки погинуо ~~Брзани~~ при ослобађењу Београда под вођем Карађорђејем. Портрет је први пут понудио Музеју на откуп г-н Милош В. Чарапић, праунук славног јунака. (Исти су портрети нуђени и касније, у идућој 1934 години. Понуду је ставио г. Раде Н. Ристић, Пашићева 6, двориште.

Објављени радови

12од 23 марта

У овој је години у броју Општинских новина објављен кратки преглед рада ~~ИХХИ~~ Одељка и то од I. I. до I. III. 1933. г.

Предлог буџета за 1934 годину

У предлогу буџета за идућу 1934 годину, у материјалном де-

ду биле су предвиђене следеће позиције:-

1/набавка књига, часописа и дневних листова.....	Дин. 200.000.
2/за канцеларијске потребе.....	" 5.000.
3/за штампање и издавање каталога.....	" 15.000.
4/корице књига.....	" 30.000.
5/осигурање Библиотеке и Музеја.....	" 15.000.
6/набавка уметничких и историјских дела.....	" 150.000.
7/уоквиривање слика.....	" 10.000.
8/огрев.....	" 10.000.
9/претплата за телефон.....	" 2.000.
10/за теренске радове.....	" 10.000.
11/ауто-библиотеку.....	" 130.000.

Детаљно образложење сваке предложене позиције налази се у предлогу буџета овог Одеља за 1934 годину. Нарочито се настојало на успеху предлога о ауто-библиотеци, која би засад заменила реонске библиотеке, а затим на одобрењу кредита за теренске радове. Предности ауто-библиотека данас су опћетинo познате. У матици се ауто-библиотека (која је у самој ствари аутобус посебне врсте, библиобус) у ком се место седишта налазе стелаже за књиге, -, снабдева књигама и онда, у извесној унапред одређеној и одређеној дане он обилази своје "станице" по разним деловима вароши. У станицама, који су унапред познате грађанству тог градског дела, она остаје извесно време тако да сви чланови градске библиотеке који станују у тим деловима вароши могу без већег труда добити нове књиге на читање и вратити већ прочитане.

Сви историци који су се бавили проучавањем прошлости старог Београда указивали су на београдско земљиште-као на његов главни архив. Заиста ма колико да поједини светски архиви, нарочито Вечки архив садржи безброј докумената који се непосредно односе на прошлост Београда, свакодневни живот доказује, да је Београдско земљиште ипак његова главна архивска ризница, јер се већ приликом сасвим случајних ископавања, рушења старих зграда и подизања темеља новим зградама пронашло толико драгоцених објеката које речито говоре о његовој историји. Систематско ископавање овог закопаног блага само се по себи намеће и то чим прије, јер се Нови Београд све више шири и све више напредује покривајући за један огроман период све оно што се под новим грађевинама и под новом трасираним улицама налази.

Стање Одељка у 1934 години
од 1. јануара до 1. јула.

Прелазећи на календарску 1934 годину у којој се у јуну завршило 5 година од оснивања ових двеју установа, ~~миш~~ потребно је барем летимично осврнути се на рад у прошлим годинама. И ако 5 година у животу и раду овакових установа не значи много и не даје могућност за постављање нарочито смелих тврдњи, ипак се на основу тог рада могу поставити извесне тврдње из којих се изводи закључак о потреби њиховог даљег развоја и напредовања. -

Полазећи од познате чињенице, да познавање и поштивање градске прошлости, највише доприноси стварању ваљаних грађана, учвршћивању њихове љубави према родном граду, да су градови с великом историјском прошлошћу дужни допринети свој удео науци - основан је половином 1929 године Музеј града Београда, чија се потреба јасно осећала већ под крај прошлог века.

Циљ музеја одмах је тачно постављен и одређен: прикупљање свих докумената, културних и историјских споменика, који било на који начин стоје у вези с историјом и прошлошћу Београда почињући од најстарије прехисторијске и келтско-римске епохе до најновијег времена. У том су циљу, поред осталог, нарочито прикупљане СЛИКЕ И ПЛАНОВИ СТАРОГ БЕОГРАДА, који приказују развој града још од најстаријих времена и омогућују да се прати његов постепени развој, архитектура, положај и место првих градских насеља, грађење, дограђивање и ново подизање старе тврђаве, која је, према извесном тумачењу и дала старо име Сингидунум (од келтске речи дунум - тврђава) и коначно који сведоче о безбројним и бесконачним ратовима, који су се били под Београдом и уништавали га из века у век; даље, ЕСНАФСКА ПИСМА, разне ПОВЕЉЕ И ДИПЛОМЕ, који омогућују, да се прати развој и изграђивање његових сталежа; ОРУЖЈЕ - Почињући од првих топовских кугли из камена, којима је 1521 под Сулејманом Величанственим освајан Београд, до најновијег оружја којим је Београд брањен у доба Светског рата; ФОТОГРАФИЈЕ СТАРОГ И НОВОГ БЕОГРАДА, ПОЈЕДИНИХ ЗНАМЕНИТИХ ЛИЧНОСТИ, стари грбови, печати, новац, рукописи и аутограми, све што се односи на БЕОГРАДСКУ ОПШТИНУ, њену прошлост, организацију и савремено стање.

Недостатак простора онемогућује да се збирке потпуно правилно распореде и формирају оделења према појединим епохама или вековима. Већином се прибегава систему периодичних изложби. За сад су главна следећа оделења:-

1/рани нови век, у ком је по броју и значају објеката највише заступљено доба турских ратова (XV-XVIII)

2/ново доба у ком је најбоље представљен XIX век, доба Васкрса

3/ Као пододелење - галерија слика Београдских уметника са галеријом слика Београда и галеријом портрета у којој главну групу слика сачињавају слике Претседника Општине града Београда слике добротвора и разних историјских личности које се везане за Београд.

Засебно постоји НАУЧНА БИБЛИОТЕКА БЕОГРАДА у којој су прикупљене све књиге, брошуре, часописи и дневни листови, рукописи појединих научника и књижевника, као и све остало што може послужити за проучавање београдске прошлости (албуми, плакати.....). У овој специјалној библиотеци, која се формирала од самог почетка, има и правих реткости међу којима су најважније старе књиге које приказују и описују Београд у доба турско-аустријских ратова.

Међу највеће драгоцености спадају од старијих:-

а/ретки примерци оружја

б/слике старих грбова

в/први планови и слике старог Београда као и стари албуми који показују почетке његовог нововеког развоја

од новијих:-

а/поједини модели и рељефи Београда и београдске тврђаве, модели и планови старих типичних кућа,

б/поједини споменици из доба ослобођења Београда под Карађорђеом и из доба коначног ослобођења под Кнезом Михајлом 1867.

Много ванредно драгоцених предмета као и читаве збирке добијени су поклоном од стране самих грађана. Међу дародавцима Музеја налазе се и следећа лица:- Велеиндустријалац Ђорђе Вајферт, Пуковник Аксентије Катић, Дивиз. генерал Стефановић, Књижевница Катарина Јовановић, Г. Рош, прох. Универзитета инж. Милан Нешић, сликарка Вета Вукановић и многи други.

У исто време кад и Музеј основана је и Библиотека Општине града Београда, 1929, по примеру јавних градских библиотека што су их градови основали почињући од XIX века, кад је, у вези са све већим приливом становништва у градове- знатно повећан и проширен задатак савремених општина на културном пољу.

Као Јавна, Библиотека служи свим слојевима грађанства: деци и одраслим, интелектуалцима и радницима, зато и њен састав књи-га има тенденцију енциклопедичности. Тако је заступљена и знанстве-на литература и лепа књижевност, а исто је тако велики број прируч-них дела, часописа и дневних листова на које је Библиотека претплаће-на. Библиотека располаже са двема читаоницама, читаоницом за одрасле и децом читаоницом. Фрегвенција Библиотеке била је ванредно висока од самог оснивања. Просечно, у сезони читања, посети Библиотеку 250 до 300 читалаца дневно. 1932 год. укупан број посетилаца износио је у читаоници одраслих и децјој читаоници ; у 1932 години посетилаца; у 1933 години посетилаца. Број уписа-них чланова до данас износи 4.500. У децјој читаоници врши се нарочито активна пропаганда добре децје књиге у коју сврху се примењују најразличитије методе рада савремених јавних библиотека, које су се у раду с нашом децом показале корисне, нарочито

- а/приређивање конкурса за најбољу књигу и најбољег читаоца
- б/часови прича и концерти.

Од већих драгоцености и једна и друга читаоница распола-же с већим бројем уметничких радова. У саставу књига нарочито место припада Комуналној библиотеци у којој су прикупљена сва главна стручна дела савремене богате урбанистичке науке: - Извештаји Интер-националног савеза градова, монографије појединих градова и сва дру-га специјална издања која су у овом погледу од интереса и значаја.

Међу дародавцима Библиотеке налази се огроман број лица и то не само одраслих већ и деце која су настојала да својим малим прилозима повећају број њених књига. Недостатак кредита у прошлој 1933 години утицао је у знатној мери на број посетилаца. Нове се књиге нису могле набавити, претплата на дневне листове и часописе није се могла обновити, па ипак је број посетилаца знатно порастао и у тој години, а исто је тако издамо много више књига на читање и у Библиотеци и ван Библиотеке. Не само појединци, који се интересују ради знанствених или због опште културних разлога, већ и омладина, деца посећивали су Музеј и под руководством децјег библиотекара с највећим интересом сваком приликом разгледали поједине предмете који говоре о прошлости Београда. На новим плановима и новим сли-кама пратили су савремени развој Београда, тражећи с наравном

~~кућни~~ нарочитим интересом своје улице и кући у којима станују. Ко је имао прилике, било у Краља Петра ул. или у садашњим њиховим просторијама, у Косовској 39, да посете ове две установе, нарочито су ботом после подне, тај је с дубоким осећајем задовољства и вером у будућност, проматрао безбројна лица деце и омладине, која су удубљена седела за столовима над својом књигом. - Времена и прилике јасно нам свима показују, да само просвећеност може помоћи да се ~~ишају~~ преброде све тешкоће, које стоје на путу.

У календарској 1934 години рађено је нарочито, као и у прошлој 1933 години на усавршавању појединих метода рада и унутарњем изграђивању једне и друге установе. Да се ознаменује трогодишњица освећења, 11. I. 1934 приређена је свечана академија, која је одржана 19 јануара 1934 у 17 часова у великој читаоници Библиотеке. И раније је свака поједина приредба установа привлачила велики број лица. Тај број на овој приредби био нарочито велик. Поред редовних чланова Библиотеке, који су, присуствујући академији и сами прослављали овај свечани догађаји у њеном животу бипо је присутно и много одраслих лица из редова наших најпознатијих интелектуалаца, књижевника, уметника, професора, а осим тога велики број страних гостију, нарочито преставника целокупног дипломатског кора који се налази у Београду. Од стране Суда О. г. Б., академији су присуствовали г. Први Потпретседник Васа Лазаревић и г. Други Потпретседник Добра Богдановић, Кмет-правник Добривоје Вујић. У име Одбора

Од стране Академије Наука присуствовао је г. Претседник Гавриловић. Прослава је започела југославенском химном коју је отпевао Радничко певачко друштво Електричне централе О. г. Б. "Никола Тесла", а затим је г. Потпретседник Богдановић говорио уводну реч у којој је с разумевањем и с љубављу изнео значај установа истичући њихов рад и потребу њиховог даљег развоја и напредовања. Потписана је одржала исцрпан реферат О ЈАВНИМ ГРАДСКИМ БИБЛИОТЕКАМА у ком су изнети и статистички подаци о раду и успеху ових двеју установа и прошлој години. Како су се поједини марљиви чланови децје библиотеке, чија се имена сусрећу у свим њеним извештајима, нарочито истакли својом активном сарадњом у раду Библиотеке, било је потребно да и ова деца-радници узму активног учешћа и на самој

прослави. У њихово је име говорио ученик IV разреда I мушке гимназије Ђорђе Стефановић износићи шта за њих децу значи њихова деčја Библиотека и упућујући молбу Београдској општини да и даље води бригу о њиховој деçјој библиотеци коју они неизмерно воле, јер осећају и схваћају што она за њих значи.

На концертном делу програма била је, први пут код нас и уопште, ~~закључена~~ рецитована песма Стевана П. Бешевчића: - Браниоциме Београда 1915 - Три светла дана, коју је с много осећања и финог патриотског уметничког разумевања рецитирала чланица Народног позоришта, г-ца Милица Бошњакковић. Након неколико песама наших познатих композитора које је отпевао г. Милан Тимотић бурно поздрављен од свих присутних, свирао је оркестар Дома за васпитање малолетника. Свечаност је завршена симболичном Молитвом занатлије Исидора Бајића коју је отпевао хор "Никола Тесла".

Рад канцеларије у 1934.
од 1 јануара до 1 јула

И у канцеларији као и у читавом унутарњем раду установа настојало се да се искористи сваки слободан час у циљу усавршавања досад примењиваних метода рада, а нарочито да се изврши преглед свих инвентара и доврши рад који је силом прилика ~~закључен~~ ради свих предмета који ~~закључен~~ малим бројем чиновника заостао из ранијих година. ~~Укључивајући~~ сачињавају имовину Вдељка Библиотеке и Музеја, прописно су заведени у одговарајући инвентарске књиге и то: -

а/ књиге, часописи и дневни листови у инвентаре Библиотеке, којих има 5 и то: за прву половину 1929 године/ од 10. IV. 1929/ један (који иде од инвентарског броја 1 до закључно инвентарског броја 2.500, који је закључен на страни 125 и има укупно 125 фолираних страна); за друго полу-гође 1929 и за 1930 годину један (који у 1929 г. иде од инвентарног броја 2.501 до укључиво инвентарског броја 4076, од стране 1 до стране 76; у 1930 од инвентарског броја 4077 до укључиво инвентарског броја 7194, од стране 76 до стране 225, закључен на стр. 225, има укупно 288 обичних, нефолираних страна); за 1931 један (који иде од инвентарског броја 7195 до укључиво инвентарског броја 9515, закључен на страни 219 и има укупно 296 обичних страна); за 1932 ~~један~~ и за прву половину 1933 један књига бр. 4 (који у 1932 год. иде од инв. броја 9516 до укључиво инв. броја 11.438 од стр. 1. до стр. 97, а у првој половини 1933 г. од бр. 11.439 до укључиво инвентарског броја 12.015 од стр. 97 до стр. 125); за другу половину 1933 и за 1934 постоји један инвентар, књига бр. 5 ~~Укључивајући~~

(који у 1933 години иде од инвентарског броја 12016 до укључиво инвентарског броја 12120 од стране 1 до стране 6) X а до 1 јула 1934 год(који иде од инвентарског броја 12121 до инвентарског броја 12.714 од стр.6 до стр.35).

б/музејске објекте у Инвентар Музеја,којих има 3 и то за 1929,1930 и 1931 један(који у 1929 години иде од инвентарског броја 1 до укључиво инвентарског броја 84, од стране 1 до стране 14; у 1930 иде од инвентарског броја 85 до инвентарског броја 211,од стране 15 до стране 34; у 1931 иде од инвентарског броја 212 до укључиво инвентарског броја 419,од стране 35 до стране 66 и има укупно 280 обичних страна); за 1932,1933 и 1934 год.два од којих један служи,књига бр.2,за инвентарисање слика а други књига бр.3 за инвентарисање свих осталих музејских објеката.- Инвентар слика за 1932 годину иде од инвентарског броја ~~286~~ 1 до бр.286,од стране 1 до стране 15, Инвентар музејских објеката иде од инвентарског броја 1 до укључиво инвентарског броја 39 од стр.1 до стр.2.; Инвентар слика за 1933 годину(који иде од инвентарског броја 287 до укључиво инвентарског броја 361,од стр.15 до стр.19),Инвентар музејских објеката за 1933 год.(који иде од инвентарског броја 40 до укључиво инвентарског броја 60,од стране 2 до стране 3); Инвентар слика ~~за~~ 1 јула 1934 године(који иде од инвентарског броја 362 до укључиво инвентарског броја 370,страна 19.

Сви инвентар овог Одељка провиђени су потписом управника Одељка Др.Марије Илић-Агапове,и потписом администратора Одељка Евгеније Пољакове.

У току је дефинитивно сређивање архиве Библиотеке и Музеја чији укупан број аката по појединим питањима износи у фасикула. Главна деоба извршена је према предметима на које се акти односе. X Група аката која се односи на Библиотеку раздељена је према следећим предметима:-

Група аката која се односи на Музеј раздељена је према следећим предметима:-

Деоба није дефинитивног карактера, јер рад око сређивања архиве још није завршен. У посебним фасцикулама биће сређени сви предмети који се односе на изложбе Библиотеке, предлоге буџета. Иначе је целокупан рад канцеларије око уписа нових чланова, вођење благајне кауције, уписа и казне текао као и у прошлој години. Новац се полаже у Општинску штедионицу, чиновник задржава "на рукама" само ограничену своту која је потребна за редовно, дневно враћање кауције

Статистика уписа чланова Библиотеке О.Г.Б. за
од 1. јануара до 1. јула 1934.

М е с е ц	Уписало се за читање				Укупно
	у Библиотеци		ван Библиотеке		
	одраслих	деце	одраслих	деце	
Јануар	32	31	26	2	91
Фебруар	72	23	39	6	140
Март	32	14	28	6	80
Април	25	6	16	2	49
Мај	16	-	16	-	32
Јуни	22	13	19	6	60
Укупно	199	87	144	22	452

./.

Статистика благајне Библиотеке С.г.Б. за 1934.г.

од 1. јануара до 1. јула.

м е с е ц	П р и м љ е н о				И з д а т о			На дан 31. VI 1934. налази се
	Упис= нине	Кауција	Казне за неур. враћање књига	Укупно	Кауција	Хит= ни из= датци	Укупно	
	дин.	дин.	дин.	п. динара	дин.	дин. п.	дин. п.	дин.
				1.733				
Јануар	204	1.300	129 -	1.233	1.240	496 50	1730 50	
Фебруар	405	2.520	127 50	3.052 50	1.290	661 -	1951	
Март	246	1.780	278 50	2.304 50	1.420	485 -	1905 -	
Април	156	1.170	142 50	1.468 50	970	136 -	1106 -	
Мај	99	890	244 -	1.233 -	1.400	353 -	1753 -	
Јуни	180	1.220	389 50	1.789 50	2.920	25 -	2945 -	28478 50
	1.290	8.880	1.311 -	11.410 11.461 -	9.240	2.156 50	11396 50	28478 50

Статистика чланова библиотеке по професијама

од 1. јануара до 1. јула 1934.

Професија	Колико чланова
Студената	149
Ученика основних школа	66
" специјалних школа	54
" сред. школа од IV. р.	47
" " до IV. р.	43
Чиновника	31
Занатлија	17
Инжињера	7
Трговаца	7
Слобод. професија	6
Адвоката	5
Лекара	4
Војника	4
Учитеља	3
Радника	3
Професора	2
Официра	2
Пензионера	1

Како су буџетом за 1933 установе биле тешко погођене, јер је кредит за набављање књига са Динара 200.000.-сведен на Дин.28.200.- а исто тако и друге позиције или сасвим брисане или предвиђене у минималном износу, ни у овој години, до данас није се могло приступити коричењу књига што спада у један од најбитнијих задатака у даљем сређивању и чувању имовине ових двеју установе. Најмање 6.000 књига које су деломично купљене неуроричене (јер укоричене уопште нису долазиле у продају), или које су употребом дотрајале-треба да буду предане на коричење. Ова огромна цифра показује у каквој се опасности те књиге налазе. Повући их из читалнице није могуће, јер су то

књиге које се највише читају.

Буџетска 1933 година још није завршена. Нови буџет за календарску 1934, који је изгласан пред Одбором ступиће сигурно на снагу за најкраће време. Из "дванаестина" а на рачун буџета за 1933 год. досад ~~у~~ Библиотеци у овој години нису откупљиване никакве књиге, једино је исплаћена претплата на часописе и дневне листове, којих укупно има (часописа, дневних листова). Од 1 јануара 1933 до 1 јула 1934 Библиотека је приновљена за укупно 1.275 инвентарских бројева. На књиге добијене поклоном отпада укупно 762 инвентарска броја.

Међу дародавцима Библиотеке у овој години налазе се следећа лица и установе: - Стеван Бешевић, књижевника, Максим Агапов, Др. В. Мишковић, Жив. Младеновић, Свет. Ковачевић, др. Свет. Стефановић, Дубица Јанковић, Милорад Тоскић, проф. Титов, Немачко посланство, Држ. Хипотекарна банка, Сенат Краљевине Југославије, Народна банка, III женска реалка, II женска реалка из Београда, I женска реалка из Београда, ~~Жикић Жикић~~, Лена Јовичић, Руски дом, Администрација Југословенчета, Уредништво Политике, Душан Алексић, Генерална дирекција државних жељезница, Уредништво "Илустроване недеље, Руска публична библиотека, Министарство иностраних послова, Народна скупштина.

Највећи број књига поклонила је у овој години Библиотека г-ца Лена Јовичић, ~~укупних 194 књиге~~ ћерка нашег познатог дипломате, поч. Александра Јовичића, и аутор нарочито запажене књиге на енглеском језику: у којој се налази и неколико ванредно успешних описа Београда и београдског живота. Поклоњене књиге показују широки интерес који је руководио код њиховог избора. Заступљена су и дела која могу интересовати само нарочито енциклопедичан дух који се за све занима и све обухвата. Укупан број књига које Библиотеци поклонила г-ца Јовичић износи

Како је већ раније спомињано књиге Библиотеке сређене су према Међународном десетичном систему (децимална класификација).

Шема класификације с ознаком броја књига по појединим групама.

<u>0 Опште оделење - 215</u>			
0	Календари, речници, алманаси	137	
02	Библиокономија	47	6 6-Примењене науке-698
08	Зборници различитог садржаја	31	6 Опште расправе у области примењених наука 22
	<u>1 Филозофија-197</u>		61 Медицина и хигијена 188
1	Филозофија стара и модерна	159	613 Сексуално питање 13
15	Психологија	27	619 Ветеринарство 1
17	Етика	11	62 Механика 21
	<u>2 Религија-151</u>		63 Агркултура 428
2	Религија	151	64 Домашинство 7
	<u>3 Социјалне науке.Право-2.122</u>		654 Пошта, телефон, радиотел. 1
30	Социологија	40	655 Издавање и штампање књига 6
31	Статистика	47	657 Књиговодство 1
32	Политика	293	67 Фабричка индустрија 3
33	Политичка економија	479	68 Занати 2
36	Кооперација	65	69 Грађевинарство 5
34	Право	195	
342	Државни поредак у раз.земљ.	31	<u>7 Уметност-346</u>
345	Општи зборници закона	320	7 Уметност 128
35	Комунална дела	125	J 7 Југословенска уметност 38
355	Војска и морнарица	23	72 Архитектура 94
36	Социјална заштита	84	77.8 Фотографија и кинематогр. 21
37	Васпитање и образовање	197	78 Музика 26
38	Трговина и транспорт	86	79 Игре, спорт 4
396	Женско питање	137	792 Позориште, драма, балет 35
	<u>4 Лингвистика-86</u>		<u>8 Литература-2120</u>
4	О језику.Граматику	78	891.7 Југословенска књижевност 866
49	Читанке	8	891.8 Руска књижевност 348
	<u>5 Тачне науке-172</u>		82 Англеска књижевност 105
1	Опште расправе у области природних наука	109	83 Немачка литература 146
51	Математика	16	84 Француска литература 289
55	Геологија	1	85 Талијанска књижевност 49
57	Биологија	3	89 Разне књижевности 112
572	Антропологија и етнографија	43	809 Историја књижевности 159
			89:05 Грчки и латински уџбеници 46
			<u>9 Историја и географија-1079</u>
			J 9 Историја 222
			J 9 Југословенска историја 332
			91 Географија и путовање 114
			93 Монографије 203
			J 93 Југословенске монографије 208

Из овог општег састава књига Библиотеке, издвојен је извештај број који сачињава посебне збирке и то :-

I.

МУЗИЧКА БИБЛИОТЕКА, која је основана још 1930 и у којој се данас налази укупно 502 музичка дела. И музикалије Библиотеке су у главном класифициране по децималном систему и то у ових једанаест главних група:

780.1	Југословенске песме	57	780	Разне мелодије	4
780.3	Руске песме и романсе	190	780.9	Мелодекламације	9
780.5	Црквене народне мелодије	1	780.2	Дечји комади	12
780.7	Опере	25	781.5	Пiano соло	159
780.8	Оперета	1	781.57	Пiano дует	35
			790.1	Игре	9

II.

НАУЧНА БИБЛИОТЕКА О БЕОГРАДУ, која се формира од самог почетка организације установа. Главни део књига ове Библиотеке сачињавају књиге које се непосредно односе на историју и развој Београда и Београдске општине и које су од значаја за проучавање његове прошлости у ком је циљу ова посебна библиотека, како је то већ раније изложено-основана. Мањи број књига отпада на књиге које спадају у нарочито драгоцену или стару издању, а које ће касније послужити за уређење посебног ~~СРПСКОГ~~ МУЗЕЈА КЊИГЕ.

Шема класификационе табеле
књига Научке библиотеке о
Београду

I - 225

Н.Б.35	Београдска Општина-Суд и Одбор, чиновничко питање, годишњи извештаји	18
Н.Б.35:31	Статистика Општине града Београда	4
Н.Б.35:336	Финансијска дирекција С.г.Б.	26
Н.Б.35:345	Закони, статuti и законски системи С.г.Б.	25
Н.Б.35:36	Правила, извештаји и споменици појединих београдских школа, хуманих и социјалних установа	99
Н.Б.35:613	Дирекција за социјално и здравствено старање/Хигијена, социјална заштита/	10
Н.Б.35:629	Дирекција трамваја и осветлења	2
Н.Б.35:69	Техничка дирекција и разни технички проблеми Београда	24
Н.Б.35:7	Албуми Београда, вођи кроз Београд, генерални план и планови Београда, адресари Београда	17

II - 75

Н.Б.75	Каталози уметничких изложба приређених у Београду	3
Н.Б.8	Књижевна дела о Београду	4
Н.Б.9-I	Историјска дела о Београду од 16-19 века	4
Н.Б.9-II	Историјска дела о Београду из 19 века	20
Н.Б.9	Савремена историјска дела о Београду	16
Н.Б.09	Ретка и нарочито значајна дела, која се односе на Београд	12
Н.Б.0-9	Разна историјска, путописна, стручна и литерарна дела од значаја за упознавање Београдске прошлости	16

III- 190

Н.Б.0	Речници	6
Н.Б.08	Прва издања наших књига	17
Н.Б.09	Ретка и нарочито значајна дела	10
Н.Б.4	Лингвистика	3
Н.Б.35	Комунална дела	3
Н.Б.345	Стари закони	7
Н.Б.Ј 9	Југословенска историја	62
Н.Б.9	Историја	20
Н.Б.09:1	Поједина луксузна издања страних књига	12
Н.Б.Ј-09:1	Поједина луксузна издања наших књига	14
Н.Б.01	Библиотеконија	13
Н.Б.05	Часописи и новине	23

Књиге децје библиотеке сређене су као и књиге Библиотеке одраслих читалаца, у главном, према децималном систему.

Шема класификационе табле књига децје библиотеке О.г.В. са ознаком броја књига по појединим групама

<u>07:0 Приручна дела-4(21)</u>	
07:0	Речници
07:03	Енциклопедије 4
<u>07:1-07:9 Уџбеници - 214</u>	
07:2	Веронаука 15
07:4	Буквари, читанке и грама- тике 68
07:5	Математика, физика, хемија 73
07:63	Пољопривредне науке 2
07:79	Игре и спорт 2
07:9	Историја 25
07:91	Географија и географ. карте 29

Лепа децја књижевност, басне, бајке, приче, романи, поезија

<u>A/ Књижевност на српско-хрватском језику-473</u>	
I-07:87	Књиге слике (за децу од 4-7 год.) 49
II-07:87	Басне и бајке (" " " 8-10 ") 127
III-07:87	Приче и авантуристички романи (" " " 10-12 ") 124
IV-07:87	Приче, поезија, романи и драме (" " преко 12 ") 173
<u>B/ Руска и остале словенске књижевности-300</u>	
I-07:88	Књиге слике (за децу од 4-7 год.) 46
II-07:88	Басне и бајке (" " " 8-12 ") 105
III-07:88	Приче, поезија и романи (" " преко 12 ") 149
<u>B/ Француска књижевност - 127</u>	
I-07:84	Књиге слике (за децу од 4-7 год.) 37
II-07:84	Басне и бајке (" " " 8-10 ") 30
III-07:84	Приче (" " " 10-12 ") 51
IV-07:84	Приче, поезија и романи (" " преко 12 ") 9
<u>Г/ Талијанска књижевност - 11</u>	
-07:85	Књиге слике (за децу од 4-7 год.) 6
II-07:85	Басне, бајке и приче (" " " 8-12 ") 1
IV-07:85	Приче и романи (" " преко 12 ") 4
<u>Д/ Енглеска књижевност- 48</u>	
I-07:82	Књиге слике (за децу од 4-7 год.) 1
IV-07:82	Приче и романи (за " " преко 12 ") 47
<u>Ђ/ Немачка књижевност - 129</u>	
I-07:83	Књиге слике (за децу од 4-7 год.) 76
II-07:83	Басне и бајке (" " " 8-10 ") 19
III-07:83	Приче и авантуристички романи (" " " 10-12 ") 37
IV-07:83	Приче, поезија и романи (" " преко 12 ") 17
<u>071 Књиге о децјој литератури- 54</u>	
Теорија децје књижевности	
Историја децје књижевности 54	
Библиографија (попис најбољих децјих књига)	

Децји часописи и дневни листови за 1934.-10
 Часописи за девојчице и дечаке од 8-12

- а/ зидне новине
- б/ Југословенче
- в/ Мали другари
- г/ Ментор
- д/ Прилози из Времена,
- е/ Политике и Правде

За девојчице и дечаке преко 12 год.

а/ Венац
б/ Дер гуте Камерад
в/ Живот и рад
г/ Скаутски гласник

Збирка пројекција за Епидиаскоп која се с успехом искористиће на сваком дејом Селу обухвата две главне групе:-

1 Филмове, који су подељени у следеће подгрупе:-

а)
б)
в)

2 Диалозитиви који су подељени у следеће подгрупе:-

а)
б)

Читаоница одраслих читалаца 1934 г.

од I. I до I. VII

Рад у читаоници одраслих од 1. јануара до краја јуна текао је без икаквог наротног прекида у раду. И ако недостатак кредита није омогућио, да се набаве нове књиге, број читалаца није опао у главном благодарени членици, да се Библиотека претплатила на све главне књижевни часописи и дневни листови, који барем деломично надомештавају потребу за новим књигама. Да се Библиотека и кроз ове две последње године могла нормално развијати, статистички резултати у њеном раду били би свакако, и у дејој читаоници и у читаоници одраслих читалаца три и четири пута већи. Извештаји оба чиновника које раде у читаоници одраслих читалаца, г-ђа Милица Алексијевић и г-ђа Н. Обрадовић, као и извештаји чиновника, г-ђи Ирини Ивановој, која је у читаоници одраслих радила све док није постављена г-ђа Обрадовић -, а која се налазила у свакодневном, непосредном контакту с читаоцима имале могућност, да на основу конкретних членица стварају суд и доносе своје опаске - јасно сведоче о потреби једној оваквој читаоници и оваквој библиотеке у Београду. Поједини читаоци и читаве групе читалаца већ рано у јутру долазе пред врата читаонице, чекају да се отвори и по пет до шест више сати седе над својим књигама. Никакав материјални издатак не би био од већ велик, кад он има да служи развијању ове урођене љубави наше омладине према књизи. Никокава пропаганда Београда

не би могла бити успешнија од пропаганде, која би сама собом вршила, кад би наша Библиотека, коју је основала и коју издржава сама Општина града Београда, могла набављати све добре и корисне књиге, које су савременим читаоцима нужне.

Годишња статистика посетилаца и прочитаних књига
читаонице одраслих читалаца Библиотеке О.г.Б. у 1934 год.
- од 1. I до 1. VII. -

Месец	Број посетилаца	Број прочитаних књига
Јануар	2.187	1.047
Фебруар	4.102	1.873
Март	4.065	1.921
Април	2.565	1.510
Мај	2.177	1.286
Јуни	2.603	1.412
Укупно	17.699	9.049

Статистика читаних књига у читаоници одраслих читалаца
Библиотеке О.г.Б. по групама у 1933.
- од 1. I до 1. VII. -

8	3	9	1	7	6	Музи	5	0	4	2
књижевност	= науке друшт.	исто= рија	филозофија	Уметност	Примене науке	калице	Тачне науке	дела општег наукакак.	Лингвистика	Религија
6.280	1.047	517	345	267	217	140	136	45	39	15

Највише читане књиге 1934 год.-од 1. I до 1. VII. -

Школска литература

Тито Дорчић,	Новак	12	пута
Ивкова слава,	С.Сремац	11	"
Нечиста крв,	Станковић	10	"
Мртви капитали,	Козарац	9	"
Коштана,	Станковић	8	"
Песме,	М.Ракић	7	"
Зона Замфирова,	С.Сремац	7	"
Целокупна дела,	Б.Атанацковић	6	"
Поп Вира и поп Спира,	С.Сремац	5	"
Целокупна дела,	Поповић	5	"
"	Јован Илић	4	"
Песме,	Б.Радичевић	4	"
Хајдук Станко,	Веселиновић	4	"
Баконя фра Брне,	Матавуљ	4	"
У часовима одмора,	С.Коровић	4	"
Вукадин,	С.Сремац	3	"
Песме,	Лукић	3	"
Вечити младожени,	Игњатовић	3	"

Литература уопште

Бела ружа,	Травен	19	пута
Васкрсење,	Толстој	15	"
Мртвачки брод,	Травен	9	"
На западу ништа ново,	Ремарк	8	"
Сама,	А.Смедлеј	7	"

Рат и мир,	Томстој	7	пута
Гладан сам,	Финк,	7	"
Ум царује,	Дурант	7	"
Један живот,	Мопасан	7	"
Др.Ароусмит,	Синклер	6	"
Увод у психоанализу,	Фројд	6	"
Стваралачка еволуција,	Бергсон	5	"
Мртве душе,	Гогољ	4	"
Вивши људи,	Горки	4	"
Жута змија,	Валас	4	"
Њуб треф,	"	4	"
Метропола,	Синклер	4	"
Исландски рибар,	П.Лоти	4	"
Благо сиере Мадре,	Травен	4	"
Повратак,	Ремарк	4	"
Јадници,	Достојевски	3	"
Атлантида,	Бенсо	3	"
Полно питање,	Форел	3	"
Како је постао Бог	Др.Еккерс	3	"
Мис Клер путује,	Синклер	3	"
Главна улица,	"	3	"
Госпођа Бовари,	Флобер	3	"
Бунтовница	Тинер	3	"
Чичо Горијо,	Балзак	3	"

Дечја читаоница 1934 год. од 1. I до 1. VII

Велику живахност у читавом раду дечје Библиотеке, како у прошлој 1933, тако и у текућој 1934 години уносиле су Дечје Зидне Новине. Чланови редакционог Одбора држали су своје седнице, који су по који пут имале и шаљиви тон, али су често и највише сличиле на праве редакционе седнице на којима се најозбилније рашавају питања листа. Нарочито су биле занимљиве оне седнице на којима су чланови одбора износили своја мишљења о новим дечјим књигама, које су се појавиле и о којима је требало донети суд у Дидним новинама, или кад су чланови Одбора излагали своја мишљења о дечој књижевности уопште, њеним недостацима и њеним dobrим странама - наравно по њиховом схватању. Тако је од нарочитог интереса била седница, која је одржана поводом дечје књиге Бранислава Нушића Јајдуги, која је изазвала ванредно занимљиву и поучну расправу на којој су деца повлачила паралелу између овог нашег познатог писца и књиге Тома Савијер, класичног дечијег писца - Марк Твена. То је заправо била једна стручна психолошка анализа, коју су давали сами дечаџи, ученици IV разреда гимназије и то таква која је заиста изненађивала.

О сваком одржаном селу дечји библиотекар подноси реферате у којима износи своја главна запажања, али исто тако води и посебни дневник у ком се из дана у дан бележи све оно што је карактеристично за рад у овој симпатичној читаоници. Местимице, белешке на ванредно дирљив начин разоткривају душе малих читача, које трепере на

сваки и најмањи подражај и реагирају на сваки догађај.

Извод из дневника децје би-
блиотекара од I.I. до I.VII.
1934 год.

16. IV. 1934.

Данас сам приметила велико сујевеље код деце. Дошла је једна већа група деце, редом су се уписивали у књигу уписа, наједном су стали, чула сам неко шаптање али ни једно од деце није хтело да приђе књизи да се упише. Кад сам запитала за узрок што се не уписују, брзо ми је било објашњено. Требао је неко да се потпише код броја 13, ал ни једно дете није хтело, одговорили су му сасвим једноставно. Несмео госпођице да се потпише, јер ће нам број 13 донети несрећу. Објаснила сам им да је то само уображене и ништа више, јер како би им један број могао донети несрећу. Најзад је један дечко пришао и потписао се, али још увек са неповерењем. Да би га сасвим уверила у погрешном схватању, казала сам му да дође сутра да ми каже каква му се то несрећа догодила, па ћемо видети да ли је томе број 13 узрок.

17. IV. 1934. Приметила сам код деце, да воле да се такмиче у брзини читања. Данас су дошла три дечака основне школе, сва тројица су затражила исту књигу. У првом моменту то ми није изгледало чудновато, пошто деца воле да читају исте књиге, али како је један примерак био издат ван, ја им предложим да један од њих узме другу књигу која је исто лепа. Наравно, да на то нису могли да пристају, и један ми од њих одмах објасни зашто им треба баш иста књига: Знате, госпођице, ми би желели да имамо исте књиге, како би били сигурни да су потпуно једнаке по величини, јер ми приређујемо утакмицу и ко први прочита, добија награду од 5 кликера. Казала сам им одмах да боље они полако читају књигу, а да добије награду онај који буде најбоље испречао књигу, пристали су одмах на тај предлог узели су књиге које су биле слободне и отишли су весело на своја места.

18. IV. 1934. Како је број деце био мали, имала сам времена да радим са књигама. Извршила сам преглед књига које се нарочито много читају, и приметила сам на неколико места означено: "Ова књига је ванредно лепа" и потпис читаоца. Запитала сам децу које је написао, зашто то је учинио, кад их је увек учим да чувају књиге, а уз то ја им увек дајем само оне књиге које им могу занимати, али малишани ми је рекао: "Да, госпођице, ви нас увек посаветујете коју књигу да узмемо, али кад је на књизи означен наш суд, онда је књига много прилачнија".

19. IV. 1934. Данашње село прошло је у најбољем реду. Деца су пажљиво слушала приче, које им причам. Нарочито сам запазила велико интересовање, једног малог љупког дечака, који ми је још на самом почетку програма казао: Госпођице молим вас само што више причајте, јер ми много волимо приче". И стварно својом напрегнутом пажњом он је и доказао ту своју велику љубав према причи.

23. IV. 1934. Велико интересовање код деце влада за народне песме, а најрадије читају песме о Краљевићу Марку. У тренутку кад су сва деца мирно читала, пришао ми је један од дечака из III основне са речима: "Г-це, молим вас дозволи те ми, да вам прочитам ову песму" то је била позната песма "Орање Краљевића Марка". Он је био одушевљен том песмом и није могао да пропусти да је мени не покаже. Кад сам га запитала хоће ли преписати ту песму, кад му се толико свиђа? Не-одговорио је живахно дечко-научићу је одмах на памет. И, стварно, после четврт сата он је песму знао на памет.

24. IV. 1934. И ако су деца најсавршенија бића, ипак и међу њима имај малих неукротивих, који желе да напакосте дру-

гима, Баш при изласку једне групе, на једном један од де-
чака примети, да му нема капе. Задржала сам сву децу да
пренађему изгубљену капу, најзад видећи да неће скоро
отити, мали кривац је признао своје дело. Да би насекирао
свог друга, он је капу сакрио иза пећи. Прекорела сам га
за његову кривцу и наравно да сам му казала да то више
не сме да се деси.

25. IV. 1934. Интересантан ми се догађај десио
данас, ушао је један од мојих читалаца са мени непознатим
дечаком: "Г-це ви сте нам увек говорили да морамо да будемо
добри и да не смемо да пакостимо другоме, а ипак је овај
мој друг данас ударио каменом једну малу просјачињу, а сад
оће да се упише у Библиотеку". Похвалила сам малог доброг
дечака, који заштити је невољне, док сам другог прекорела
за његову непажњу и казала му да може да постане члан са-
мо под условом да се поправи, обећао ми је и што је најин-
тересантније и његов тужилац је потврдио, који га је без
сумње много волео.

26. IV. 1934. Данашње село било је врло слабо по-
сећено, па ипак рад је био врло занимљив. Деца су пажљиво
слушала Малог лорда, Ф. Бирнет, који им се много допао.
Андерсен који је од увек велики децји љубимац, придобио је
њихова срца и лепом приповетком "Краљица снега". Њихово за-
довољство могло се читати на њиховим свежим и насмејаним
лицима.

30. IV. 1934. Данас је у читаоници владао потпун
ред, оно мало читаоца што је било није било расположено за
ништа више осим за књигу. Књиге су изабрали брзо и тако
исто брзо одлазили да би читали. Код таквог стања нисам
их дирала већ сам радила око сређивања каталога.

1. V. 1934. Због малог броја посетилаца имам
времена да посветим више пажње тај деци. Данас смо разго-
варали о књигама, нарочито о оним које им се највише допа-
дају. Док су мали очарани делима Буша као што су "Кира и
Спира" и "Мурга и Сула", дотле одраслији воле Робинсона,
Кожну чарапу. Нарочито сам запазила да старија деца много
воле индијанске ствари.

2. V. 1934. Имам једно ванредно симпатично дете,
сироче без оца које се налази у врло тешким материјалним
приликама, па ипак то стање му није убило његову живахно-
ст. Кад је дошао поздравио ме и није пропустио да ми одмах
саопшти свој најсрећнији дан: "Знате госпођице, ја сам врло
срећан, друг ми је поклонно своје одело које је готово но-
во, знате у њему изгледам као доктор". Кад сам га запитала
зашто баш доктор, одговорио је: да му је то једина жеља да
постане лекар, да би лечио сиромашну децу, овом дечаку је
тек 9 година.

3. V. 1934. Имам велики број деце потпуно сиромаш
не, који обично чим уђу на врата стављају питање да ли се
плаћа, најзад утешени улазе са извесним страхом унутра.
Нарочито обраћам пажњу на ову децу, која први пут улазе у
читаоницу, и који готово и незнају шта она значи, али та де-
ца брзо се привикавају и најзад идлазе у пола дванајест
на ручак у склониште, да сутра дођу као мали становници,
живахни и весели.

7. V. 1934. Приметила сам код деце извесно повере
ње према мени. Један дечак ми је пришао да ми каже у по-
веру да је сиромашан, а да би желео да постане члан, али
да ником не каже о томе. Наравно да ми је прво било да му
кажем, да није срамота бити сиромашан и да он има међу
својим друговима с којима ће се упознати, много сиромашне
деце. Кад сам га увела у читаоницу, како је била велика ње-
гова радост, кад је видео све своје другове. На једном један

од старијих чланова, дигао се са свог места и рекао ми: Г-це овај је другар сиромашан, може он добити легитимацију, наравно да су ова та деца већ имала легитимације и знала су да сиромаси не плаћају. Допала ми се ова љубав другова, док је малишан био срећан што се нашао у свом друштву.

8.V.1934. Деца сваким даном све мање посећују читаоницу, данас је нарочито било мало посетилаца. На моје питање зар су тако брзо заборавили читаоницу, добила сам одговор: "Не, нисмо је ми занемарили, само морамо више да радимо због краја школске године", уз то да би доказали да волимо читаоницу, долазићемо сваки дан кад се врши година".

9.V.1934. Данас сам већим делом провела око књига, јер читаоци који су долазили, махом су само мењали књиге и одмах одлазили. Радила сам на сређивању њихових часописа, које они много воле и са нестрпљивом очекивању сваки број. Млађи воле часописе ради слика, док старији више интересују часописи са лепим причама.

10.V.1934. Данас су ми деца изјавила да хоће да разгледају музеј, све сам пустила у музејску собу, објашњавала сам им све појединости, па ипак их је највише привлачило оружје, које су хтели барем да опипају, да се увере да је стварно. Један од дечака није пропустио да каже: "Ми смо будући ратници, који ћемо се борити за ову земљу", а при овим речима није заборавио да се исправи, да би показао сву своју величину.

14.V.1934. Данас су деца имала врло пријатно изненађење. За време док су седела мирно и читали, ушао је Милорад и унео мали гипсани рад Чукур-чесме. На једном су ова деца притрчала да виде шта је то и на моје највеће изненађење сви су они познавали догађај и страдање несретног дечака код Чукур-чесме.

15.V.1934. Занимљив је рад са децом. Читаоница, која је слабо посећена до 10 часова, најједанпут се испуњава децом из школе, сви су живахни срећни и они најбогатији и најсиромашнији. Стари читаоци доводе своје нове другове да их упишу, затим одлазе да би сутра дан дошли опет са новом групом оних који желе да уђу у овај круг деце.

16.V.1934. Број читаоца постепено расте, мали матуранти су распуштени и на њима се огледа зрак задовољства. Сви су они задовољни, једни знајући да ће бити ослобођени, други пак што су пуштени на матуру и што ће најзад убрзо доћи и крај школске године, кога тако жељно очекују сви ђаци. Читаоница најзад оживљава својим старим члановима.

22.V.1934. Данашњи ми је данж протекао и библиотекарском послу. Читаоци су били махом старији ђаци, којима је требало само дати књигу коју они изаберу, а они су се обично онда удубљавали у преживљавању оног што прочитају.

23 и 24.V.1934. Због библиотекарског испита ова два дана нисам радила са децом.

30.V.1934. Кад сам се данас појавила после дводневног одсуства, деца су ме дочекала са изванредном живахошћу. Пришла је једна девојчица која ме је запитала: "Госпођице, јесте били болесни, кад нисте долазили", кад сам им казала да сам имала само хитна посла а да нисам била болесна. Изгледало је да готово жали што нисам била болесна, јер ми је рекла: "Ми смо мислили да сте болесни, па смо хтели да вам доприсемо цвеће". Допала ми се ова недужна љубав дечице која ми сле да своју љубав могу показати само онда, ако се налазе у невољи. Овај дан сигурно нећу никад заборавити.

31.V.1934 После мало веће паузе данас сам одржа-

ла село. Седу су присуствовала млађа деца, али је било јакo занимљиво баш са њима радити. Испричала сам им "Сироче", Ј. Веселиновића и две приповетке о премудром Соломону. На моје питање која им се приповетка више допада, добила сам следећи одговор: "Док су деца били одушевљени "Соломуном", дотле су девојчице више волеле "малу сиротицу" чији је тежак и несретан живот, разнежио ове мале нежне душе.

Годишња статистика посетилаца и прочитаних књига
Дечје читаонице Библиотеке С.Г.Б. од 1. I. до 1. VII. 1934. год.

Месец	Број посетилаца	Број прочитаних књига
Јануар	213	248
Фебруар	462	392
Март	273	245
Април	202	184
Мај	205	181
Јуни	337	370
Укупно	1.692	1.620

Статистика прочитаних књига Дечје читаонице
Библиотеке С.Г.Б. од 1. I. до 1. VII. 1934. год.
по групама

Месец	I				II				III				IV				
	за децу од 4-7 г.				Од 8-10 год.				Од 10-12 г.				Прекo Уџбеници 12 год.				
Јануар	-				117				49				77				5
Фебруар	3				182				87				118				2
март	11				108				45				81				-
Април	5				60				48				71				-
Мај	6				76				48				51				-
Јуни	-				122				86				161				1
Укупно	25				665				363				559				8

Списак књига које су највише читане у Дечјој читаоници
Библиотеке С.Г.Б. од 1. јануара до 1. јула 1934. г.

Буш	Кира и Спира	48	пута
	Мурга и Суџа	47	"
	Паја и Гаја	47	"
	Издање "Нове зоре"	45	"
В. Караџић	Народне приповетке	40	"
	Хауф	29	"
Хауф	Караван	38	"
	Индијске приповетке	38	"
Дикенс	Оливер Твист	35	"
	Божих	35	"
	1001 ноћ	34	"

Кампе	Робинсон	34	пута
Твен М.	Краљевић и Просјак	33	"
"	Тома Савијер	31	"
"	Фин Хукелбери	31	"
Купер	Кожна чарапа	30	"
Мај Карло	Сва његова дела	28	"
Кестнер	Емил и детективи	20	"
Жил Верн	Црв а осуђен	12	"
"	Дунавски разбојници	11	"

Број Малих села одржаних у овој години износи 19.

Музеј
Стање Музеја О.г.Б.
од 1.1. до 1.VII.1934.

Сређивање појединих музејских збирки и правилно каталогизирање тражи много труда и времена. Тај је рад још овде у току, али ће, у главном, бити завршен ове године у колико у раду, услед непредвиђених разлога, не настане већи застој. Од свих збирки данас је највећа збирка слика и планова старог Београда. Она обухвата укупно 294 разних изгледа Београда у прошлости. Састоји се од деломично откупљених слика 30, Вајфертове збирке 264 слике.

Општа табела објеката музеја О.г.Б. од 1929 до 1.VII.1934.

	Дип- ломе и по веле	Фото граф и по веле	Стара дела о Бео граду	Ору жје	Руко писи	Раз но	Уље			Акварели			Ску лп т	укуп на обј ек та	укуп на вред ност обј ек ата
							Бео град	Пор тре ти	Раз но	Бео град	Раз но	Бео град			
Набављено у 29.г.	8	10	-	72	-	-	6	26	7	17	5	3	154	306.650	
Набављено у 1930.г.	6	19	18	-	-	-	17	-	27	17	29	8	141	309.745	
Набављено у 1931.г.	5	66	13	3	8	24	10	8	21	57	32	23	270	334.748	
Набављено у 1932.г.	-	5	263	13	-	30	3	4	6	2	2	1	329	133.230	
Набављено у 1933.г.	-	5	-	1	5	7	2	-	13	21	43	2	99	46.935	
Набављено од 1.1.- 1.VII.1934	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	
Укупно	19	105	294	89	14	61	38	38	74	114	111	38	984	1131.306	

Табеларни исказ фотографија Музеја О.г.Б.на дан 1.VII.1934

Збирка фотографија и негатива међу којима се налазе и фото-
графије и негативи свих познатих приватних збирки слика и планова
старог Београд износи укупно фотографија , негатива .

Табеларни исказ фотографија Музеја О.г.Б.на дан 1.VII.1934

Стари и савремени Београд и наши градови		Личности, чије је име и рад везан за Београд и друга значајна лица	Библиотека и Музеј О.г.Б.	Укупно
Фотографија	Негатива	Фотограф. Негатива	Фотограф. Негат.	Фотогр. Негат
685			176	

Престоница и велики градови уопште, који се обично налазе
повучени у унутар земље, и у доба најстрашнијих ратова мање страдају,
или страдају веома ретко и то у случају нарочито трагичног стања
одбране земље. - Београд се до Светског рата налазио непосредно на
граници. Прве непријатељске гранате сасуле су се на њ и на његово
мирно становништво. Свака стопа београдске земље натопљена је крвљу
његових бранилаца, нарочито положаји око Дунава, где су се водиле нај-
очајније борбе. У вези с радовима, који сад врше на том месту, често
се наилази на трагове ове гигантне борбе шачице људи против огромног
броја непријатељске војске 7.IV.1934 нађено је на месту Јалији
кости. Они су на најсвечанији начин сахрањени . Неколико
војничких успомена и две слике преда^{јући}то је Удружење бранилаца Бео-
града на чување Музеју. Прикуп^{ља}ља се појединачна дела за научну Библио-
теку Београда, овом је периоду посвећена нарочита пажња и ако се по-
једини моменти тек у најновије време постепено разрађују. У збирци
фотографија Музеја налазе се и три велике фотографије, које је по-
клонио капетан-инвалид г. Рош, а које представљају: На положај 1915.г.
(Утврђени део Савске обале од стране 10.мадр.пука 2 бат.1 чете под
командом заступника командира, пешад.потпоручника Ђорђа Роша); Рапорти
рање на положај 1915.г.; Улазак српских хероја у ров 1915 год.

Збирка уметничких слика с мотивима Београда наших савреме-
них уметника износи укупно слика. Означени алфабетским редом
поједини уметници, домаћи и страни, заступљени су овим радовима:

- 1 Андрејевић Кун Торђе, уље, разно: Мотив из Смедерева (279/32)
- 2 Арамбашин, скулпторски радови, бронза: Буђење са 6 голубова налази се пред павиљоном "Цвијете Зузорић", гипс: Буђење са 6 голубова (185/30).
- 3 Баковић Стјепан, акварели, цртежи, разно: Пројак из Солина (207/30), Православна девојка из врлике (208/30).
- 4 Балаж, акварели, цртежи, Београд: На Дунавској обали (329/31), Босанска улица у Београду (9/32/I), разно: Вађење песка на Сави (10/32/I), Плакат Дечјих Зидних Новина (324/33/I), Плакат Библиотекарског Курса (), Београдски терстраш (моно типија), (), Београдски носач (моно типија) ().
- 5 Веложански уље, разно: Са варош капији (127/30).
- 6 Бешевих Милица, акварели, цртежи, разно: Улица у Дубровнику (315/31).
- 7 Бешевих Никола, уље, Београд: Варош капија (310/31), портрети: Главинић, прет. О. Г. Б. (22/1929), разно: Улица у Чајнију (330/31), Старица (11/29), акварели, Београд: Цамија (15/29).
- 8 Бијелић, уље, портрети: Ђорђевић Владан, прет. О. Г. Б. (31/29), Петров сликар (11/1932/I), Београд: Стари Београд (125/30), Кућа Југенија Савојског (164/30).
- 9 Валдец, скулпторски радови, бронза: Доситејевић споменик (314/31), Краљ Петар кроз Албанију (284/32/I).
- 10 Варун Секрет В., уље, портрети прет. О. Г. Б.: Карабиберовић Живко (30/29), Марјановић Михајло (27/29), Пантовић Антоније (28/29), Стаменковић Никола (32/29), Терзибашин Мих. (23/29), Богиневих Михајло (29/29), Маринковић Милован (26/29), Митровић Добра (38/29).
- 11 Весељ Ј., уље, разно: Велики залив-Бока Каторска (9/29).
- 12 Видовић, уље, разно: Вече (126/30), Рибари на скверу (341/30).
- 13 Виланд В., акварели, цртежи, разно: Доломити (273/31).
- 14 Војновић-Пеликан, уље, Београд: Дедине (356/33/I), Из околине Београда (357/33/I), акварели, цртежи, Београд: Црква Св. Марка (340/33) Стари и нови Двор (341/33/I), Остаци турских дућана у новом граду (342/33/I), Карлова Капија (342/31), Рушевине Ширга (343/31), Турбе Мустафа у гор. граду (343/33), Источна капија гор. тврђаве (344/33), Стари бастион (344/31), Капија на највишој коти Беогр. тврђаве (345/33), Скадарска ул. (345/31), Карађорђева капија у гор. тврђави (346/33), Угао Симине и Позоршине ул. (346/31), Леополдинова капија на истоку гор. тврђаве (347/33), Стара кућа на Јовановој пијаци (347/31), Остаци једне од највећих тврђавских цамија (348/33), Кућа краља Петра (348/31), Трагови старог канака којим су барке улазиле (349/33), Врата бр. 10 на Беогр. тврђави (349/31), Пристанишна капија на ушћу Саве и Дунава (350/33), Воленица манастира Раковице (350/31), Чубурски поток (351/33), Дунав са куле Небојше (351/31), Мотив са Чубуре (352/33), Стара кућа испод Саборне цркве (352/31), Стара кућа у Београду (353/33), Врата бр. 9 у Беогр. тврђави (351/31), Са потока (354/33), Калемегдан за време рата (354/31), Из околине Београда (355/33), Степенице на Косачићевом венцу (355/31), Кула Небојша у води (358/31), Стара врата код цркве Св. Марка (359/31), Кафана Варош-капије и Црни коњ (361/31), Улица кнеза Лазара (361/31), Стара кућа у Јовановој улици (363/31), Кафана Вук Караџић у Скадарлији (364/31), Општинска болница у Видинској ул. (365/31), Најстарија гробница београдска (367/31), Кућа из године 1840 (368/31), Угао Балканске и Немањине ул. (406/31), Кула Небојша у Доњој тврђави (402/31) Сахат кула у горњој тврђави (401/31), Кафана три шешира у Скадарлији (400/31), Златарска улица на Варош капији (375/31) Извор Св. Петка (382/31), Средњевековна стражара у Београду тврђави (383/31), Средњевековна стражара на Сави (384/31), Карађорђева капија (385/31), Конак кнеза Милоша у Топчидеру (386/31), Угао Југ Богданове и поп Лукине ул. (387/31), Једна стара улица (Јованова), (388/31), Гурска текија у Вишњићевој ул. (389/31), Стари ресторан на углу Кр. Петра и Јованове ул. (390/31), Изглед старог гробља у год 1930 (391/31), Поглед на Сахат кулу кроз градска врата (393/31), Најстарија врата између Горње и Доње тврђаве (394/31), Ратне рушевине цркве Ружице (396/31), Најстарији амам Београдски (397/31), Амам кнеза Милоша из 1830 (398/31), Угао Милетине и Југовићева ул. (399/31), Стрелање испод цркве

- Ружице(356/31), Стара кућа на углу Дечанске и Скопљанске ул.(357/31), Врата из Турске епохе(360/31), Руска и српска црква на старом гробљу(366/31), Кућа зидаана 1830 у Поп Јевремовој ул.(405/31), Остаци старог хана у Доњој тврђави(404/31), Дворште у ул.Кр.Наталије(403/31), Бастион Ружица(395/31), Врата бр.10 у гор.тврђави(392/31), разно:Сељак са Београдске периферије(369/31), Сељак из околине Београда(370/31), Продавац лимунаде(373/31), Последња Туркиња у Београду(374/31), Просјак на Беогр. гробљу(372/31), Тип из одбране Београда(376/31), Тип из одбране Београда(Кевешова дивиз.)(377/31), Тип из одбране Београда(четници)(378/31), Цигански свирач(379/31), Арнаутин-тестера(380/31), Тип из одбране Београда (207 пук менаџки)(407/31).
- 15 Вукановић Бета, уље, портрети претсед.О.г.Б.:Вељковић Војислав(316/31), Пашин Никола(216/31), Савцић Милош(317/31), Београд:Београд са Дунавске стране(293/33), разно:Латинка(225/31), Мртва природа(87/30), акварели, цртежи:Кула Небојша(3/32), разно:Децја глава(206/30), Децја глава(), Плакат, деца као носиоци будуће културе().
- 16 Вучетић, уље, Београд-Одбрана Београда: Стража на мосту између Чукарице и Аде Циганлије(104/30), Митраљез на Ади Циг. 105/30), Убојна енглеска Ша упа са торпедима на Сави(106/30), Француски топ са терена на Топчидеру(107/30), На Торлаку-гробље палих војника при зауз.Беогр.(108/30) Чувари пруге-последња одбрана(109/30), Ровови на прузи у Доњем граду у Београду(110/30), Стражар у гор.граду(113/30), Потопљени шлепови у Сави код Београда(112/30) Радионица убојних чамаца на Чукарици за време бомбар.(111/30).
- 17 Вушковић, акварели, цртежи, Разно: Моја ћерка(319/31).
- 18 Геџан, уље, разно: У хелијси(34/29).
- 19 Глишић Д., уље, разно:Мотив са Златибора(217/31), Голубац на Дунаву(88/30).
- 20 Гојмир Антос-Кос, уље, разно:Зелено лишће(299/31).
- 21 Голубовић М., уље, Београд:Велика школа(124/30), Универзитет Доситеја Обрадовића(159/30), портрети претсед.О.г.Б.:Николајевић Светомир(25/29), разно:Мајка и дете(18/29, Соколица(89/30), акварели, цртежи:Исус као мали у Египту(296/33).
- 22 Денев Б., уље, разно:Трново(367/33)
- 23 Денић, уље, Београд: Панорама Београда(5/32).
- 24 Деспич Ива, скулпторски радови, бронза:Портре Њ.В.Краља Александра(165/30).
- Г Добровић, уље, портрети:Г-ђа ?(21/29), разно:Пијаца на Хвару(213/1931).
- 26 Добовић, акварели, цртежи:Јохан Гутенберг(288/31), Турски костими(289/32), Турски костими(290/32).
- 27 Долинар Лојзе, скулпторски радови, бронза: Аутопортре(298/31).
- 28 Зоњин Ј., акварели, цртежи, Београд:Савско пристаниште(321/31).
- 29 Зупан Фран, акварели, разно: На Лапалу(147/30).
- 30 Зупанец Аница, уље, разно: Светлице(146/30)
- 31 Ивановић Љубомир, цртежи, разно:Цамија у гор.Шехеру(97/30), Сат Кула у Јајцу(94/30), Сите(224/31).
- 32 Јама Мат, уље, разно:Небојша(145/30).
- 33 Јанковић Д., цртежи, разно:Антибес(218/31)
- 34 Јовановић Ђорђе, скулпторски радови, бронза и гипс:Жртва рата(297/33).
- 35 Јосиф Миодраг, уље, Београд: Стари Београд(166/30), разно:Пејзаж(287/3)
- 36 Камило Ружицка, уље, разно:После бербе(133/30).
- 37 Кнелер Готфрид, Еугеније Савојски(2/32).
- 38 Кокотовић Душан, цртежи, разно: Чампреси(141/30).
- 39 Kollwitz, акварели, цртежи, разно: Frau mit schlafenden Jungen / /, Selbstbildnis Graphik / /.
- 40 Кошир Ф., уље, разно:Сељанка(275/31).
- 41 Краљевић М., цртежи, разно: Пред гостином(137/30), У гостиони(136/30).
- 42 Крен Милан, цртежи, разно: Чамац(143/30)
- 43 Крижанић Пјер, цртеж, разно: Карикатура(331/31).
- 44 Кујачић О., акварели, разно: Жетелице(135/30).
- 45 Кујачић Мирко, уље, разно: Трибљење мриж(339/30).
- 46 Кумрић Ал., уље, разно: Пејзаж(144/30)

- 47 Леви Рајко, уле, Београд: Јевремова 19 (322/31)
48 Литвинов, Борис, акварели, Београд: Панорама Београда са Бановог брда (187/30), Рус на чужбине (186/30), Чесма на старом гробљу (187/30), Стари Београд-Ташмајдан пред кишом (188/30), Јутро у Београду-Варош капија (189/30), Калемегдан-Дунав у магли (190/30), разно: Гваш-Биби-ханум, гроб Тамерланове жене (163/30).
- 49 Личенски Лазар, уле, разно: Преспанско језеро (327/31), Кичево (150/30).
50 Лукић Живојин, скулпторски радови, бронза: Александар Бачвански (277/31), Милош Цветић (279/31), Тома Јовановић (278/31) Колекција дупликата минијатурних портрета (280/31), Краљ Петар I (276/31, Српски четник (132/30), 3 оригиналне камеје (281/31).
- 51 Дучев Иван, уле, разно: Цвеће (280/32/I)
52 Лучев-Радонић Станко, уле, разно: Цвеће (280/32/I)
53 Маринов, Никола, уле, разно: Мумзе (363/33/I)
54 Миливојевић М., уле, разно: Мотив из Тетова (219/31)
55 Милић Периша, уле, портрети: Аутопортрет (278/32/I), скулпторски радови: бронза: Урош Предић (172/30), Београјанка (340/31), Моја мајка (171/30).
- 56 Милићевић К., уле, разно: Београдски глумци (12/1932/I)
57 Миловановић М., уле, портрети: Главинић К. (212/1931), Давидовић Јуба (282/31), Војвода Мишић (46/29), разно: Манастир Св. Пантелејмона (128/30), Ерцег Нови (4/29), Манастир Манасија (8/29).
- 58 Миловановић Михајло, уле, Београд: Слика из одбране Београда (6/32).
59 Милојевић, уле, портрети: Хранисављевић (36/29), Давидовић Живко (7/1932/I)
- 60 Милошевић, В., акварели, Београд: Доситејева универзитет (55/29), Кућа на углу Тројанске и Јованове ул. (56/29), Солунска улица-Циганско насеље (57/29), Јованова пијаца пре реконструкције 1925 (58/29), Једна типична кућа у Ул. Стр. Бана (59/29), Циганско насеље на Кнез Михајловом венцу (60/29), Двориште на Дорћолу (61/29), Цамија у Јевремовој ул.-Барјак цамија (62/39), типична кућа у Јевремовој ул. (порушена) (63/29), Двориште куће у Јовановој пијаци (64/29); Доситејева универзитет (65/29), Фурунџиница на Варош капији, Ул. поп Лукина (66/29), Карактерна кућа на углу Позоришне и Душанове ул. (67/29), Страћара из Аврамове ул.-Дорћол (69/29),
- 61 Муановић Емануел, уле, Београд: Конак у Југ Богдановој ул. (306/31), Хумка на којој је објављен султанов хатишериф о признању Кнеж. Србије (334/31), разно: Карађорђевић споменик (333/31)
- 62 Михајловић, Ж., скулпторски радови, гипс: Тоалета (328/31)
63 Настасијевић, Ж., уле, Београд: Битољска ул. (272/31), разно: композиција (154/30)
- 64 Обрешков, В., уле, разно: Пејзаж код Белоградика (364/33/I), Марија код Пловдива (365/33/I)
- 65 Павловец Франц, уле, разно: околина Јубљане (300/31)
66 Пасколато, уле, Београд: Стари Београд из 1870. г. (229/31)
67 Пастухов Борис, уле, Београд: Сиви дан-Музеј принца Павла (10/29), Велика школа (1/29).
- 68 Петров Илија, уле, разно: Пољубац (366/33/I)
69 Петровић Јелисавета, уле, разно: Мртва природа-цвеће (294/33/I)
70 Петровић М., уле, Београд: Београд (158/30), Небојша кула (2/29), разно: Са реке Ибра (220/31), Манастирски ђак (90/30), акварели, Београд: Јеврејска мала (5/29)
- 71 Петровић Петров, уле, разно: Коњиц у Босни (162/30)
72 Поморишац Васа, уле, портрети председн. О. г. Б.: Стефановић Никола (39/29), Несторовић Ђорђе (23/29), разно: Пејзаж (96/30), Јасминка (95/30)
- 73 Поповић Бранко, уле, портрети председн. О. г. Б.: Кумануди, Коста (44/29)
74 Предић Урош, уле, портрети председн. О. г. Б.: Нешић, Милан (215/31)
75 Радовић И., уле, портрети председн. О. г. Б.: Вуловић Вел. (24/29), разно: Коњске трке (151/30)
- 76 Рајтингер, уле, Београд: Стари Калемегдан (312/31)
77 Резников Василије, уле, Београд: Варош капија (13/32/I)

- 78 Рихтер пртежи, Београд: Палата Академије Наука (114/30), Двор (115/30), Шлепови на Сави (116/30), Стара кућа у Скадарској ул. (117/30), Метрополија-Београд у XIX веку (118/30), Жељезничка пруга крај старих бедема (119/30), Стара памија (120/30), Саборна црква (121/30), Стара улица у Београду (122/30), Вече на Сави (123/30)
- 79 Салвенди Фрида, уље, разнo: Рибари на послу (292/33/1), Празнично вече на селу (291/33/1)
- 80 Секулић Здравко, уље, разнo: Композиција (153/30), Мртва природа (318/31)
- 81 Скитник С. уље, разнo: Пролете (389/33/1)
- 82 Станојевић Вељко, уље, разнo: Приморски предео (326/31), Тоалета (156/30)
- 83 Серов уље, портре: Руски Цар Никола II (83/29)
- 84 Стефановић Бора, уље, Београд: Чубурски поток (7/29), портрети претсед. О. г. Б. Б. Ђурић Алекса (227/31), разнo: Вече у луку (91/30), Рушевине (226/31), Јутро на Дунаву (12/29), Зимски дан ()
- 85 Стијовић Риста, скулпторски радови, дрво: Свети Сава (168/30), Свети Никола (169/30), Индиска играчица (214/31)
- 86 Стојановић Сретен, скулпторски радови, дрво: Свети Ђорђе (167/30), Домаћа музика (301/31)
- 87 Страла уље, Београд: Београд (160/30), разнo: Патријаршија-Пећ (282/32/1), акварели: Београд: Београд-Земун (161/30), разнo: сеоска запрега (332/31)
- 88 Танев, уље, разнo: Из старе чаршије-Карлово (85/30), Напуштена воденица-Карлово (86/30)
- 89 Тартаља Марин, уље, разнo: Акт (155/30)
- 90 Тодоровић, уље, портрети претседн. О. г. Б.: Талић Петар (33/29)
- 91 Томашевић Б. акварели, разнo: Татари-Загреб (134/30)
- 92 Трешке Маријан, акварели, разнo: Девојка са врчем (138/30)
- 93 Узунов Д., уље, разнo: Кожарска махала (362/33/1)
- 94 Узунов Маша, уље, разнo: Уметница (368/33/1)
- 95 Филаковац, уље, разнo: Стара улица (), Дете са мајмуном (274/31)
- 96 Хакман К., уље, Београд: Вазнесенска црква у ул. Милоша Великог (311/31)
- 97 Хербиг пртежи: разнo: Завештање ()
- 98 Heuzer акварели, разнo: Der Zauberer () /
- 99 Хутер Антон уље, разнo: Предео Соко-Вање (328/31), Ручак (152/30)
- 100 Чађевић Милица, акварели, Београд: Стари Београд (157/30), Мотив са Чукарице (295/33/1), разнo: Сеоски сабор у Вршцима (221/31), Маче (93/30)
- 101 Швракић Т. уље, разнo: Мост и бања-Тетово (222/31), Под кестеном Сарајево (223/31), Охридско језеро (92/30), акварели: разнo: Куршумли хан (13/29)
- 102 Шербан Миленко, уље, разнo: Сунцокрети (283/32/1), Пејзаж (149/30)
- 103 Шеремет Иво, уље, разнo: Шума (170/30)
- 104 Шобајић пртежи, разнo: Град Служ (98/30), Град Никшић (99/30), Град Никшић (100/30), Град Никшић (101/30), Град Служ (102/30), град Служ (103/30), Град Никшић (129/30), Град Улцињ (130/30), Дубровник (131/30)
- 105 Шолтен-Барон уље, Београд: Стари Београд из 1867 (228/31)

Ред. број	Презиме и име уметника	Врсте радова								Укупно		
		Уље		Акв. црт.		Скулпторски радови						
		Портрети	Београд	Београд	Разно	Београд	Разно	Типс	Бронза		Дрво	Разно
1.	Андрејевић Кун Борђе			1								1
2.	Арамбашић							1	1			2
3.	Баковић Стејпан							5				5
4.	Балаж				2							2
5.	Белојански			1								1
6.	Бешевић Милица					1						1
7.	Бешевић Никола	1	1	2		1						5
8.	Бијелић	2	2									4
9.	Валдец Руде								2			2
10.	Варун Секрет Евгеније	8										8
11.	Весел Ј.			1								1
12.	Видовић			2								2
13.	Виланда Е.					1						1
14.	Војновић-Пеликан		2			69	11					82
15.	Вукановић Бета	3	1	2		1	3					10
16.	Вучетић		10									10
17.	Вушковић						1					1
18.	Геџан			1								1
19.	Глишић Д.			2								2
20.	Гојмир Антон-Кос			1								1
21.	Голубовић М.	1	2	2			1	3				6
22.	Дабовић			2								2
23.	Денев В.			1								1
24.	Денић		1									1
25.	Деспић Иво								1			1
26.	Добровић П.	1		1								2
27.	Долинар Лојзе								1			1
28.	Зончић Ј.					1						1
29.	Зупан Фран						1					1
30.	Зупанец Аница			1								1
31.	Ивановић Љубомир						3					3
32.	Јама Мат.			1								1
33.	Јанковић Д.						1					1
34.	Јовановић Борђе								1			1
35.	Јосић Миодраг		1	1								2
36.	Јамило Ружићка			1								1
37.	Кнелер Готфрид	1										1
38.	Кокотовић Душан						1					1
39.	Колвиц						2					2
40.	Кошир Ф.			1								1
41.	Краљевић М.						2					2
42.	Крен Милан						1					1
43.	Крижанић Пјер						1					1
44.	Кујачић О.						1					1
45.	Кујачић Мирко			1								1
46.	Кумрић Ал.			1								1
47.	Леви Рајко		1									1
48.	Литвинов					6	1					7
49.	Личенски Лазар			2								2
50.	Лукић Живојин								5		4	9
51.	Лучев Иван			1								1
52.	Лучев-Радонић Станко			1								1
53.	Маринов Никола			1								1
54.	Миливојевић М.			1								1
55.	Милић Периша	1							3			4
56.	Милићевић Н.			1								1
57.	Миловановић М.	3		3								6
58.	Миловановић Михајло		1									1
59.	Милојевић	2										2
60.	Милошевић В.					15						15
61.	Михајловић Ж.								1			1
Пренос		23	22	34	95	42	2	14		4	236	

Ред. број	Презиме и име уметника	В р с т е р а д о в а								Укупно	
		Уље			Акв. црт.		Скулпторски радови				
		Пор- тре- ти	Бео- град	Раз но	Бео- град	Раз но	Гипс	Брон- за	Дрво		Раз но
	Пренето:	23	22	34	95	42	2	14	-	4	236
62.	Муановић Емануел		2	1							3
63.	Настасијевић Ж.		1	1							2
64.	Обрешков Б.		2	1							3
65.	Павловец Франц		1	1							2
66.	Пасколати		1	2							3
67.	Пастухов Борис										2
68.	Петров Илија			1							1
69.	Петровић Јелисавета			1							1
70.	Петровић М.		2	2	1						5
71.	Петровић Петров			1							1
72.	Поморишац В.			2							4
73.	Поповић Бранко	2									1
74.	Пређић Урош	1									1
75.	Радовић И.	1		1							2
76.	Рајтингер		1								2
77.	Резников Василије		1								1
78.	Рихтер				10						10
79.	Салвенди Фрида			2							2
80.	Секулић Здравко			2							2
81.	Серов	1									1
82.	Скитник С.			1							1
83.	Станојевић Вељко			2							2
84.	Стефановић Бора	1	1	4							6
85.	СТИЈОВИЋ РИСТА								3		3
86.	Стојановић Сретен										2
87.	Страла Свет.		1	1	1	1					4
88.	Танев			2							2
89.	Тартаља Марин			1							1
90.	Тодоровић	1									1
91.	Томашевић Е.					1					1
92.	Трепше Маријан					1					1
93.	Узунов Д.			1							1
94.	Узунов Маша			1							1
95.	Филаковац			2							2
96.	Хакман		1								1
97.	Хербиг					1					1
98.	Хојзер					1					1
99.	Хутер Антон			2							2
100.	Чађевић Милица				2						4
101.	Швракић Т.			3		1					4
102.	Шербан Миленко			2							2
103.	Шермет Иво			1							1
104.	Шобајић					9					9
105.	Шолтен Барон		1								1
106.											
	Укупно:	31	39	71	109	59	2	14	5	4	334

Први Библиотекарски курс
Библиотеке О.г.Б.

Одржавање библиотекарских курсева у циљу стручне наобразбе чиновника и пропаганде библиотека и библиотекарства уопште-, показало се као веома корисно. Интерес за поједина библиотекарска питања код нас је ванредно велик, нарочито међу омладине, која уопште познатује много љубави и интереса према књизи. Да се том интересу изађе у сусрет ^{у исто време} и да могућност иним чиновницима установа, који непосредно раде с омладином, да заврше стручан библиотекарски курс, отворен је 8. II. 1934. упис на ПРВИ БИБЛИОТЕКАРСКИ КУРС БИБЛИОТЕКЕ О.г.Б. чији је програм нарочито имао у виду рад у дечјој читаоници и ако је обухватао и сва остала питања савременог библиотекарства. Објава Курса изнета је у Зидним новинама (бр.), а исто тако и означен програм Курса, који се делио на теоретски и практични део и то: -

Теориски део: -

Практични део: -

1/Како су постале прве књиге и прве библиотеке	1/Набављање књига и вођење инвентара
2/На чему су се писале прве књиге	2/Уређење инвентара
3/Писци и чувари књига у средњем веку	3/Практичне вежбе у читању и састављању извода и оцела прочитани књига
4/Ко су били највећи поборници књига и библиотека у старом и средњем веку	4/Спшта организација и уређење библиотека
5/Гутенберг и проналазак штампе	5/Како да ширимо љубав према књигама и библиотекама
6/Колико се штампа књига, дневних листова и часописа у појединим земљама	6/Практично уређење приватних библиотека
7/Како су се развијале библиотеке после проналаска штампе. Највеће савремене библиотеке и број њихових књига	7/Како да изаберемо најбоље књиге за наше библиотеке
8/Постанак и развој дечјих библиотека у појединим земљама у појединим земљама	8/Приповедачки часови, конкурси за најлепшу књигу и најбољег читаоца читачки клубови, издавање "Зидних новина" и друге форме рада.
9/Градске и сеоске дечје библиотеке и библиотеке појединих дечјих и омладинских удружења	
10/Постанак дечје књижевности, дечји писци и најлепше дечје књиге, часописи и дневни листови	

Курс је трајао три месеца, од 22. II до 22. V. 1934 . Предавања су одржавана сваког петка и суботе од 4-6½ сати и то радним даном као и празником. На Курс се уписало укупно 39 слушалаца и то:

а/гимназијалаца.....	22	{ 14 муш. 8 жен. }
б/ученика разних стручних школа.....	10	
в/студената.....	5	
г/дечјих библиотекара.....	2	

Како рад у дечјим библиотекама тражи и темељито познавање дечје психологије, поред већ означеног програма из појединих библиотекарских дисциплина, одржан је и скраћени курс из дечје психологије и то:-

- 1/Развој дечје психике
- 2/Чиниоци дечјег душевног развоја.-Од чега зависи дечји душевни развој
- 3/Карактеристике појединих доба детињства
- 4/Општи појам психологије примењене у практичне сврхе.

Предавања из психологије детета одржавао је г. проф. Максим Агапов, сва друга предавања наведена у курсу др. Марија Илић-Агапова.

Међу екскурзијама, које су биле предвиђене у циљу употребе знања курсаната и зорне предоцбе, курсанти су посетили Државну штампарију, Универзитетску библиотеку, редакцију, администрацију и штампарију "Политике" и Психотехнички институт (У Криминалном институту). Благодарети нарочитој сусретљивости позваних фактора, курсанти су свуда били најлепше примљени, тако да су могли заиста да се у многом правцу користе и обогате своје знање. На месту су се упознали са практичним радом и организацијом.

На испит су се пројавили само највреднији курсанти, који су посећивали сва предавања, укупно предавања из библиотекарства, и предавања из дечје психологије.

У присуству највиших преставника наше Општине, чланова Суда г. г. Потпретседника Васе Лазаревића и Добре Богдановића, испит је одржан 25. маја 1934. г. Испитну комисију сачињавали су г. г. Потпретседници, г. проф. Агапов и потписана. Испит је био јаван. Поред осталих личности, испиту су присуствовали г-ђе Капарина Јовановић, Анђелка Иванић, Јелица Шићански, ~~и неки~~ чиновници овог Одеља, г. Лазар Динић, сарадник "Политике". ~~Имаких~~ Сви пријављени кандидати положили су испит ~~успехом~~ успехом. Сведоцбе су потписали ~~с одличним~~ сви чланови Испитне комисије. Испит су положили следећи курсанти:-

- 1/Васуровић Надежда, рођ. 7. XII. 1907 у Београду, деч. библ. Библ. О. г. Б.
- 2/Васуровић Слободанка, рођ. 14. II. 1919 у Београду, уч. I. год. Тргов. Академ.
- 3/Горбова Ирина, род. 29. VIII. 1908 у Херсону, чинов. Библиотеке О. г. Б.
- 4/Компањец Ина, рођ. 24. IX. 1913 у Харкову, студент филозофије
- 5/Пешић Јован, рођ. 8. XI. 1919 у Панчеву, учен. V. р. III. мушке гимназије
- 6/Протић Мирко, рођ. 27. IV. 1920 у Београду, учен. V. р. III. мушке гимназије
- 7/Сократова Галина, рођ. 26. X. 1918 у Ставропољу, уч. V. р. I. жен. гимн;
- 8/Тодоровић Бисенија, рођ. 21. XI. 1922 у Београду, уч. I. раз. II. же. гимназије.

Табела одржаних предавања на Библиотекарском курсу

Датум	Колико часова	Шта је предавано
23. I.	2	
24. I.	2½	
2. III.	2	
3. III.	2½	
9. III.	2	
10. III.	2½	
16. III.	2	
17. III.	2½	
23. III.	2.	
24. III.	2½	
30. III.	2.	
31. III.	2½	
2. IV.	2	
3. IV.	2½	
4. IV.	2	
13. IV.	2	
14. IV.	2½	
20. IV.	2	
21. IV.	2½	
27. IV.	2	
28. IV.	2½	
1. V.	2	
10. V.	2½	
12. V.	2½	
18. V.	2	
19. V.	2½	
26 предавања	59½ часова	

КОМУНАЛНЕ НАУКЕ

К.У.- Б-35

Београдска Општина - Суд и Одбор,
чиновничко питање, годиш. извештаји.

Б

БЕОГРАДСКА ОПШТИНА, прилика и стање
општинских послова за последњих седам
година/1919-1926. крај августа/штамп.
"Дом Краљевића Марка, Београд 1927

БЕОГРАДСКИ ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ, држав.
штампарија, Београд 1885

В

ВАЖЊЕНИ САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ
БЕОГРАДСКЕ држан 3 јуна 1888 год. изд.
Општине београд, 1893

Г

ГОДИШЊАК О.г.Б. за 1905, штамп. Дими-
тријевића, Београд 1906

Д

ДРЖАВОНИС СРБИЈЕ, државна штамп.,
Београд 1873

Б

БОРЂЕВИЋ, Др. Вл.: Београдски општин.
послови, државна штамп. Београд 1884

Ж

ЖИВАЉЕВИЋ Дим.: Београдска Општина,
штамп. "Млада Србија", Београд 1932

И

ИЗВЕШТАЈ о раду београдског варош-
ког одбора за време окупације, изд.
Управе вароши Београда 1917

Ј

ЈОВАНОВИЋ Пера: Уређење Београда,
штамп. Деситеј Обрадовић, Београд 1910

ЈОКСИМОВИЋ Др. Драгић: Уредба о по-
моћном фонду за осеобе Општине беогр.
Београд 1931

Л

ЛЕКО Др. Марко: Други извештај од-
бора Општине вароши Београда, парна
радикална штамп. Београд 1892

М

МИЛОВАНОВИЋ Аца: Општина, посвећена
г.г. Сенаторима и Посланицима Народн.
Скупштине, штамп. "Просвета", Београд
1901

МИЛОВАНОВИЋ Аца: Неколико чланака
о нашим јавним пословима, штамп. "Про-
света", Београд 1900

О

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ, извештај пред-
седника - општинскоме одбору за 1886
годину, Београд

П

ПРЕДИЋ Др. Светислав: Општинска по-
литика, штамп. "Родољуб", Београд 1922

Р

РАД БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ у 1891.г.
парна штамп. народно-радикалне стран-
ке, Београд 1892

РАЈИЋ Милан: Защо сме изгубили
београдску Општину, штамп. "Млада Срби-
ја", Београд 1923

С

СТЕВАНОВИЋ-МИЋА Милорад: Кома кон-
цесије?... Београд 1929

К.У.- Б-35:31

Статистика Општине града Београда

БУРИЋ Др. Драгиша: Попис кућа и ста-
нова у Београду од 6. новембра 1906. до
15. марта 1907. штамп. "Меркур", Београд
1912

ЈАКШИЋ Владимир: Државни спис Србије,
државна штампарија, Београд 1855

ЛАЗАРЕВИЋ Васа: Пријављивање станоз-
ништва код полицијских и општинских
власти и његов значај с нарочитим пе-
гледом на београдску полицију, штамп. Д.
Димитријевића, Београд 1908

К.У. - Б-35:336

Финансијска дирекција О.г.Б.

Б

БЕСАРАВИЋ НИКОЛА: Буџет О.г.Б. за
1924 год. штамп. "Скерлић", Београд 1924

БУЏЕТ О.г.Б. за 1882/3. год. штамп.
задруге штампар. радника, Београд 1882

БУЏЕТ: Преглед Буџета Општине вароши
Београда за 1887 г. штамп. задруге штамп
раденика, Београд 1887

БУЏЕТ О.г.Б. за 1913 год. штамп. "Св.
Саве", Београд 1913

БУЏЕТ, Нацрт буџета О.г.Б. за 1913
год. штамп. Св. Саве, Београд 1913

БУЏЕТ О.г.Б. за 1919 год. штамп.

"Деситеј Обрадовић", Београд 1919
БУЏЕТ О.г.Б. за 1921 год. штамп. Са-
вић и Комп., Београд 1921

БУЏЕТ О.г.Б. за 1922 год. штамп.

"Скерлић", Београд 1922 год.

БУЏЕТ прихода и расхода О.г.Б. за
1925 год. штамп. "Скерлић", Београд 1925

БУЏЕТ О.г.Б. за 1930 год. штамп. Је-
динство, Београд 1930

БУЏЕТ О.г.Б. за 1931 год. штамп.

"Скерлић", Београд 1931

БУЏЕТ О.г.Б. за 1932 год. штамп. Д.

Грегорића, Београд 1932

В

ВУЛОВИЋ Велислав Н.: Општински за-
јам од 60 милијона динара, изд. Општине
београдске, Београд 1909

Г

ГОДИШЊАК Општине београдске 1900-
1903

Ж

ЖИВАЉЕВИЋ и ЈОВАНОВИЋ: Извештај о
буџету Општине београдске, штамп. Св.
Саве, Београд 1910

З

ЗАВРШНИ РАЧУН ОПШТИНЕ Београдске
за 1926 год. штамп. "Јадран", Београд
1927

ЗАВРШНИ РАЧУН ОПШТИНЕ Београдске
за 1927 год. штамп. Драг. Греговића, Бео-
град 1928

ЗАВРШНИ РАЧУН ОПШТИНЕ Београдске
за 1924 год.

И

ИЗВЕШТАЈ за 1931 год. штедионица и
заложни завод О.г.Б. изд. "Просвета",
Београд 1932 год.

INFORMATIONS sur les finances et les bien de la Municipalité de Belgrade et des emprunts projetés 1925 g. imprim. "Skerlitch", Belgrade 1935 god.

II

ПОДАЦИ О ИМОВНОМ СТАЊУ БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ и пројектованим зајмовима Јули 1925 год. штамп. "Скерлић", Београд 1925
ПРЕГЛЕДИ о стању свих самоуправних прихода и расхода Краљевине С.Х.С. за 1926 год. изд. државне штамп. Београд 1927

C

СТАНЕ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ на дан 31. марта 1925, штамп. "Скерлић", Београд

СТАНЕ ОПШТИНЕ града Београда на дан 31. марта 1927 год. штамп. Драг. Грегорића, Београд 1927

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ одборских седница којима је вођена дискусија о буџету за 1932 год. изд. завод "Планета", Београд 1932

У

УРЕДБА о варској трошарини у Београду, изд. државне штампарије, Београд 1907

К.У. - Б-35:345

Закони, статут и законски системи О.г.Б.

A

АНЂЕЛОВИЋ Рађина: Упут за све исправке гласачких-бирачких спискова, штамп. "Меркур", Београд 1912

З

ЗАКОН о устөроству општина и општинских власти од 24. марта 1866 год. државна штампарија, Београд 1903

ЗАКОН о општинама од 5 јуна 1903, изд. државне штампарије, Београд 1910 г.

Ј

ЈОКСИМОВИЋ Др. Драгић: Статут трамваја и осветљења у Београду, штамп. "Привредник", Београд 1928

JUNGERTH Dr. M.: Sammlung der in dem Verordnungsblatt der K. U. K. Militärverwaltung in Serbien im Jahre 1916 und 1917 Erschienenen Verordnungen, Belgrade 1918.

K

КАЛАЈЧИЋ Дим. С.: Општина, државна штампарија, Београд 1907

M

МИЛОВАНОВИЋ Аца: Општина, државна штампарија, Београд 1901 год.

МИЛОВАНОВИЋ Аца: Општина, закон о Општинама од 1839 до 1898 године, државна штампарија, Београд 1901

O

ОДРЕДБЕ из закона о таксама о наплати такса код Општине београдске, штамп. "Скерлић", Београд 1924 год.

II

ПРАВИЛА удружења особља београдске Општине за потпомагање у болести и смрти, штамп. "Св. Саве", Београд 1922

ПРАВИЛНИК о пензионом фонду, штамп. "Скерлић", Београд 1924

ПРАВИЛНИК о издавању уверена у Општини града Београда, штамп. "Дом малолетника", Београд 1929 год.

ПРАВИЛНИК о саставу и надлежности надзорног одбора при општини београд-

ској, изабраног ради контролisanja рада из зајма од 40.000.000 динара, штамп. Св. Саве, Београд 1910 год.
II ПРАВИЛО службе за возно особље, штамп. Скерлић, Београд 1922

P

REISE Vorschriften, Verl. Gouvernment-Druckerei, Belgrade 1918.

C

СТАТУТ београдске Општине, штамп. Св. Саве, Београд 1922

СТАТУТ О.г.Б. с напоменом Др. Лазе М. Костића, изд. Библиотека О.г.Б. Београд 1929

T

зборник ТРОШАРИНЕ О.г.Б. изд. трошаринске управе града Београда 1898

У

УРЕДБА о пензионом фонду и пензионавању чиновника и осталих службеника О.г.Б. електрич. штамп. Д. Димитријевића, Београд 1896

УРЕДБА о изменама и допунама у закону о општинама, државна штампарија, Београд 1921

УРЕДБА о вођењу матица рођених и умрлих муслимана у Краљевини С.Х.С. државна штампарија, Београд 1928

УРЕДБА о помоћном фонду за особље Општине београдске, штамп. Д. Грегорића, Београд 1927

II

ЦЕНОВНИК цвећа, воћа, сеченог цвећа, земље и изгорелог ђубрета, изданака у општинском расаднику, штамп. Д. Димитријевића, Београд 1907

ЦУКИЋ М.: Грађа за закон о београд. Општини, изд. београд. општине, 1909

III

SCHÖN Dr. J.: Das Gewerbericht und einschlägige Partien aus dem Handelsrechte. К.У. - Б-35:336

Правила, извештаји и споменици пеједињих београдских школа, хуманих и социјалних установа.

Г

ГОДИШНИЦА српског народног инвалидског фонда "Свети Ђорђе", зав. "Планета", Београд 1930

ЕЛСИ Др. Инглис: Меморијал-Болница за жене и децу, изд. друштва београд. женских лекара, Београд 1929

З

ЗАЈЕДНИЦА ДОМА И ШКОЛЕ, Београд 1928

И

ИЗВЕШТАЈ о раду управе београд. инжењерске коморе у 1931 год.

ИЗВЕШТАЈ од 1 јула 1926 год. до 1. јула 1927 год. Дом малолетника.

ИЗВЕШТАЈ материнског удружења за 1925 год. штамп. "Планета", Београд 1926

ИЗВЕШТАЈ материнског удружења за 1926 год. завод "Планета", Београд.

ИЗВЕШТАЈ материнског удружења за 1927 год. завод "Планета", Београд

ИЗВЕШТАЈ материнског удружења за 1928 год. Београд.

ИЗВЕШТАЈ обласног одбора београд. области за 1928 год. штамп. "Народна Самоуправа", Београд 1928 г.

ИЗВЕШТАЈ са завршним рачуном, пос-

левником и буџетом, изд. Фонда за стварање и одржавање радничких културних, Београд 1931

ИЗВЕШТАЈ главног одбора о раду друштва за васпитање и заштиту деце у 1922 год. штамп. "Заштита", Београд 1923

ИЗВЕШТАЈ о раду друштва за васпитање и заштиту деце у 1923 год. штамп. "Заштита", Београд 1924 год.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ДРУШТВА за васпитање и заштиту деце у 1924 год. штамп. "Заштита", Београд 1925 год.

ИЗВЕШТАЈ о раду друштва за васпитање и заштиту деце у 1925 год. штамп. "Заштита", Београд 1926 год.

ИЗВЕШТАЈ одбора месне заштите деце о раду и напретку у 1926 год. штамп. Димитрије Пуљо, Земун 1927 год.

ИЗВЕШТАЈ о раду друштва за васпитање и заштиту деце у 1926 год. штамп. "Заштита", Београд 1927 год.

ИЗВЕШТАЈ о раду београд. занатлијског савеза за 1931 год. штамп. "Гундулић", Београд.

ИЗВЕШТАЈ сјединосног Комитета руског друштва Црвеног Крста, штамп. Радењковић и Брат, Београд 1922

ИЗВЕШТАЈ главног одбора друштва за подизање храма Св. Саве за 1922 год. штамп. "Наумовић", Београд 1923 год.

ИЗВЕШТАЈ о раду научних склопишта у 1925/26 год. штамп. Златибор, Београд 1926 год.

ИЗВЕШТАЈ управе београдске секције Ј. Н. У. граф. институт "Народна Мисао", Београд.

ИЗВЕШТАЈ кола српских сестара за 1924-1925 год. штамп. Капића, Београд 1926 год.

ИЗВЕШТАЈ савезних удружења за годину 1920-1921. штамп. "Заштита", Београд 1921 год.

ИЗВЕШТАЈИ управног и надзорног одбора удружења монополиских чиновника и службеника у Београду, штамп. Државне маркарнице у Београду 1931 год.

ИЗВЕШТАЈИ кола српских сестара за 1926 год. штамп. Капића, Београд 1927 г.

ЈЕВРЕЈСКО ЖЕНСКО друштво у Београду, изд. Друштва, Београд 1924 год.

МАНОЈЛОВИЋ Коста: Историјски поглед на нестанак, рад и идеје музичке школе у Београду, штамп. "Меркур", Београд 1924 год.

НАРОДНА ОДБРАНА, штамп. Давидовић, Београд 1911 год.

НАСТАВНИ план и програм школе за домаћинце, изд. државне штампарије, Београд 1920 год.

НУЦИЉСКА школа у Београду, штамп. "Млада Србија", Београд 1922 год.

ОРГАНИЗАЦИЈА феријалног савеза, изд. управног одбора феријал. савеза, Београд 1928 год.

ПАНИЋ Е. Дар: Дем материнског удружења у Београду, штамп. "Скерлић",

Београд 1925 год.
"ПОШЕПАН КАЛУЖ", хумане друштво, штамп. Грегорина, Београд 1927 год.

ПРВИ концерат југословенске херске музике, изд. народног позоришта у Београду 1926 год.

ПРВО београдске певачке друштво 1853-1928., Београд 1929

ПРАВИЛА за подизање и управљање одржавање грађачког народног дома, штамп. Главног савеза с. з. з. Београд.

ПРАВИЛА мешовитог певачког друштва "Заједница", штамп. "Привредни Преглед", Београд.

ПРАВИЛА београдске заложне банке, штамп. Срет. Ђорђевића, Београд 1932 г.

ПРАВИЛА југослов. учитељског удружења, изд. главног одбора, Београд 1931 г.

ПРАВИЛА задруге југословенских ликовних уметника, штамп. "Време", Београд.

ПРАВИЛА трговаца намештаја за град Београд, штамп. А. Петровића, Београд 1932

ПРАВИЛА удруж. перодича пегинулих и умрлих официра у рату 1912-1920 год. изд. штамп. радионице Министарства Вој. и Морнар. 1927 год. Београд

ПРАВИЛА и правилник подмлатка црвеног Крста Краљевине С. Х. С. штамп.

"Привредни преглед", Београд 1928 год.

ПРАВИЛА савеза извјадника и планички Краљевине С. Х. С. Београд 1926 год.

ПРАВИЛА друштва за васпитање и заштиту деце, штамп. "Заштита", Београд 1924

ПРАВИЛА београдског Гајрета Осман Бикић, изд. "Младе Србије", Београд

ПРАВИЛА друштва београд. женских лекара, штамп. "Миротечиви", Београд 1927

ПРАВИЛА женског покрета, штамп. "Рад" Београд 1925 год.

ПРАВИЛА народне женске заједнице Краљ. С. Х. С., штамп. "Млада Србија", Београд 1926 год.

ПРАВИЛА женске заједнице Душановац. Вождовац, штамп. "Св. Саве", Београд 1928.

ПРАВИЛА београд. женског друштва и његових подружика, штамп. "Млада Србија" Београд.

ПРАВИЛА београдске задруге за безалкохолну прераду воћа у Београду, изд. задружна трезвеначка књижица, Београд 1931 год.

ПРАВИЛА фонда занатлијског дома у Београду, штамп. "Меркур", Београд 1925 г

ПРАВИЛА Јадранске страже, штамп. "Миротечиви", Београд 1924 год.

ПРАВИЛА јеврејског друштва за помагане бедних, штамп. Капића, Београд 1923 год.

ПРАВИЛА јеврејског друштва "Милосрђе" за помагане бедних, штамп. "Меркур", Београд 1928 год.

ПРАВИЛА друштва "Краљ Дечански" за образовање и васпитање глуво-неме деце и адепте деце, штамп. "Миротечиви", Београд 1923 год.

ПРАВИЛА друштва "Кара-Ђорђе" са певачким хором за међусобне помагане у случају болести и смрти, штамп. А. Петровић, Београд.

ПРАВИЛА одбора госпођа "Кнегина Љубица.

ПРАВИЛА друштва "Краљ Дечански", изд. штамп. "Мироточиви", Београд 1924 год.

ПРАВИЛА културног и хуманог друштва Врачар, штамп. "Слога", Београд 1931 год.

ПРАВИЛА хуманог и културно-привредног друштва личана и банаваца у Београду, Београд 1931 год.

ПРАВИЛА материнског удружења, завод "Планета", Београд 1927 год.

ПРАВИЛА друштва "Одбор госпођа за заштиту слепих девојака".

Правила удружења за образовање демањца у Београду, штамп. "Мироточиви", Београд 1923 год.

ПРАВИЛА српско-јеврејског женског друштва "Добротвор", штамп. С. Хероковица, Београд 1896 год.

ПРАВИЛА хуманог друштва "Сиротинскога суза", Београд 1927 год.

ПРАВИЛА удружења трговаца стакларско-перцуларске струке у Београду, штамп. А. Петровића, Београд 1932 год.

ПРАВИЛА удружења трговаца кожом за град Београд, штамп. А. Петровића, Београд 1932 год.

ПРАВИЛА удружења трговаца моторних возила и припадајућег материјала за град Београд, штамп. А. Петровића, Београд 1932 год.

ПРАВИЛА удружења трговаца гвежђарске и техничке струке у Београду, штамп. А. Петровића, Београд 1932 год.

ПРАВИЛА и упутства за упис и уплату акција Југословенске општинарске задруге А. Д. у Београду, штамп. "Јединство", Београд 1927 год.

ПРАВИЛА друштва за уређење и улепшавање "Круноског венца", штамп. "Св. Сава" Београд 1924 год.

ПРАВИЛА удружења за унапређење Дунавског краја у Београду, штамп. "Гундулић", Београд.

ПРАВИЛА удружења царинских посредника и шедитера, штамп. А. Петровића, Београд 1932 год.

ПРАВИЛА друштва за чување народног здравља у Краљевини С. Х. С., Београд 1922.

ПРАВИЛА југословенског друштва за чување народног здравља, задатлијска штампарија, Београд 1926 год.

ПРАВИЛА за гробарске задешње цркв. школ. јевр. општине у Београду од 9. фебруара 1911 год., уметн. штамп. "Мирозреница" Београд 1911 год.

ПРАВИЛА друштва за унапређење неууређених крајева вароши Београда.

ПРАВИЛА музичке школе певачке друштине "Станковић", штамп. А. Максимовића, Београд 1923 год.

ПРАВИЛА субвенционираних музичке школе у Београду, штамп. "Призреница", Београд 1928 год.

ПРАВИЛНИК о уређењу одељена за заштиту деце и младежи и послевик државне заштите деце и младежи, издање Министарства за Социјалну политику, Београд.

ПРАВИЛНИК за полагање испита за стечарске инспекторе у Краљевини СХС, државна штампарија, Београд 1926 год.

РУССКИИ ДОМ имени Императора Николаја II, Београд 1933 год.

СПОМЕНИЦА двадесетпетгодишњице 1884-1909, друштво за улепшавање врача-ра, штамп. "Давидовић", Београд

СПОМЕНИЦА хуманог друштва "Ротква", Београд 1928 год.

СПОМЕНИЦА свечаног отварања радничких установа Општине Београдске 9. II. 1930 год.

СПОМЕНИЦА београдског певачког друштва приликом прославе педесетогодишњице 25. маја 1903 год., штамп. "Милош Велики", Београд 1903 год.

СТАТУТ београдске радничке коморе, штамп. "Туговић", Београд 1924 год.

СТАТУТ задужбине Димитрија Наумовића, штамп. "Слога", Београд 1931 год.

СТАТУТ београдског гимнастичког друштва "Сокола", државна штампарија, Београд 1895 год.

СТАТУТИ лиге претиву туберкулозе у Београду, штамп. "Млада Србија", Београд

УДРУЖЕНЕ служитеља-ца и лежача београд. основних школа у Београду, штамп. "Привредник", Београд 1931 год.

УРЕДБА стрељачког савеза Краљевине Југославије, штамп. Министарства Војске и Морнарице, Београд 1932 год.

ШКОЛА за нуђиле друштва црвеног крста Краљевине С. Х. С. у Београду, штамп. Грегорића, Београд 1927 год.

ШКОЛСКЕ Поликлинике у Београду од 1924-1926 год., изд. школска поликлиника, Београд 1926 год.

ШТАТТИ јеврејског женског друштва "Добротвор", Београд.

К. У. - В-35:613

Дирекција за социјалну и здравствено старане /хигијена, социјална заштита/ ВЕНЧАНА, рађане и умиране у Београду у 1927 год., штамп. "Туговић", Београд 1929 год.

ГРУПИЈЕ Борбе: Социјална политика у Општини Београдској, штамп. "Раденковић" Београд 1928 год.

ЗДРАВЉЕ и социјална помоћ у Београду за 1929 год., штамп. "Јединство", Београд 1930 год.

КОНЕВИЋ; Др. Д.: О туберкулози Београда, изд. Министарство Народног Здравља, Београд 1922 год.

КРЕКИЋ Вогдан: Станбене питање, штамп. "Змај Језа", Београд 1932 год.

КУЈУНИЋ Др. В.: Престигуција у Београду и обавезна прехрана полних белести, државна штамп. Београд 1905 год.

ЛАЗАРЕВИЋ Васа: Социјалне старане у Београдској Општини, штамп. "Дем", Београд 1927 год.

ПРАВИЛНИК за дезинфекцију, издање Општине београдске, Београд 1895 год.

РАМЗИН Др. Серије: Београдске перкарнице у светлости хигијена, изд. Библиотеке О. г. в., Београд 1931 год.

РАД Санитетског одељена и санитетских установа у 1928 год., штамп. "Јединство", Београд 1930 год.

К.У. - Б-35:629

Дирекција Трамваја и осветљења

ЖИВКОВИЋ Петар: Модерно осветљење, електрична штамарија, Београд 1902.

ТРАМВАЈИ и осветљење града Београда 1892-1932, штамп. "Глобус", Београд.

К.У. - Б-35:69

Техничка дирекција и разни технички проблеми Београда

БЕОГРАДСКИ водовед, извештај наречитог повереништва, одређеног повећем настајања воде у новом београдском водоведу у Јулу месецу 1894 год., издање Општине београдске 1895.

И

ИЗВЕШТАЈ комисије за утврђивања стања Општине Београдске на дан 18. фебруара 1929 год., штамп. "Јединство", Београд 1929 год.

ИЗВЕШТАЈ техничко-финансијске комисије, Београд 1890 год.

ИЗВЕШТАЈ одбору Општине београдске о квалитету воде за будући варошки водовед, изд. Општине београдске 1889 г.

К

КЕЈ и канализација Београда, извештај и мишљење стручњака, од 5/17 априла 1895 г. о плановима за кеј и канализацију Београда, изд. Општине београдске 1895 год.

Л

ЛЕКО Димитрије: У лету кроз Београд.

ЛЕКО Др. Марко: О води у новом београдском водоведу, државна штамарија, Београд 1894 год.

ЛУЧИЋ Веселин, инж.: О уређењу Београда, неколико напомена у вези са предстојећим општинским радовима, штамп. Драг. Грегорића, Београд 1927 год.

М

МАКСИМОВИЋ Бранко: Урбанистичке законодавство, штамп. "Природник", Београд 1931 год.

О

ОБРАДОВИЋ Јев.: Катастар Београда
ОБРАДОВИЋ Јев.: За решење катастра Београда, права истина о Катастру Београда. Како треба радити, граф. уметн. зап. "Планета", Београд 1928 год.

П

ПРАВИЛА за везивање новега водовода са зградама у Београду и издавање воде из истог водовода, изд. Општине београдске 1892 год.

ПРАВИЛНИК по коме ће се израђивати регулациони и нивоелациони планови за вароши и варошице, Београд 1925 год.

ПРАВИЛНИК о спајању имања са уличним каналима и о извршеној канализацији имања у Београду, штамп. Димитријевића, Београд 1910 год.

ПРАВИЛНИК за инсталацију водоведа по кућама у Београду, издање Општине београдске, 1892 год.

ПРЕДЛОГ о калдармисању Београда, штамп. "Меркур", Београд 1911 год.

ПРЕХОДНИ радови за водовед вароши Београда, издање Општине београдске 1890 год.

ПРЕХОДНИ радови за грађење кеја и пристаништа у Београду, издање Општине београдске 1906 год.

С

СПОР између Општине града Београда и Министарства грађевина повећем лицитације канализационих радова, издање Општине београдске 1907 год.

СТАМЕНКОВИЋ Никола: Прилог за решење питања о подизању антрепеа у Београду, штамп. И. Буричић, Београд 1895 г.
СТОЈАДИНОВИЋ Др. М.: Урбанизам наших дана, изопаченост београд. система, штамп. "Чуцовић", Београд 1926 год.

Т

ТАНАЗОВИЋ Б. М. арх.: Уређење Београда, штамп. "Правда", Београд 1919 год.

Ђ

ЂУРЧИЋ Стеван: Подизање антрепеа у Београду, државна штамарија, Београд 1884.

К.У. - Б-35:7

Албуми Београда, вођи кроз Београд, генерални план и планови, адресари Београда.

Б

БЕОГРАД, вођић кроз југословенску престоницу, Београд 1931 год.

БЕОГРАД, изд. Јес. Чаклевића, Загреб 1922 год.

В

ВОЂА кроз Београд, Београд 1926 г.

Г

ГРАД Београд 1894 год.

И

ИЗВЕШТАЈ о Генералном плану за град Београд, који је израдила Комисија састављена решењем Одбора и Суда Општине београдске од 29 маја 1922 год., штамп. "Скерлић", Београд 1923 год.

К

CONCOURS ouvert dans le but de dresser un plan général pour la reorganisation et l'agrandissement de la ville de Belgrade, impr. "Sv. Sava", Belgrade 1921.

КРОЗ БЕОГРАД, Београд 1931 год.

КУШАКОВИЋ Ник. Лук. План Београда.

М

МИЛОВАНОВИЋ Др. Душан: Вођа кроз Београд, Београд 1928 год.

О

ОБРАДОВИЋ Срет. Ил.: Илустрациони вођа по Београду, престоници Краљевине Србије и по околини, штамп. "Деситеј Обрадовић", Београд 1908 год.

П

ПЛАН града Београда.

ПРОГРАМ стечаја за израду генералног плана о уређењу и проширењу Београда, штамп. "Св. Сава", Београд 1921 год

С

СУВОРИН А.: Све Београд, адресне информационе књига за Београд, Земун и Тепчидер, изд. књ. "Гуска Мисао", Београд.

СУЧИЋ Ст.: Нови план града Београда у

УВЕС МАГНА

о УРЕЂЕЊУ Београда, извештај Комисије, одређене од стране Одбора Општине града Београда, штамп. "Правда", Београд 1920 год.

Ц

ЦЕО Београд.

К.У. - Б:75

Каталози уметн. изложба приређен. у Беог.

ИЗЛОЖБА Друштва српских уметника

"Лада, Београд 1933 год.

КАТАЛОГ седме изложбе уметн. групе "Иблик", Београд 1932 год.

КАТАЛОГ изложбе савремене британске уметности у Београду у уметничком павилјону, 3-28. III 1929 год.

К.У. - В:8

Књижевна дела о Београду
BEOGRAD, capitale de la Yougoslavie
Revue des Balkans, Paris.

ЗАПИСИ старог београђанина, изд. Б. Цервић, Београд 1925 год.

ПОПОВИЋ Јован: Београд некад и сад, изд. књижаре Напредак, Панчево.

СТОЈАДИНОВИЋ Др. М.: Једна шетња по београдском граду, Београд 1931 год.

К.У. - В:9-I

Историјска дела о Београду од 16-19 века.

KONN WILHELM: Beschreibung der Haupt- und Residenzstadt Belgrad, Buchdruckerei J. Kamart, Semlin 1894.

ОДЛОМЦИ из историје Београда, изд. Чупићеве задужбине, Београд.

ПАНТЛИЈА Др. Душан: Београдски пашалук после Свиштовског мира 1791-1794, изд. Срп. Краљ. академије, Београд 1927 год.

РАДОНИЋ Јован: Путовање Евлије Челебије по српским и хрватским земљама, изд. Чупићеве задужбине, Београд 1910 год.

К.У. - В:9-II

Историјска дела о Београду из XIX века

Б

БЕОГРАД, историја и опис београдске тврђаве и њених знаменитости, електрич. штамп. "Просвета", Београд 1904.

БОМБАРДАЊЕ Београда 1862 год., држ. штамп. Београд 1872 год.

И

ИЗВЕШТАЈ Српске цртачке и сликарске школе у Београду за 1902-3 год. е. лтрич. штамп. Београд 1903

Ј

ЈОАННОВИЋ П.: Историја најважниј догађаја у Србији од год. 1459 до 19/20 Септ. 1813 год. печатано писмен: Јоанна Каулицки, Нови Сад 1847

ЈОВАНОВИЋ Г.: Полазак кнеза Српског Милоша Обреновића I у Цариград, штамп. Николе Стефановића, Београд 1866

М

МИЛИЋЕВИЋ Б.: Цртежи за ранију слику српске престонице, изд. Чупићеве задужбине, Београд 1903 год.

МИЛИЋЕВИЋ М.Б.: Кнежевина Србија, државна штампарија, Београд 1876 год.

МИЛИЋЕВИЋ М.Б.: Карађорђе у говору и у твору, изд. чупићеве задужбине, Београд 1904 год.

МИШКОВИЋ Јов., ћен.: Београд и околина поводом стогодишнице освојена, изд. уредн. Ратника, Београд 1906 год.

Н

НОВАКОВИЋ Стојан: Константин Константиновић Родофинкин, биографске белешке, изд. Чупићеве задужбине, Београд 1908 год.

И

ПАНТЛИЈА Др. Душан: Погибија Риге

из Фере, изд. Друштво Св. Саве, Београд 1931 год.

ПЕТРОВИЋ М.С.: Београд пре сто година, изд. "Народна Мисао", Београд 1930 год.

ПИРХ Ото Дубислав Плем.: Путовање по Србији у год. 1829 год., изд. Академија Наука, Београд 1899 год.

ПРОТИВ КОСТА, ћен.: Ратни догађаји из првог устанка под Карађорђеом Петровићем 1804-1813 год., изд. Чупићеве задужбине, Београд.

Р

РИСТИЋ Јов.: После бомбардовања Београда, државна штампарија, Београд 1881 год. xxx

С

СРБИЈА по бомбардовању Београда, државна штампарија, Београд 1862 год.

СТЕФАНОВИЋ ВИЛОВСКИ Тодор: Стари Београд, постанак и развитак српске вароши и културне и друштвене прилике у њему (1820-1850), штамп. "Давидовић", Београд 1911 год.

СТЕФАНОВИЋ Јован, Витез од Вилова: Из живота едног Ц.К. официра аустријско-српског военог хора у години 1848. и 1849., књигопеч. Сопрона, Земун 1863 год.

К.У. - В:9

Савремена историјска дела о Београду

АГОНИЈА Београда у светском рату, изд. групе живих бранилаца, Београд.

БЕОГРАД у прошлости и садашњости, поводом 500-годишнице смрти деспота Стевана, штамп. "Туцовић", Београд 1927

ВУЈЕВИЋ Павле: Београд-Сарајево, опис пута III конгреса словенских географа и етнографа у Краљевини Југославији, штамп. "Давидовић", Београд 1930 год.

ГРАЂА за историју српског народн. поворшта у Београду, изд. Чупићеве задужбине, Београд 1884.

ДАЧИЋ М.С.: Београд у служби туђину, изд. уредн. "Народних Новина", Београд 1907 год.

БОРЂЕВИЋ В. и Стојановић М. Сећање на Болије, изд. Београд 1930 год.

ЈОВАНОВИЋ Драг.: Београд у историјским и статистичким подацима, изд. "Народна Мисао", Београд 1926 год.

КОСТИЋ Драг.: Где је била Небојша?, изд. завода "Планета", Београд 1931 г.

ЈАЗАРСКИ Мил. Д.: Борбе око Београда 1915 год., један прилог историји наших ратова, изд. књ. Г. Кона, Београд 1922 год.

МИЛИЊКОВИЋ Владислав: Економска историја Београда, изд. Мирко Дрбац, Београд 1932 год.

ПЕТРОВИЋ Михаило: Како је постао Београд, штамп. "Планета", Београд 1931
KODA KODA, Serbisches Tagebuch, Verl. Ullstein und Co, Berlin 1918.

SOFIJA, Belgrado: Milano.
STANOLEWITZ G.M.: Le bombardement de l'Université de Belgrade, M. vermot, Paris 1915.

УСПОМЕНЕ на свечаности у Београду на дан заузећа Скадра 10. априла 1913 год., штамп. "Пулјемонт", Београд 1914 г.

ШЛАНГ Игњат: Јевреји у Београду, штамп. Карића, Београд 1926 год.

К.У. - Б:09

Ретка и нарочита значајна дела, која се односи на Београд.

BESCHREIBUNG des Königreiches Slavonien und des Herzogthumes Syrmien, Leipzig 1778.

BOLLSTRENDIGE Geschichte von der Belagerung und Einnahme der Festung Belgrad, 1789

von KAUSLER F.: Das Leben des Prinzen Eugen von Savoyen, Freiburg im Breisgau 1838. Band I, II

КОНСТАНТИН Философ: Живот Стевана Лазаревића Деспота српског, држ. штамп. Београд 1875 год.

LEBEN Des Kaiserlichen Generals u. Berühmten Ingenieurs Baron Doyat von Morez, 1757.

НЕНАДОВИЋ Константин: Живот и дела великог Ђерђа Петровића Кара-Ђерђа, штампарија Јована Вернаја, Беч 1883 год.

ORATIO Bartholomei Arnolphini Lucen Protonotarii Apostolici habita in publico consistorio ad Adrianum, VI. Pont. Max. pro obedientia reipublicae Lucen.

СРЕТЕН Л. П.: Путевање по новој Србији, изд. књ. Браће Поповића, Нови Сад 1884 год. 12 свезака

STEFANOVIC-VILOVSKY Theodor Ritter Belgrad unter der Regierung Kaiser Karls VI. 1717-1739, Adolf Holzhausen Verlag, Wien 1908.

STEFANOVIC-VILOVSKY Theodor Ritter. Belgrad Während des Krieges Österreichs und Russlands gegen die Pforte 1788-1792, Adolf Holzhausen, Wien 1908.

VORFALL des Kriegs zwischen den beyden hohen Alliirten Kaiserlichen Höfen und der hohen Pforte, Bey Jacob Friedrich Neumann, Zittau.

CERTISSIMA relazione della battaglia formidabile data del Sereniss. Principe Lvigidibaden, in Napoli 1882.

К.У. - Б-0-9

Разна историјска, путописна, стручна и литерарна дела од значаја за упућивање београдске прошлости.

Жак Б. С.: Владановштина - Црна Бањавина, изд. Савића и Ко., Београд 1901г.

BRANN Wiesbaden Karl: Eine Türkische Reise, Band I - Die Donau, Serbien, Rumänien, Band II, III - Fragmente aus der Türkei, Verl. von August Auerbach, Stuttgart 1876.

ВАСИЋ Милеје: Преисториска Вихча I. држав. штамп. Београд 1929 год.

ENDERS Franz Karl: Grosse Feldherren, vom Alterum bis zum Tode Gustav Adolfs, Verl. von Teubner, Leipzig 1919.

ENDERS Franz Karl: Grosse Feldherren, von Tuernne bis Hindenburg, Verl. von Teubner, Leipzig 1919.

von LAHARTINE: Geschichte der Türkei, Verl. von J. B. Wallischaussner, Wien 1854. Band I-VIII.

МАКОШИЋ МИЛЕНКО: Милеш Обреновић, војвода руднички, истор. драма у 5 раздела. држав. штамп. Београд 1868

МИЛОЈЕВИЋ АНД. Ј.: За стајбицу, изд. уредн. Ратника, Београд 1904 год.

MONARCHIE Parcel: De Paris à Constantinople, ed. librairie Hachette, Paris 1914.

POULINS Anédés: L'Université française et la jeunesse serbe, G. Van et C-ie Bruxelles et Paris.

ПАНЧИЋ Др. Јосиф: Флора у школи Београдској по аналитичној системи, држав. штамп. Београд 1878 год!

PHILIP Otto Dr. phil. h. c.: Abriss der Burgenkunde, Vereinigung wissenschaftlicher Verleger Walter de Gruyter, Berlin 1922.

REULEAUX: Die Geschichtliche Entwicklung des Befestigungswesens von Aufkommen der Pulvergeschütze bis zur Neuzeit, Gösschen'sche Verlagshandlung, Leipzig 1912.

SANDOS Flora: Engleskinja u srpskoj vojsci, Solun 1917.

SEKALE, Pilića - Значајне, descriptif des Chamins de fer, ed. à Paris 1919.

ХЕМИМ БАША, или догађаји Бузепи Антонелије, дјектора у Турској служби, држ. штамп. Београд 1866 год.

К.У. - 0

Р е ч и ц и

BOGADSK P. A.: New english-croatian and Croatian-English Dictionary, ed. F. Bogadek, Pennsylvania 1926.

КАРАШИЋ Вук Стефановић: Српски рјечник, истолковао немачким и латинским ријечима, Беч 1818 год.

КАРАШИЋ Вук Стеф.: Српски рјечник истумачен немачким и латинским ријечима, штамп. Јерменскога манастира, Беч 1852 год.

КАРАШИЋ Вук Стеф.: Српски рјечник истумачен немачким и латинским ријечима, штамп. Краљевине Србије, Београд 1898 год.

ПОПОВИЋ Ђерђе: Турске и друге источанске речи, држав. штамп. Београд 1884.

К.У. - 08

Прва издање наших књига.

БРАНКОВИЋ Аврам: Преглед и лгтецислене означке у царству историје свемирне, од почетка света до данас, писмени Краљ. Университета Пештанског, Будим 1828

ВАСОЈЕВИЋ Александар: Землеписанје старега свѣта по Анвилу и Гетрџ Книгџен. I. К. Септрена, Земун 1854 год.

ВУЛИЧЕВИЋ Јудеит: Моја мати, штамп. Јерм. манастира, Беч 1880 год.

Гундулић Фране: Сузе сина разметнега, Венеција 1703 год.

ЕВЉИМИЈЕ ИВАНОВИЧ: Плутарх или кратке описанје славних ишн дјуди, у Книжеско-Србској типографи, Крагуевац 1834

ЛУЧИЋ Константин: Мудар старешина или поука еца деци, изд. Константина Трумића, Митровица 1879 год.

МАЛЕШИЋ Ђерђе: Критически преглед наградома увнчаног дјла: "Краљ Дечански", печатане писменима I. Каулици, Нови Сад 1846 год.

МЕДАКОВИЋ Р. М. В.: Црна Гора, изд. Платенове штампарије, Нови Сад 1868 год.

НИКОЛИЋ СЕРГЕЈ: Слове приликом славе Книжеско-Србског лицеума на Светог Саву 14. Јнуара 1845 год. Книжеско-Србска књигопечат. Београд 1845 год.

РАДОВАНОВИЋ Петар: Кратко сочинение антропологије, или наука о човеку, књигопечат. Књижества Србског, Београд 1844 г.
РАШИЋ М. Д.: Космајка или погледа на стање Књижества Србије од Кочине Краине до наших времена, књигопечат. Књижества Србског, Београд 1859 год.

РОЗЕН М.: О васпитању у српском нареду, 1864 год.

СПАСИЋ Милован: И.: Земљописанье целогъ света сачињено, по најновѣмъ државномъ стању за виша и нижа училишта и за сваке стани грађана, књигопечат. Књижества Србског, Београд 1845 год.

СРЕЋЕН Д. И.: Железничке питање у Србији, штамп. задруге штампар. раденика, Београд 1880 год.

СТЕФАНОВИЋ Вук: Наредна србска писарница, печат. Јованна Ширера, Виенн, 1815 год.

ЧАКРА Емил: Словенка, Нови Сад.
ЏУРИЋ Гедсон Јосиф: Дечански превлац, Описанье манастира Дечана, Диплома Краља Дечанскогъ, Описанье Ипекске Патриарше, многи стари знаци, Нар. књигопеч. Дан. Медаковића, Нови Сад 1952 год.

К.У. - 09

Ретка наречита значајна дела.

ВИДАКОВИЋ Милован: Любомиръ у Епископу, или Светозаръ и Фрагилъ, писм. Краљевск. Всеучилища Пецак: Будим 1823.

ОБРАДОВИЋ ДОСИТЕЈ: Дела, државна штампарија, Београд 1911 год.

PARIS-PANISMIEN, Ce qu'il faut savoir, Paris usages, Ce qu'il faut voir, Paris pratique, librairie P. Ollendorff, Paris 1899.

ПЕЋИРОВИЋ Др. Бежидар: Богомили црква Бесанска и крстѣни, печат. Демарки-Ружер, Задр 1867 год.

ПУШИЋ Меде, Дубровчанин: Песме, наклада кн. Браке Јовановића, Панчево 1879.

РАМАДАНОВИЋ В. В.: Слепа и глувонема Лаура Бридгман, кратка историја њеног живота и васпитавања, изд. "Нева Светлост", Земун.

СПОМЕНИЦА Милице Стејединовић-Српкиње, штамп. Доситеј Обрадовић, Београд 1907 год.

СРЕЊИЋ М. С.: Песме, књигопечат. И. К. Сепрена, Земун 1855 год.

STAFFE La Baronne: Usage du monde, Règles du Savoir-Vivre dans la Société Moderne, G. Havaud Fils, Paris 1898.

СИНКИЋ Јакоб: Serbske zynki, z nekladom Rađiby Serbskeje, Budyšin 1897.

К.У. - 09:1

Поједина луксузна издања страних књига

L'ACT DÉCORATIF français, éd. Albert Lévy, Paris, I-II.

BIRD Oskar: Der Kranz, Verl. von Julius Bard, Berlin.

WICKENHAGEN Ernst: Geschichte der Kunst, Paul Neff Verl., Stuttgart 1928.

GOODEY Valtor W.: The story of Architecture in England, ed. F. T. Batsford, London.

GILSON, Edp-Miller, Das russi-

sche Theater, Anathes-Verlag, Zürich.
DIX ans société des Nations.

ЖАРЪ Птица за 1923 год.
L'ILLUSTRATION 1932. Noel.

ЈРЕМИЋ С.: Михаилъ Александровиѣ Врубелъ, жизнь и творчество, изд. И. Кнебелъ, Москва

KOLLWITZ Käthe: Mappo, Kunstwart-Verlag Georg. D. W. Gallwey, München 1927.

MEMORIA DES Alliés. 1914-1918.

HIMPELMANN Josef: Die Praxis der Friedhofskärtnerei, Verlagsbuchhandlung Paul Parey, Berlin 1927.

К.У. - J-09:1

Поједина луксузна издања наших књига.

БАЛКАНСКИ Рат 1912-1913.

БЕОГРАД.

БЕОГРАД.

ЕВАНЂЕЛИЈЕ Кнеза Мирослава, изд. Ђ. Вел. Александра I, Краљ Србије.

ЗБОРНИК у част Богдана Поповића, из књ. Г. Кона, Београд 1929 год.

Јовановић Борче: Вајарски радови, изд. Српска Краљевска Академија, Београд 1933 год.

НАЗОР Владимир: Истарски градови, изд. књ. Васића, Загреб.

РАТНИ Албум 1914-1918 год., изд. уредн. Ратног Албума, Београд.

ВИТИЋ Др. Светозар, Мистериј Мајке Боже у Каменим вратима 1731-1931 г. Загреб 1931 год.

СВЕСОКОЛНИ СЛЕТ 1930 год., Јубиларно издање Савеза Сокола Краљевине Југославије.

СПОМЕНИЦА погинулих и умрлих официра у рату 1912-1920 год.

КРАЉЕВИНА Срба, Хрвата и Словенаца, Јубилана 1917 год.

СТЕПАНОВ: Пјесме, Осиек 1930 год.

СТОЈАДИНОВИЋ Др. Милосав: Наше село, штамп. "Туповић", Београд 1929 год.

К.У. - 4

Лингвистика

ГРАМАТИКА.
СТАНОЈЕВИЋ Андра: Словенска читанка за IV раз. основне школе, држав. штампарија, Београд 1911 год.

СТОЈАНОВИЋ Луб: Граматика старогасловенског језика за V и VI раз. гимназије, државна штампарија, Београд 1895 год.

К.У. - 35

Комунална дела

CARPENTER Niles: The Sociology of city life, Longmans, Green and Co, London 1931.

V-me CONGRÈS de l'Union internat. des villes et pouvoirs locaux, London, 1932.

STATISTIQUE Internationale des grandes villes, publiée par l'Office permanent de l'Institut internationale de statistique. W.P. Van Stockum & Fils La Haye 1931.

К.У. - 345

Стари Закони

ЗАКОНИК Грађански за Књажество Србско, обнародован: на Благоусти 25. Марта 1844 год. У књигопечатног

Књижества Србског.

ЗАКОНИК Трговачки за Књажество Србију, у правителств. печатњи, Београд 1860 год.

ЗБОРНИК закона и уредба издани у Књажеству Србији од почетка до краја 1864 год., држав. штамп. Београд 1865.

КРИВИЧНИ Законик за Кнежевину Србију, Београд 1880 год.

САНИТЕТСКИ Зборник закона, уредба, расписа и претписа, државна штамп. Београд 1882 год.

СВОРНИК Закона и уредба, и уредбени укази, издани у Књажеству Србији од почетка до краја 1865. год. у правителственој књигопечатњи, Београд 1867 год.

УСТАВ Књажества Србије, т. е. Султански Хатишериф.

К. У. - Ј 9

Југословенска историја

А

АРАНЂЕЛОВИЋ Сотир: Из Балканског рата, Мегдаре, Косово, Качаник, Облаково, Преспанско и Схридско Језеро, штамп. "Давидовић", Београд 1924 год.

АРСЕНИЈЕВИЋ-БАТАЛАКА Лазар: Историја Српског устанка, изд. Баталака-Лазар фонда, Београд 1898 год. I и III.

В

ВАЛИЋ ЈУВЕША: Повратак српских победника, штамп. "Давидовић", Београд 1913 год.

ВАНИЧКИ Фр.: Историја војничке Крајине или историја васцелог српског народа, изд. Јован Ђуричић Војрац 1880 год.

ВЕНЦЕЛ Херман: Борба Југословена за слободу и јединство, изд. "Народна Просвета", Београд.

ВОЈНОВИЋ Др. Лујо Кнез: Дубровник и Османско царство, изд. Српска Краљевска Академија, Београд 1898 год.

Д

ДАЧИЋ Ж. О.: С Брегалнице и Вардара, изд. уредн. Народних Новина, Београд 1914 год.

Ђ

ЂОРЂЕВИЋ Др. Владан: Србија и Грчка 1891 - 1893 год. изд. Срп. Краљ. Академија, Београд 1923 год.

ЂОРЂЕВИЋ Тихомир Р.: Из Србије кнеза Милоша, културне прилике од 1815 до 1839 године, изд. књ. Г. Кона, Београд 1922 год.

З

ЗНАМЕНИТИ и заслужени Хрвати те помена вредијна лица у хрватској прављести од 1925-1925 год., Загреб.

И

ИВИЋ Др. АЛЕКСА: Из доба Карађорђа и сина му кнеза Александра, изд. књ. Г. Кона, Београд 1926 год.

ИГОМИР: Ослобођавање Балкана 1498-1878., штамп. "Доситеј Обрадовић", Београд 1909 год.

Ј

ЈЕЛЕНИЋ Турђе: Нова Србија и Југославија, историја национ. ослобођења и уједињења Срба, Хрвата и Словенаца, државна штампарија Краљ. СХС.,

Београд 1923 год.

ЈИРИЧЕК Константин: Историја Срба, изд. књ. Г. Кона, Београд 1923 год. књ. I-IV

ЈОВАНОВИЋ Слободан: Српско Бугарски рат, расправа из дипломатске историје, изд. Краљ. срп. двор. књ. Мите Стајића, Београд 1901 год.

ЈУБИЛАРНИ Зборник живота и рада Срба, Хрвата и Словенаца 1918-1928 г. изд. Матице живих и мртвих С. Х. С.

К

von KALLAY Benjamin: Die Geschichte des Serbischen Aufstandes 1807-1810. Verl. von Adolf Holzhausen.

von KALLAY BENJAMIN: Geschichte der Serben, Verl. von W. Lauffer, Budapest 1878.

КАРАЏИЋ Вук Стеф.: Грађа за српску историју нашега времена и животи најзнатнијих поглавица овога времена, штамп. Краљевине Србије, Београд 1898 год.

КАРАЏИЋ Вук: О унутрашњој политици кнеза Милоша, изд. књ. Г. Кона, Београд 1923 год.

КУНИЦЕРТ Др. Бартоломео: Српски устанак и прва владавина Милоша Обреновића, изд. задужбине Илије М. Коларца, Београд 1901 год.

М

МАГАРАШЕВИЋ Георгије: Историја најважнијих политички европејски прикључења од Виенског мира 1809, до 1821 год., Беч 1823 год.

МАКСИМОВИЋ Ст.: Суђења у Кнежевини Србији пре писаних законика из архиве Пожаревачког магистрата, штамп. Борђа Науговића, Пожаревац 1898 год.

МЕДИЈАКОВИЋ Милорад: Повстаница Црне Горе од најстаријег времена до 1830 год. Књигопеч. Д-ра Дан. Мадаковића, Земун 1850 год.

МИЈАТОВИЋ Чедомиљ: Деспот Тураћ Бранковић, штамп. Давидовић, Београд 1907 год.

МИЛИЋЕВИЋ М. Ђ.: Поменик знаменитих људи у српског народа новијега доба, изд. Чупићеве задужбине, Београд 1888.

МИЛУТИНОВИЋ Сарајлија Сима: Историја Србије од почетка 1813-е до краја 1815-е године, штамп. Краљевине Србије, Београд 1888 год.

МИСОДРАГОВИЋ Ј.: Трагични дани Србије, белешке из злогласне трогодишње владавине Аустријске у Србији 1915-1918 год. изд. књ. Рајковића и Вуковића, Београд.

MOUSSEF Albert: Le Royaume des Serbes, Croates et Slovenes, éd. Bossard Paris 1921.

Н

НЕНАДОВИЋ Матија Прота: Мемоари, изд. српска књижев. задруга, Београд.

НИКОЛАЈЕВИЋ Др. Б.: Под немцима, граф. предузеће "Просвета", Београд 1923 год.

НОВАК Др. Виктор: Антологија југословенске мисли и народног јединства (1390-1930), изд. ауторово, Београд 1930 год.

НОВАКОВИЋ Стојан: Србија и Турци XIV и XV века, историјске студије о првим борбама с најездом турском пре и после боја на Косову, изд. Чупићева задужбина, Београд 1893 год.

НОВАКОВИЋ Стојан: Васкрс државе српске, државна штампа, Београд 1904 г.

П

ПАВЛОВИЋ Драг. М.: Србија за време последњег аустријско-турског рата (1788-1791 г.) изд. Срп. Краљ. Академија, Београд 1910 год.

ПАВЛОВИЋ Драг. М.: Покрет у Босни и у Албанији против реформа Махмуда II, изд. Срп. Краљ. Академија, Београд 1913 год.

ПАВЛОВИЋ Др. Стеван: Срби у Угарској, изд. књ. Луке Јочића, Нови Сад 1883 год.

ПАНТЕЛИЋ Др. Душан: Кочина Крајина, Срп. Краљ. Академија, Београд 1930 г.

ПАНТЕЛИЋ Др. Душан: Два прилога историји Карађорђа, прештампано из часописа "Мисао", Београд 1932 год.

ПЕТРОВИЋ Лубомир: Град Смедерево у српској историји и књижевности, штамп. "Напредак", Панчево 1922 год.

ПЕШИЋ Петар, бен.: Солунски фронт, изд. књ. С. Цвијаковића, Београд 1921 г.

ПИРОВАНАЦ М. С.: Кнез Михаило и заједница радња Балканских народа, државна штампа, Краљ. Србије, Београд 1895 год.

ПОПОВИЋ Др. Васиљ: Политика Француске и Аустрије на Балкану у време Наполеона III, изд. Српске Краљевске Академије, Београд 1925 год.

Р

РАИЧ Ђоанџ, архимандр.: Историја разних славенских народа, најпаче Болгаров, Хорватов и Србов, печатана при типограф. Краљ. Унверс. Унгарског, Будин Град 1823, књ. I-III.

РАНКЕ Леополд: Србија и Турска у деветнаестом веку, штамп. Димитријевића, Београд 1892 год.

РАНКОВИЋ Јив. Ј.: Војвода Радомир Путник, његов живот и рад, државна штампарија, Сарајево 1926 год.

С

СПОМЕНИЦА венчања Њ. В. Краља Александра I са Њ. В. Принцезом Маријом од Румуније 8. јуна 1922 год. у Б. СРЕТЕНОВИЋ М. Јов.: Албум гробље и гробови, Београд.

СТАНОЈЕВИЋ Ст.: Историја Срба, Хрвата и Словенаца, изд. "Напредак", Београд 1920 год.

СТАРИ Српски споменици у Јужној Србији, граф. завод "Макарије", Београд 1924 год.

СТОЈАНОВИЋ М.: Подстаки и разлози за споменик Тођу и Милошу, штамп. Д. Димитријевића, Београд 1904 г.

СТРИНА Вошко: Карађорђево Топола, тисак Југослов. штампе, Загреб 1925 год.

Т

Т. Р. Б. Др.: Медицина у Србији првих година владе Кнеза Милоша, држав. штамп. Београд 1908 год.

ТОМИЋ Јаша: Рат на Косову и старој Србији, електрич. штамп. др-а Светоз. Марковића, Нови Сад.

ТОМИЋ Јов. Н.: Грађа за историју покрета на Балкану против Турака крајем XVI и почетком XVII века, издана Срп. Краљ. Академије, Београд 1933 год.

Ф

FEYLER F. Colonel: La campagne de Macédoine 1926-1917. éd. d'Art Boissonnas, Genève 1920.

Х

ХАЛИМ-ВАСИЉЕВИЋ Др. Јов.: Четничка акција у Старој Србији и Македонији, штамп. "Св. Сава", Београд 1928 год.

Ц

ЦЕНИЋ Мита: Испод земље или моја тамнована, штамп. штампарских задруга, Београд 1881 год.

ЦЕНИЋ Ђ. Д.: Нил Попов као назови-историк српски, држав. штамп. Београд 1872 год.

К. У. - 9

И С Т О Р И Ј А

ИСТОРИЈА Русије въ XIX вѣкѣ изд. Т-ва Бр. Гранатъ и Ко. Књ. I-VIII.

JORGA N. Geschichte des Osmanischen Reiches, Verl. Friedrich Andreas Perthes, Gotha 1913.

ОТЕЧЕСТВЕННАЈ война и русское общество 1812-1912 год. изд. Т-ва СМТина Москва 1912 год. Књ. I-VII.

OFRRER Hug. Fr.: Bysantinische Geschichten, Verl. der Bereins Buchdruckerei, Grac 1873.

von HAMMER Joseph: Geschichte des Osmanischen Reiches, in C.A. Hartleben's Verlage, Pest 1827.

HEEREN A. H. L.: Geschichte der Europäischen Staaten, Friedrich Andreas Perthes, Gotha 1905. Band I-II.

HERTZBERG Gustav Friedrich: Geschichte Griechenlands seit des Absterben des Antiken Lebens bis zur Gegenwart, Verl. Friedrich Andreas Perthes, Gotha 1879.

KOMUNALNA LITERATURA

А

ALMER Jan, ing.: o potrebe nove upravy Pražskych hrbitovu, Praha 1928.

ANNALEN der Gemeinwirtschaft, herausgegeben von Edgard Milhaud.

ANOŠOV Ark. Gorodskaja dumi i demokratija, izd. "Knigoved", Moskva.

ANNUARIO Storico statistico 1924 e 1925. Milano.

В

BASSERR Edward M.: Zoning practice in the New-York region, New-York 1925.

BELSUHTUNGS-Vertrag: Zwischen der Königlichen Freistadt Osijek und der Imperial-Continental-Gas-Association in London.

BENECKE Dr.: Die Entwicklung der Kommunalwirtschaft und Kommunalpolitik in Deutschland. Oesterreich und der Tschechoslowakei nach dem Kriege.

BESS Gustav: Die sozialen Aufgaben der Kommunalpolitik, Sieben Staäbe Verl. Berlin.

BIETTE L.: Les revêtements des voies publiques de Paris, Léon Eyrolles, Paris 1926.

BULLETIN Administratif de la ville de Liege 1917.

V

WEBER Dr. Adolf: Die Grenzstadt und ihre sozialen Probleme, Verl. von Quelle & Meyer, Leipzig 1918.

XXVII. VERWALTUNGSBERICHT nebst Rechnung vom 1. Januar bis 31. Dezember 1927

Die VERWALTUNGSORGANISATION der Weltstädte Paris, London, New-York, Wien, Verl. von Franz Vahlen, Berlin 1931.

VIĐAKOVIĆ Sloboda: Naši socijalni problemi, izd. knj. G. Kona, Beograd 1932.

WILLIAMS Frank B.: Enforcing the city plan, New-York.

VOJTISEK Vaclav: O vzniku Pražskéhe mesta, Praha 1930.

WHITTEN Robert: The control of the sub-division of land into building lots.

G

GUILLOT Émile: Édifices publics pour villes et villages, éd. Dunod, Paris 1927.

GRMELA Jan: Samespráva a tisk, Praha 1930.

GOODRICH Ernest P.: The influence of zoning on high buildings and street traffic, New-York.

GURLITT Wernelius: Handbuch des Städtebaus, der Zirkel Architekturverlag, Berlin 1920.

D

DIBOA Pel L.: Opštinske finansije, štamp. Bejevića i Mičića, Beograd 1900.

DRAŠKOVIĆ M. Radevan: Naše opštinske finansije, štamp. "Jedinstvo", Beograd 1931.

DJ

DJORDJEVIĆ Sava: Sameupravni problem, štamp. Drag. Gregorića, Beograd 1927.

E

ERSTER Verwaltungsbericht der neuen Stadtgemeinde Berlin für die Zeit vom 1. October 1920 bis 31. März 1924., Verl. für Politik und Wirtschaft, Berlin.

Ž

GIRARD L.: Le nettelement de Paris, éd. Léon Eyrolles, Paris 1923.

GIOVANNONI Gustavo: Vecchie citta ed edilizia nuova, Unione Tipografica-Editrice Terinese, Terine 1931.

Z

ZenkI Petar Dr., o socijalnem staranju glavnega grada Praga, štamp. Narevnih Novina, Zagreb 1928.

I

INVENTAR Aktivnihe a pasivnihe jméni hlavníhe mesta Prahy, Praha 1926.

INVITATION au 7-ème Congrès de l'Union du I-er au 2 Juin 1930 à Stuttgart.

K

KALAJDJIĆ: Opština, državna štamp. Beograd 1907.

KEIL Wilhelm: Steuervereinheitlichungsgesetz und Finanzausgleich, Berlin.

KLIMMER M.: Tierärztliche Milchkontrolle, Verl. von Richard Scheetz, Berlin 1929.

deutscher KOMMUNAL-Kalender 1931. Berlin 1931.

KOMMUNE und Wirtschaft, Köln 1929. I-er CONGRÈS internationale et exposition comparée des villes, éd. Union internat. des Villes, Bruxelles.

II-er CONGRÈS internat. des Villes, éd. Union internat. des Villes, Bruxelles

III-er CONGRÈS internat. des villes, éd. Union internationale des Villes, Bruxelles.

III-e CONGRÈS: Le régime municipal dans les divers pays, éd. Union internationale des Villes, Bruxelles.

III-e CONGRÈS: Politique foncière des villes, Bruxelles.

IV-e CONGRÈS: Organisation financière des administrations locales, éd. Union internationale des Villes, Bruxelles.

IV-e CONGRÈS: Les entreprises communales de nature économique, éd. Union internationale des Villes, Bruxelles.

IV-e CONGRÈS: L'exportation pour cause d'utilité publique, éd. Union internat. des Villes, Bruxelles.

IV-e CONGRÈS: Documents et déclarations, éd. Union internat. des Villes, Bruxelles.

Kongres gradova Kraljevine S.H.S. u gradu Zagrebu 7, 8 i 9. maja 1927. Zagreb.

CONCURSO de anteproyectos para la urbanizacion del extrarradio y estudio de la reforma interior y dela extension de la Ciudad, imprenta Municipal, Madrid 1929.

KRATOCHVIL Miloš: Slovaci à Praha Praha 1931.

CREMONESI Filippo: L'amministrazione straordinaria del comune di Rema nel biennio 1923-1925., tipograf. Centenari, Rema 1925.

KRETSCHMANN Dr. H. J.: Entwicklung, Bewirtschaftung und Bedeutung der Berliner Stadtquartier, izd. Paul Parey, Berlin 1930.

KUPPELMAYR Dr. Hans: Schlachthofbetriebslehre, Verl. von Richard Scheetz Berlin 1931.

L

LAZAREVIĆ Vasa: Prijavlivanje stanovništva, štamp. Dimitrijevića, Beograd. 1908.

LAPČEVIĆ Dragiša: Reenske pitanje, štamp. Savić i Kemp, Beograd 1906.

LAPČEVIĆ Dragiša: Komunalna politika, izd. socijalističke knjižare, Beograd.

LESDES JULES: Le gouvernement local aux États-Unis, éd. Union intern. des Villes, Bruxelles.

LINDEMANN H.: Kommunales Jahrbuch, Verl. von Gustav Fischer, Jena 1931 I-VI Band.

M

MACDONALD Austin: American city government and administration, Thomas Y. Crowell company Publishers, New-York.

MAKSIMOVIĆ Brankar: Problemi urbanizma, izd. knj. G. Kena, Beograd 1932.

MAJLENAC: Opština i opštinska politika, izd. socijalističke knjižare, Beograd.

MASS Konrad: Kameralistik, Industrie-verlag Spaeth & Linde, Berlin 1930.

MATKOVIĆ Debr.: Lekalna uprava u Engleskoj, štamp. "Industrija", Beograd 1920.

Mácha Otokar: Stížnosti a stavební sber hlav.mesta Prahy, Praha 1931.

MESSNER Hans univ. doz. Dr. med. vet. Taschenbuch für die Lebensmittelkontrollorgane der Gemeinden. Verl. Urban & Schwarzenberg, Berlin 1930.

МЕСТНОЕ Самоуправленіе, Прага 1924

МЕСТНОЕ Самоуправленіе, Прага 1925

МЕСТНОЕ Самоуправленіе, Прага 1926

MIROVINSKI Statut namještenika gradske štedionice općine slev. i kr. glavnog grada Zagreba. Tisak S. Albert, 1925.

MITZLAFF-Stein: Die Zukunftsaufgaben der Deutschen Städte, Deutscher Kommunal Verlag, Berlin 1925.

MONTAGU Harris G.: Satellite towns and local government.

MUNICIPAL Health department practice for the year 1923., Washington 1925.

NOVY Aleis, ing.: Průmyslové podnikání Pražské obce, Praha 1928.

OBČINSKI red in občinsky volební red za deželno stolne mesto Ljubljane, 1919.

OPŠTINSKO uredjenje grada Glazga, štamp. Dimitrijevića, Beograd 1901.

PJEROTIĆ Mike: Privredni adresar grada Splita, hrv. štamp. gradske štedionice, Split 1930.

PLŠTANEK Josef: Zahradkové kezení v Cizine a u Nás, Praha 1922.

POPP Camille Dr. ing.: Die Festen städtischen Abfallstoffe, Verl. von R. Oldenburg, München 1931.

POSLOVNIKedinburškog opštinskog odbera, izd. Opštine Beogradske, 1901.

POTSETNIK kroz Novi Sad: Beograd 1931.

PRAVILA gradske štedionice općine slev. i Kr. glavnog grada Zagreba. dionička tiskara. Zagreb.

PRILOZI za poznavanje gradeva u našoj zemlji, izd. geografskog društva, Beograd 1931.

PROMJENA pravila gradske štedionice općine slev. i Kr. glavnog grada Zagreba, gradsko poslarstvo. Zagreb 1923.

RAMZIN Dr. Sergije: Problem mleka glavne linije rada internacionalnog kongresa za mlekarstvo u Kopenhagenu 1931. g, štamp. "Zmaj Jeva", Beograd 1932.

REICHARD Dr. Hans: Die Deutschen Stadtrechte des Mittelalters, Karl Heymanns Verlag, Berlin 1930.

RAPPENCKER Fr. H.: Lehrtafeln zur Reichsverordnung über die Tur-

sergepflicht, Caritasverlag Freiburg 1924.

RAPPORT Annuel concernant la démographie, la statistique sanitaire et les travaux exécutés par le services d'hygiène au cours de l'année 1928., imprimerie l'abeille, Montpellier 1928

RAPPORT SUR l'administration et la situation des affaires de la ville fait au conseil communal en séance du 3 Octobre 1921., imprimerie A. Meulemans de Preter, Louvain.

RAYMOND Ferns: L'urbanisme à la portée de tous, Dunod, Paris 1925.

РУССО Др. А.: Основы муниципалнаго хозяйства, изд. Наука и Жизнь, Рига 1914

ROZPOCTY obce hlav.mesta Prahy n na rok 1927. Praha 1926.

ROZPOCTY obce hlav.mesta Prahy na rok 1927. Praha 1926.

SAMOUPRAVA opštine ili elektrifikacija grada Oseka pod upravom hrv. federalističkog primatara, srpska štamp. Osek.

CITY Planning 1925.

SLUŽBENA pragmatika za Ljubljanske mesne uradnike, založni mestni magistrat ljubljanski, Ljubljana 1913.

SOME of the places of interest in New-York city and how to reach them the American Institute of Architects, New-York 1925.

SOCIALNO Zidarstvo avtonomnega mesta Ljubljane v letu 1930.

SPANGENBERG H.: Territorialwirtschaft und Stadtwirtschaft, Verl. von R. Oldenburg, München 1932.

SOCIJALNA pomoć i zdravlje u Beogradu za 1929. izd. biblioteka O. g. B Beograd 1930.

Les SCIENCES Administratives, publication de l'union internationale des Villes, Bruxelles.

STATISTIQUE internationale des grandes villes, ed. W. P. Van Steckum & Fils, la Haye 1931.

STATISTISCHES Jahrbuch Deutscher Städte, Verl. Gustav Fischer, Jena 1931.

STOJADINOVIC Dr. M. Komunalna politika u doba krize, izd. bibl. "Savremene Opštine", Beograd 1932.

TODOROVIĆ Milisav: Nova opštinska administracija, stručne praktični uput za činovnike opštinskih vlasti, štamp. "Kariš", Beograd 1930.

ТОПОГРАФИЧЕСКОЕ Муниципальное промышленное предприятие, изд. Книжное Дело, Москва 1902.

UČTY Rečni obce hlav.mesta Prahy za rok 1925. Praha 1926.

FINKKE Alfred und Stein Erwin: Deutscher Kommunal Kalender 1930., Deutscher Kommunal Verlag, Berlin.

STÄDTE Staat Wirtschaft, Selbstverlag des Deutschen Städtetages.

STRASSENVERZEICHNIS von Danzig mit Vererten und Zepett / Freie Stadt Danzig/ 1929.